

Lagrådsremiss

Nystartszoner

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 18 april 2013

Peter Norman

Linda Haggren
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Som en del av regeringens arbete med urban utveckling, som fortsatt inriktas på att skapa en positiv socioekonomisk utveckling i stadsdelar med brett utanförskap, minska boendesegregationen, sträva efter socialt och ekonomiskt hållbara boendemiljöer samt uppnå bättre skolresultat, föreslås i lagrådsremissen att ett system med nystartszoner införs. Arbetet med urban utveckling kommer dock huvudsakligen att fortsätta bedrivas som en del av den generella politiken.

Nystartszonerna utgörs av ett eller flera SAMS-områden (Small Area Market Statistics) som tillsammans har 4 000 eller fler invånare och där följande gäller befolkningen i åldersgruppen 20–64 år: området tillhör de nedersta tre procenten av samtliga aggregerade områden vad avser andelen sysselsatta samt de översta tre procenten vad avser andelen utan gymnasieexamen och andelen som får långvarigt försörjningsstöd. Vilka områden som ska utgöra nystartszoner beslutas vart femte år. Systemet med nystartszoner ska utvärderas.

Företag i nystartszonerna får göra avdrag vid beräkningen av socialavgifterna. Helt avdrag får göras under fem år och därefter halvt avdrag under två år. Avdraget begränsas till att avse avgifter som betalas på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad och person.

En förutsättning för avdrag är dock att företaget sysselsätter färre än 50 personer och att nettoomsättningen eller balansomslutningen uppgår till högst 80 miljoner kronor. Det ska också vara fråga om arbete utfört vid ett fast driftställe i en nystartszon. Vidare ska minst en fjärdedel av den arbetade tiden ha utförts av personer som är bosatta i en nystartszon.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Avdraget utgör dock ett statligt stöd som måste anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen innan det kan genomföras.

Om förslaget kommer att presenteras i budgetpropositionen som förslag inför budgetåret 2014, och i vilken omfattning och med vilken dimensionering så kommer att ske, blir beroende av de bedömningar av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehoven samt de prioriteringar som regeringen gör i det slutliga arbetet med budgetpropositionen för 2014.

Innehållsförteckning

1	Beslut	6
2	Lagtext	7
2.1	Förslag till lag om nystartszoner	7
2.2	Förslag till lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon.....	11
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	15
2.4	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	16
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	17
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	19
3	Ärendet och dess beredning	21
4	Stadsdelar med utbrett utanförskap	21
5	Gällande rätt – socialavgifter	22
5.1	Socialavgifter och allmän löneavgift	22
5.2	Finansieringen av trygghetssystemen	22
5.3	Betalning av socialavgifter och allmän löneavgift	23
6	Befintliga insatser	24
6.1	Allmänt.....	24
6.2	Socialavgifter.....	24
6.2.1	Sänkta socialavgifter för ungdomar och äldre	24
6.2.2	Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen	25
6.2.3	Nedsättning av egenavgifter	25
6.3	Andra stöd	25
6.3.1	Stöd till start av näringsverksamhet.....	25
6.3.2	Kapitalförsörjning och rådgivning genom Almi	25
6.3.3	Nystartsjobb.....	26
6.3.4	Särskilt anställningsstöd	26
7	Det urbana utvecklingsarbetet.....	26
8	Statsstöd	27
9	Utländska system	28
9.1	Allmänt.....	28
9.2	Frankrike	29
9.3	Italien.....	32
9.4	Förenade kungariket	33
9.5	USA.....	33
10	Överväganden och förslag.....	34
10.1	Ett system med nystartszoner	34

10.2	Avdrag från socialavgifterna	38
10.3	Områden som kan utgöra nystartszoner	42
10.4	Beslut om nystartszoner	49
10.5	Företag som omfattas av systemet.....	50
10.6	Verksamhetskravet	60
10.7	Boendekravet.....	65
10.8	Kontroll, verksamhetsöverlåtelse och nystartande av liknande verksamhet.....	69
10.9	Förslagets förenlighet med konstitutionen	73
10.10	Förslagets förenlighet med EU:s regler	74
10.11	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	76
11	Konsekvenser av förslagen	77
11.1	Ekonomiska konsekvenser för företagen.....	77
11.1.1	Inledning.....	77
11.1.2	Konsekvenser av lägre arbetskraftskostnader	77
11.1.3	Konsekvenser av ökad administration.....	78
11.1.4	Konsekvenser för företag som inte omfattas av systemet med nystartszoner	79
11.2	Samhällsekonomiska konsekvenser	80
11.2.1	Inledning.....	80
11.2.2	Konsekvenser på konkurrens och sysselsättning.....	81
11.2.3	Konsekvenser för nyföretagande	83
11.2.4	Konsekvenser på arbetskraftsutbudet, internationell handel och BNP.....	84
11.3	Offentligfinansiella konsekvenser	84
11.4	Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	87
11.5	Konsekvenser för jämställdheten	87
11.6	Integration	88
11.7	Brottslighet.....	89
11.8	Kommunerna.....	90
12	Författningskommentar	91
12.1	Förslaget till lag om nystartszoner	91
12.2	Förslaget till lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon.....	94
12.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	101
12.4	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	101
12.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.....	101
12.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)	101
Bilaga 1	Utredningen om nystartszoners sammanfattning av betänkandet Nystartszoner (SOU 2012:50)	102

Bilaga 2	Utredningens lagförslag	108
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	117

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om nystartszoner,
2. lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon,
3. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
4. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
5. lag om ändring i lagen om fördelning av socialavgifter (2000:981),
6. lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om nystartszoner

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas när regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utser nystartszoner.

Bestämmelser om avdrag från den allmänna löneavgiften enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och från socialavgifterna enligt socialavgiftslagen (2000:980) vid verksamhet i en nystartszon finns i lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Definitioner

2 § I denna lag används följande ord och uttryck i den betydelse som anges nedan.

1. Sysselsättningsgrad: förvärvsintensiteten i befolkningen mellan 20 och 64 år enligt Statistiska centralbyråns (SCB:s) registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

2. Andel utan gymnasieexamen: den andel av befolkningen mellan 20 och 64 år som har en lägre utbildningsnivå än examen från svensk gymnasieskola eller motsvarande enligt SCB:s utbildningsregister (UREG).

3. Andel med långvarigt försörjningsstöd: den andel av befolkningen mellan 20 och 64 år som under minst tio månader fått försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen (2001:453) enligt SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT).

4. SAMS-områden: områden som är bestämda genom den indelning av Sverige i homogena SAMS-områden (Small Area Market Statistics) som gjorts av SCB i samarbete med respektive kommun.

Nystartszoner

3 § En nystartszon är ett sådant aggregerat område som anges i 16 § och som samtidigt tillhör

1. de nedersta tre procenten av samtliga aggregerade områden när det gäller sysselsättningsgrad,

2. de översta tre procenten av samtliga aggregerade områden när det gäller andel utan gymnasieexamen, och

3. de översta tre procenten av samtliga aggregerade områden när det gäller andel med långvarigt försörjningsstöd.

Andelarna i första stycket ska beräknas utifrån den senaste statistik som samtidigt finns tillgänglig för samtliga tre kriterier.

4 § Till en nystartszon hör även ett SAMS-område som gränsar till ett sådant område i samma kommun som avses i 3 §, om SAMS-området

1. har sådana nivåer av sysselsättningsgrad, andel utan gymnasieexamen och andel med långvarigt försörjningsstöd att det i sig skulle ha utgjort en nystartszon enligt de gränsvärden som framräknas enligt 3 §, eller

2. saknar befolkning.

5 § Ett SAMS-område ska inte tillhöra en nystartszon enligt 3 §, om SAMS-området

1. har sådana nivåer av sysselsättningsgrad, andel utan gymnasieexamen och andel med långvarigt försörjningsstöd att det i sig inte skulle ha utgjort en nystartszon enligt de gränsvärden som framräknas enligt 3 §, och

2. inte ingår i en geografiskt sammanhängande grupp av SAMS-områden där minst ett SAMS-område är ett kärnområde enligt 8 §.

Sammanläggning av SAMS-områden

6 § SAMS-områden ska läggas samman till aggregerade områden enligt 7–16 §§.

7 § SAMS-områden som är befolkade och för vilka uppgifter om sysselsättningsgrad, andel utan gymnasieexamen och andel med långvarigt försörjningsstöd saknas, tilldelas samma uppgifter som det befolkade SAMS-område i samma kommun som ligger närmast före eller efter i nummerordning i SCB:s förteckning över SAMS-områden. Om två sådana områden ligger lika nära i nummerordning, ska uppgifterna från det område som har flest invånare användas. Om två sådana områden har samma invånarantal, ska uppgifterna från det område som har lägst sysselsättningsgrad användas.

Kärnområden och steg 1-områden

8 § Ett SAMS-område som har 500 eller fler invånare benämns kärnområde.

9 § SAMS-områden som är befolkade och som inte utgör kärnområden enligt 8 § läggs samman med det kärnområde i samma kommun som ligger närmast före eller efter i nummerordning i SCB:s förteckning över SAMS-områden. Om två kärnområden ligger lika nära i nummerordning, ska SAMS-området läggas till det kärnområde som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. Om sysselsättningsgraden är densamma i kärnområdena närmast före och efter, läggs SAMS-området till det kärnområde med flest invånare.

10 § Kärnområden med fler än 500 invånare och områden som har lagts samman enligt 9 § benämns steg 1-områden. Områdena tilldelas identifikationsnummer i samma ordningsföljd som i SCB:s förteckning över SAMS-områden.

Steg 2-områden

11 § Steg 1-områden med färre än 1 000 invånare läggs samman med det steg 1-område i samma kommun som enligt 10 § har tilldelats identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. Om sysselsättningsgraden är densamma i steg 1-områdena närmast före och efter, läggs steg 1-området till det område som har flest invånare.

Sammanläggningen upprepas till dess att alla steg 1-områden med färre än 1 000 invånare lagts samman med ett steg 1-område.

12 § Steg 1-områden med fler än 1 000 invånare och områden som lagts samman enligt 11 § benämns steg 2-områden. Områdena tilldelas nya identifikationsnummer i samma ordningsföljd som i SCB:s förteckning över SAMS-områden.

Steg 3-områden

13 § Steg 2-områden med färre än 2 000 invånare läggs samman med det steg 2-område i samma kommun som enligt 12 § har tilldelats identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. Om sysselsättningsgraden är densamma i steg 2-områdena närmast före och efter, läggs steg 2-området till det område som har flest invånare.

Sammanläggningen upprepas till dess att alla steg 2-områden med färre än 2 000 invånare lagts samman med ett steg 2-område.

14 § Steg 2-områden med fler än 2 000 invånare och områden som lagts samman enligt 13 § benämns steg 3-områden. Områdena tilldelas nya identifikationsnummer i samma ordningsföljd som i SCB:s förteckning över SAMS-områden.

Aggregerade områden

15 § Steg 3-områden med färre än 4 000 invånare läggs samman med det steg 3-område i samma kommun som enligt 14 § har tilldelats identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. Om sysselsättningsgraden är densamma i steg 3-områdena närmast före och efter, läggs steg 3-området till det område som har flest invånare.

Sammanläggningen upprepas till dess att alla steg 3-områden med färre än 4 000 invånare lagts samman med ett steg 3-område.

16 § Steg 3-områden med fler än 4 000 invånare och områden som lagts samman enligt 15 § benämns aggregerade områden.

Även ett steg 2-område eller steg 3-område som omfattar alla befolkade SAMS-områden i en kommun och som har färre än 4 000 invånare ska utgöra ett aggregerat område.

Beslut om nystartszoner

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska vart femte år besluta vilka områden som utgör nystartszoner enligt denna lag. Sådana beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

2.2 Förslag till lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om avdrag från den allmänna löneavgiften enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och från socialavgifterna enligt socialavgiftslagen (2000:980) vid verksamhet i en nystartszon.

Vad som avses med nystartszon framgår av lagen (2013:000) om nystartszoner.

Definitioner

2 § I denna lag används följande ord och uttryck i den betydelse som anges nedan.

1. Bosatt: folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481).

2. Företag: den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter eller egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet enligt socialavgiftslagen (2000:980).

3. Koncern: en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

4. Verksamhetsöverlåtelse: en ombildning som innebär att de huvudsakliga reelltillgångarna i en verksamhet eller i en verksamhetsgren överlåts till annan.

Övriga termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i inkomstskattelagen (1999:1229).

Avdrag vid verksamhet i nystartszon

3 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska avdrag göras enligt 12 § om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört i näringsverksamhet vid ett fast driftställe i en nystartszon eller för arbete i annan verksamhet vid en sådan plats i en nystartszon som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen (2000:980).

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna ska avdrag göras enligt 13 §, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i en nystartszon ingår i avgiftsunderlaget. Detta gäller dock inte företag som enligt 3 kap. 15 eller 16 § socialavgiftslagen endast ska betala ålderspensionsavgift.

För företag som har gjort avdrag enligt första eller andra stycket när ett område upphör att utgöra en nystartszon ska som nystartszon anses även ett område som för mindre än sju år sedan utgjort en nystartszon.

Villkor för avdrag

4 § Avdrag får göras av företag som uppfyller villkoren i 5 och 9 §§ och som inte utesluts från möjligheten till avdrag enligt 10 eller 11 §.

Avdrag får också göras av företag som inte uppfyller villkoret i 9 §, men som för mindre än sex månader sedan uppfyllt detta villkor.

Avdrag enligt andra stycket får dock göras längst under det antal månader som motsvarar den längsta period under vilken möjlighet till avdrag enligt första stycket förelegat och som avslutats högst sex månader tidigare.

Storleken på företaget

5 § Avdrag får göras, om

1. medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som under det senaste räkenskapsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning under det senaste räkenskapsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Avdrag får inte göras om 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ.

6 § Om företaget ingår i en koncern, ska gränsvärdena i 5 § första stycket beräknas med hänsyn till samtliga företag inom koncernen.

Om något koncernföretag innehar andelar i ett annat företag eller om ett annat företag innehar andelar i koncernföretaget på det sätt som anges i 7 §, ska värdena för det andra företaget läggas till i enlighet med vad som anges i den paragrafen.

Första och andra styckena gäller även företag som skulle ha ingått i samma koncern om den fysiska person eller den grupp av fysiska personer i samverkan som äger företagen hade varit ett företag. Detta gäller dock bara om företagen bedriver verksamhet på samma marknad eller angränsande marknader.

7 § Gränsvärdena i 5 § första stycket ska beräknas med tillämpning av andra och tredje styckena om företaget utan att ingå i en koncern

1. innehar 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i ett annat företag, eller

2. kontrolleras av ett annat företag genom att det företaget innehar 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna.

Till företagets gränsvärden ska läggas den högsta andelen av kapital- eller röstandelarna av de kontrollerade och kontrollerande företagens värden. Om det finns flera sådana företag som anges i första stycket, ska denna beräkning göras för varje företag för sig.

Om det kontrollerade eller kontrollerande företaget ingår i en koncern, ska beräkningen enligt andra stycket avse värdena för hela koncernen.

8 § Om två eller flera företag som ingår i samma koncern innehar andelar i företaget, ska gränsvärdena i 5 § första stycket beräknas med

hänsyn till hur stor andel av kapital- eller röstandelarna i företaget som koncernen innehar.

Del av arbete utfört av boende i nystartszon

9 § Avdrag får göras om minst en fjärdedel av den arbetade tid som utförts i en sådan verksamhet som avses i 3 § har utförts av personer som är bosatta i en nystartszon. Högst 200 timmar per månad får räknas som arbetad tid för var och en av personerna.

Vid tillämpningen av första stycket ska uttagen semester med semesterlön anses utgöra arbetad tid.

Verksamheter för vilka avdrag inte får göras

10 § Avdrag får inte göras för avgifter som är hänförliga till

1. verksamhet i kol-, stål-, varvs- eller syntetfiberindustrin,
2. verksamhet som avser lastbilstransporter av varor, eller
3. verksamhet som avser motorfordonstillverkning.

Längsta period för avdrag

11 § Företag som gjort avdrag under den längsta period som anges i 12 § andra stycket eller 13 § andra stycket får inte göra ytterligare avdrag.

Hur avdraget beräknas för arbetsgivaravgifter

12 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna enligt 3 § första stycket ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med ett belopp som för varje anställd högst motsvarar de avgifter, exklusive ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980), som ska betalas på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad. Avdraget får inte medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen.

Avdrag enligt första stycket får göras under fem år. Därefter får avdrag göras under ytterligare två år med ett belopp som motsvarar hälften av avdraget beräknat enligt första stycket. Avdraget ska då i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första och andra styckena ska endast sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 3 § första stycket ingå.

Hur avdraget beräknas för egenavgifter

13 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna enligt 3 § andra stycket ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med ett belopp som högst motsvarar de avgifter, exklusive ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980), som ska betalas på en avgiftspliktig inkomst om sex inkomstbasbelopp per år. Om beskattningsåret omfattar längre eller kortare tid än tolv månader, ska avdraget justeras i motsvarande mån. Avdraget får inte medföra att

dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen.

Avdrag enligt första stycket får göras under fem år. Därefter får avdrag göras under ytterligare två år med ett belopp som motsvarar hälften av avdraget beräknat enligt första stycket. Avdraget ska då i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första och andra styckena ska endast sådan avgiftspliktig inkomst som avses i 3 § andra stycket ingå.

Verksamhetsöverlåtelse

14 § Vid verksamhetsöverlåtelse inträder förvärvaren, i fråga om möjligheten till avdrag enligt denna lag, i den överlåtandes situation vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelsen, förutsatt att förvärvaren efter överlåtelsen får göra avdrag enligt 4 §.

Om förvärvaren sedan tidigare får göra avdrag enligt denna lag, ska möjligheten till avdrag för hela verksamheten gälla under den tid som möjlighet till avdrag föreligger avseende den övervägande delen av verksamheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.
 2. Bestämmelserna tillämpas på ersättningar som betalas ut efter den 31 december 2013.
 3. Bestämmelserna tillämpas på inkomster som uppbärs efter den 31 december 2013. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2013 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Bestämmelser om avdrag från den allmänna löneavgiften vid verksamhet i en nystartszon finns i lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

¹ Senaste lydelse 2007:285.

2.4 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).
Bestämmelser om avdrag från socialavgifterna vid verksamhet i en nystartszon finns i lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

¹ Senaste lydelse 2007:284.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 11 och 13 §§ lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Influtna arbetsgivaravgifter ska fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beslut om arbetsgivaravgifter som följer av 53 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Avdrag som görs enligt 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Bestämmelserna i första stycket ska tillämpas också på avgifts- och räntebelopp som betalas ut till arbetsgivare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om fördelningen.

Föreslagen lydelse

11 §¹

Influtna arbetsgivaravgifter ska fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beslut om arbetsgivaravgifter som följer av 53 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). Avdrag som görs enligt 5 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) och avdrag som görs enligt 12 § lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

13 §²

Avdrag enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) och 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och

Avdrag enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980), 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) och 13 § lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon ska i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning

¹ Senaste lydelse 2011:1404.

² Senaste lydelse 2010:437.

efterlevandepensionsavgiften.

sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 och 6 §§ lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna *skall* ett särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört i näringsverksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet eller för arbete i annan verksamhet som bedrivs av en ideell förening eller en stiftelse, vid en sådan plats i stödområdet som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning *skall* vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift *skall* betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen (2000:980).

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna *skall* ett särskilt avdrag göras, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i stödområdet ingår i avgiftsunderlaget. Detta gäller dock inte den som enligt 3 kap. 15 och 16 §§ socialavgiftslagen endast *skall* betala ålderspensionsavgift.

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna *ska* ett särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört i näringsverksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet eller för arbete i annan verksamhet som bedrivs av en ideell förening eller en stiftelse, vid en sådan plats i stödområdet som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning *ska* vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift *ska* betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen (2000:980) *eller sådan ersättning på vilken avdrag får beräknas enligt lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon.*

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna *ska* ett särskilt avdrag göras, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i stödområdet ingår i avgiftsunderlaget. Detta gäller dock inte den som enligt 3 kap. 15 och 16 §§ socialavgiftslagen endast *ska* betala ålderspensionsavgift.

¹ Senaste lydelse 2007:286.

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna *skall* från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 18 000 kronor per år. Avdraget *skall* i första hand göras från den allmänna löneavgiften. När avdraget görs från egenavgifterna får det inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980).

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket *skall* endast ingå avgiftspliktig inkomst från ett fast driftställe i stödområdet.

Om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag, får det sammanlagda avdraget från de allmänna löneavgifter och de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget inte överstiga 85 200 kronor per år. Avdraget *skall* fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem.

Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna *ska* från summan av dessa avgifter avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 18 000 kronor per år. Avdraget *ska* i första hand göras från den allmänna löneavgiften. När avdraget görs från egenavgifterna får det inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980).

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket *ska* endast ingå avgiftspliktig inkomst från ett fast driftställe i stödområdet. *Inkomst på vilken avdrag får beräknas enligt lagen (2013:000) om avdrag vid verksamhet i nystartszon ska inte ingå i avgiftsunderlaget.*

Om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag, får det sammanlagda avdraget från de allmänna löneavgifter och de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget inte överstiga 85 200 kronor per år. Avdraget *ska* fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

² Senaste lydelse 2007:286.

3 Ärendet och dess beredning

Den 10 mars 2011 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över möjligheten att införa ett system med skattelättnader för företag i stadsdelar med utbrett utanförskap, s.k. nystartszoner. Utredningen, som antog namnet Utredningen om nystartszoner, lämnade den 7 augusti 2012 sitt betänkande SOU 2012:50 Nystartszoner. En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 2*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2012/2904).

Statsstöd

Systemet med nystartszoner är ett sådant statligt stöd som måste anmälas till kommissionen för godkännande innan det genomförs.

4 Stadsdelar med utbrett utanförskap

I Sverige finns kring de flesta stora och medelstora städer områden som kännetecknas av hög arbetslöshet, låg förvärvsfrekvens och hög andel invånare som upplever otrygghet och som är beroende av försörjningsstöd.

Samhället behöver bli bättre på att ta till vara de outnyttjade resurser som finns i dessa områden, inte minst bland de personer som har kommit till Sverige från andra länder och som ofta utgör en stor andel av befolkningen i dessa områden. Fler arbeten och företag samt en bättre fungerande arbetsmarknad är viktiga förutsättningar för ett samhälles utveckling. Om människor ges verktyg för egen utveckling, arbete och företagande ökar också möjligheterna till att minska utanförskapet. Att få ett arbete är den främsta vägen in i ett samhälle och en ökad sysselsättning i området kan även leda till s.k. grannskapseffekter. Dessa medför att de personer som bor i området kan få mer gynnsamma livsvillkor om de omges av en befolkning som i högre utsträckning har arbete.

Det är därför viktigt att förbättra situationen genom att skapa arbetstillfällen och öka sysselsättningen i de områden där utanförskapet är utbrett. Det handlar om att ta till vara människors arbetsförmåga, förbättra drivkrafter och hjälpa till med att hitta nya vägar till arbete. Alternativa metoder för att öka antalet arbeten i stadsdelar med utbrett utanförskap måste därför undersökas för att försöka ge fler människor en chans till en ny start. Arbetet med att skapa jobb och öka sysselsättningen är avgörande för att många människor ska kunna se framtiden an med tillförsikt och stärkt självkänsla.

5 Gällande rätt – socialavgifter

5.1 Socialavgifter och allmän löneavgift

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Regler om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980).

Utöver socialavgifter ska, enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, ytterligare en avgift som för närvarande uppgår till 9,88 procent betalas. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, socialavgifterna. Författningstekniskt ingår den allmänna löneavgiften varken i arbetsgivaravgifterna eller i egenavgifterna men eftersom den inte särskiljs i debiteringsförfarandet torde den allmänna uppfattningen vara att den ingår. Arbetsgivaravgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, uppgår för 2013 totalt till 31,42 procent. Egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, uppgår för 2013 till maximalt 28,97 procent.

För förvärvsinkomster som inte grundar rätt till socialförsäkringsförmåner, bland annat överskott av passiv näringsverksamhet, ska i stället för socialavgifter och allmän löneavgift särskild löneskatt betalas enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Skatten gäller dock inte på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år.

Nedsättning av socialavgifter i vissa fall beskrivs i avsnitt 6.2.1–6.2.3.

5.2 Finansieringen av trygghetssystemen

Socialavgifterna är i principiellt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinslaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan avgiften och förmånen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intar en särställning där kopplingen är absolut.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet finansieras med en fast pensionsavgift på 18,5 procent av pensionsunderlaget, där 16 procentenheter går till fördelningssystemet för att finansiera inkomstpensionen. Resterande 2,5 procentenheter betalas in till systemet för premiepension där avgiftsintäkterna fonderas individuellt för varje försäkrad. Arbetsgivarens respektive den egenavgiftsskyldiges del av avgiftsinbetalningen sker i form av ålderspensionsavgift om 10,21 procent av avgiftsunderlaget enligt socialavgiftslagen.

Det inkomstgrundade ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statsbudgeten. Utgående inkomst- och tilläggs-pensioner i fördelningssystemet ska löpande finansieras av inbetalade avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Det är konstruerat så att det ska vara finansiellt självreglerande, där eventuella anpassningar sker på förmånssidan – inte genom en förändrad avgiftssats. Premiepensionen är

ett fullfunderat system. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet i detta avseende. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift av en mot rättigheten svarande storlek. Om detta villkor bryts kan inte systemet garantera sin långsiktiga hållbarhet finansiellt. Ålderspensionsavgiften kan således inte reduceras.

För övriga försäkringar saknas en direkt koppling. Det finns dock flera samband mellan avgiftsuttaget och förmånerna som syftar till att upprätthålla försäkringstanken. Detta kommer bland annat till uttryck genom att det normalt är avgiftspliktig ersättning enligt socialavgiftslagen som läggs till grund för beräkningen av till exempel sjukpenninggrundande inkomst och att avgifter endast betalas på ersättning till personer som omfattas av den svenska arbetsbaserade socialförsäkringen enligt socialförsäkringsbalken.

För vilka ändamål de olika avgifter som inflyter som socialavgifter ska användas framgår av lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

5.3 Betalning av socialavgifter och allmän löneavgift

Debitering och uppbörd av socialavgifter hanteras av Skatteverket. Den som avser att bedriva näringsverksamhet och som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter ska enligt 7 kap. 1 och 2 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, anmäla sig för registrering hos Skatteverket. Vid registreringen anges bl.a. företagsform och huruvida företagets verksamhet bedrivs på flera adresser. När det gäller arbetsgivare anges bl.a. första datum för löneutbetalning, beräknat antal anställda och beräknad lönesumma under året. Om en uppgift som ligger till grund för registreringen ändras ska den som är registrerad underrätta Skatteverket om ändringen inom två veckor från det att ändringen inträffade (7 kap. 4 § SFL).

Den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter ska också lämna en arbetsgivardeklaration. I denna ska arbetsgivaravgifter redovisas. En arbetsgivardeklaration ska lämnas för varje redovisningsperiod, vanligen varje månad (26 kap. 3 § SFL). Med registreringen som underlag utfärdar Skatteverket förtryckta deklarationsblanketter för respektive kalendermånad. Deklarationerna ska för de flesta arbetsgivare vara avlämnade senast den 12:e i månaden efter redovisningsperioden med undantag för deklarationerna avseende juli och december som ska vara avlämnade senast den 17:e i månaden efter redovisningsperioden. Redovisade arbetsgivaravgifter ska vara inbetalda till Skatteverket samma dag som deklarationen ska vara avlämnad, dvs. i normalfallet den 12:e i månaden efter redovisningsperioden.

I arbetsgivardeklarationen redovisas för arbetsgivaravgifter samtliga avgiftspliktiga löner, förmåner och kostnadsavdrag. Därefter fördelas dessa på underlag för fulla arbetsgivaravgifter och reducerade avgifter, t.ex. på grund av att personal har fyllt 65 år (se avsnitt 6.2.1). Den deklarationsskyldige räknar själv fram sina avgifter genom att multiplicera sina respektive underlag med tillämplig nivå på avgiften och

summerar resultaten. Från summan kan den avgiftsskyldige i vissa fall vara berättigad till särskilda avdrag. För närvarande kan arbetsgivare som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområde A) få ett särskilt avdrag (se avsnitt 6.2.2).

Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag redovisar inte sina egenavgifter i arbetsgivardeklarationer. Egenavgifterna beräknas på verksamhetens skattemässiga resultat, som inte kan bestämmas förrän efter räkenskapsårets utgång. Underlaget för egenavgifterna redovisas därför först i näringsidkarens självdeklaration och debiteras i form av slutlig skatt. Egenavgifterna ingår dock i de preliminärskattebetalningar som sådana skattskyldiga normalt är skyldiga att göra månatligen. Dessa baseras på den preliminära inkomstdeklaration som den enskilde näringsidkaren lämnat in. Vid förändringar i verksamheten som orsakar ändrad preliminär beräkning ska en ny preliminär deklaration ges in.

6 Befintliga insatser

6.1 Allmänt

Sverige har en lång tradition av aktiv arbetsmarknadspolitik. Nedan följer en kortfattad beskrivning av vissa åtgärder som erbjuds inom ramen för närings-, arbetsmarknads- och integrationspolitiken. För en mer utförlig beskrivning av åtgärder hänvisas till kapitel 6 och 7 i betänkandet Nystartszoner (SOU 2012:50).

6.2 Socialavgifter

6.2.1 Sänkta socialavgifter för ungdomar och äldre

För personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år är socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, nedsatta. Nedsättningen innebär att avgifterna, med undantag för ålderspensionsavgiften, uppgår till en fjärdedel av de totala avgifterna. Detta innebär att arbetsgivaravgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2013 uppgår till 15,49 procent och att egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2013 uppgår till maximalt 14,89 procent.

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller senare, ska bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter betalas. Detta gäller även dem som betalar egenavgifter. För personer som är födda 1937 eller tidigare uttas inga socialavgifter. Inte heller tas allmän löneavgift ut för dem som vid årets ingång har fyllt 65 år.

6.2.2 Regionalt avdrag vid avgiftsberäkningen

Arbetsgivare, enskilda näringsidkare samt fysiska personer som är delägare i handelsbolag som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområde A) får göra ett särskilt avdrag vid beräkningen av socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Syftet med avdraget är att stimulera småföretagandet samt att bidra till god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bland annat långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång på service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden. Reglerna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980). Bestämmelserna innebär i huvudsak att företag som är verksamma i stödområdet ges en nedsättning av arbetsgivaravgifterna eller av egenavgifterna med 10 procent av avgiftsunderlaget. För arbetsgivare är avdraget maximerat till 7 100 kronor per månad (dvs. 85 200 kronor per år) och för enskilda näringsidkare till 18 000 kronor per år. Takbeloppen har införts för att stödet ska falla inom ramen för sådant stöd av mindre betydelse som kan ges enligt EU:s regelverk för statsstöd. Stödet lämnas inte till företag inom jordbruks-, fiskeri-, vattenbruk och transportsektorn.

6.2.3 Nedsättning av egenavgifter

Vid beräkningen av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag ska enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock högst med 10 000 kronor per år.

6.3 Andra stöd

6.3.1 Stöd till start av näringsverksamhet

Den som bedöms ha goda förutsättningar att driva näringsverksamhet med tillfredsställande lönsamhet och som genom verksamheten kan få en varaktig sysselsättning kan få stöd till försörjning under inledningsskedet av näringsverksamheten. För att komma i fråga för stödet ska personen vara minst 25 år, vara eller riskera att bli arbetslös och söka arbete genom arbetsförmedlingen. För personer som är bosatta i stödområde A eller B gäller dock inte kravet att personen ska vara eller riskera att bli arbetslös.

6.3.2 Kapitalförsörjning och rådgivning genom Almi

Det statliga bolaget Almi Företagspartner AB (Almi) ansvarar för kapitalförsörjning till små och medelstora företag i syfte att bidra till en god tillgång på marknadskompletterande kapital för företag i alla delar av Sverige. Almi erbjuder olika typer av finansiering och riskkapital.

Vidare erbjuder Almi rådgivning för företagare. Almi:s verksamhet styrs av förordningen (2012:872) om statlig finansiering genom regionala utvecklingsbolag.

6.3.3 Nystartsjobb

Nystartsjobb infördes den 1 januari 2007 och riktar sig till dem som stått utanför arbetsmarknaden i minst ett år. Syftet, som framgår av 2 § förordningen (2006:1481) om nystartsjobb, är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som varit utan arbete en längre tid. Stödet ges under lika lång tid som individen varit borta från arbetslivet, dock längst fem år för personer som är 26 år eller äldre, alternativt ett år för personer under 26 år. För personer över 55 år gäller dubbelt så lång stödperiod. För vissa nyanlända invandrare kan stöd ges under de tre första åren efter det att uppehållstillstånd beviljats.

Vid införandet 2007 motsvarade stödet arbetsgivaravgiften, men den 1 mars 2009 höjdes den ekonomiska kompensationen för arbetsgivaren avseende personer över 25 år till ett belopp som motsvarar den dubbla arbetsgivaravgiften. Ekonomisk kompensation ges även till arbetsgivare som anställer personer som sedan minst ett år fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning på heltid. Stödet beslutas av Arbetsförmedlingen och tillgodoförs arbetsgivaren genom kreditering på dennes skattekonto.

6.3.4 Särskilt anställningsstöd

Det särskilda anställningsstödet är avsett för arbetslösa som är inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin och kan lämnas till både privata och offentliga arbetsgivare. Det lämnas enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd med 85 procent av lönekostnaden, dock högst 890 kronor per dag. Stödet baseras på kontant bruttolön och socialavgifter.

Instegsjobb infördes den 1 juli 2007 i syfte att underlätta för nyanlända invandrare att få arbete. Även instegsjobben regleras i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd. Instegsjobb får anvisas en person som har fyllt 20 år, är arbetslös och anmäld hos arbetsförmedlingen och som inom de senaste 36 månaderna beviljats uppehållstillstånd. Personen måste vidare studera Svenska För Invandrare (SFI) eller motsvarande utbildning vid folkhögskola som går att kombinera med arbetet. Stödet ges i form av ersättning till arbetsgivaren med 80 procent av lönekostnaden inklusive socialavgifter och allmän löneavgift, dock högst 800 kronor per dag. Stödet lämnas under högst 24 månader.

7 Det urbana utvecklingsarbetet

En av regeringens prioriteringar är att bryta utanförskapet. I städerna är utanförskapet ofta koncentrerat till vissa stadsdelar och har ofta ett

mångfacetterat djup. Samtidigt är segregationen och utanförskapet inte längre enbart ett storstadsproblem utan finns i såväl mellanstora som mindre städer runtom i landet. Regeringens arbete med urban utveckling utgår från samverkan och stöd utifrån myndigheternas och kommunernas ordinarie verksamhet snarare än genom särskilda projektmedel. Det urbana utvecklingsarbetet syftar till att skapa:

- bättre levnadsvillkor i stadsdelar med utbrett utanförskap, samt
- färre stadsdelar med utbrett utanförskap.

Det urbana utvecklingsarbetet bedrivs som en del av den generella politiken och är från och med 2012 inriktat på kunskapsinhämtning, kunskapsutbyte och kunskapsspridning. Boverket och vissa länsstyrelser har i uppdrag att medverka till detta. Kommuner med stadsdelar som präglas av låg förvärvsfrekvens, högt uttag av försörjningsstöd samt låg behörighet till gymnasieskolan kan också erhålla kunskapsstöd och statistik om utvecklingen från bl.a. SCB och Brottsförebyggande rådet. Utbildningsdepartementets särskilda satsning på ett antal grundskolor i stadsdelar med omfattande utanförskap är också kopplad till de kommuner som omfattas av det urbana utvecklingsarbetet. Skolverket ska stödja ett urval av skolorna i kommunerna.

De 30 kommuner som har flest invånare i Sverige, samt Trollhättan och Landskrona, fick i slutet av 2011 ett erbjudande från Arbetsmarknadsdepartementet att skicka in en intresseanmälan för att kunna ta del av kunskapsstödet och ett stöd till grundskolor. I denna intresseanmälan skulle kommunen bl.a. ange vilka stadsdelar som man ansåg präglades av låg förvärvsfrekvens, högt uttag av försörjningsstöd och låg behörighet till gymnasieskolan och som därmed skulle utgöra utgångspunkten för arbetet. Av de tillfrågade anmälde 23 kommuner intresse. De stadsdelar som dessa kommuner anmält har prövats av SCB mot kriterierna förvärvsfrekvens lägre än 52 procent, långvarigt försörjningsstöd högre än 4,8 procent och gymnasiebehörighet lägre än 70 procent samt en befolkningsmängd på minst 4 000 personer. Enligt regeringsbeslut den 12 januari 2012 (dnr A2012/174) uppfyllde 15 stadsdelar i nio kommuner dessa kriterier – och omfattas nu av arbetet. För att identifiera stadsdelarna används de s.k. SAMS-områdena, den minsta geografiska enhet för vilken det finns statistik som SCB tagit fram.

Regeringen har också avsatt 100 miljoner kronor per år 2013 och 2014 för ett prestationsbaserat bidrag för att stimulera kommunernas arbete för att minska utanförskapet i 15 stadsdelar som omfattas av urbant utvecklingsarbete (URBAN-15).

8 Statsstöd

De svenska reglerna påverkas av EU-rättens regler om statligt stöd i artiklarna 107–109 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Av artikel 107.1 framgår att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss

produktion inte är tillåtet om stödet påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

I artikel 107.2–3 anges ett antal undantag från detta förbud. Av artikelns andra punkt framgår de undantag som är obligatoriska, vilket innebär att Europeiska kommissionen måste meddela undantag när villkoren för dessa är uppfyllda. Även i de fall en medlemsstat bedömer att ett visst stöd omfattas av artikel 107.2 ska det anmälas till kommissionen, som har att avgöra om stödet kan undantas eller inte.

I artikel 107.3 finns en uppräkningslista av de fall där kommissionen får, men inte måste, meddela undantag. Enligt artikel 107.3 a) kan stöd ges för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarig brist på sysselsättning. Regionalt stöd kan även undantas enligt artikel 107.3 c), förutsatt att stödet inte påverkar handeln i en negativ inriktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. När det gäller dessa undantag har kommissionen stort utrymme för egen bedömning av huruvida villkoren för undantag är uppfyllda.

Enligt artikel 108.1 ska kommissionen fortlöpande granska alla stödåtgärder som medlemsstaterna vidtar. Medlemsstaterna är också skyldiga att underrätta kommissionen om sina planer på att ändra gamla stödåtgärder eller vidta nya (artikel 108.3). Ett stöd som omfattas av artikel 107.1 är otillåtet om det införs utan att kommissionen har underrättats och godkänt stödet. Otillåtna stöd kan återkrävas av den som fått det.

Kommissionen har utfärdat ett antal förordningar om statsstöd. Den har också antagit riktlinjer, rekommendationer, tillkännagivanden och meddelanden för att underlätta tolkningen och tillämpningen av statsstödsreglerna. Bland annat finns ett undantag för stöd av mindre betydelse, kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse¹. För att ett stöd ska anses utgöra ett stöd av mindre betydelse får det totala stöd som beviljas ett företag inte överstiga 200 000 euro under en period om tre beskattningsår.

9 Utländska system

9.1 Allmänt

Regionala skattelättnader för företag finns redan i andra länder. Nedan följer en kortfattad beskrivning av några sådana utländska system. För en mer utförlig beskrivning av systemen och deras effekter samt Europeiska kommissionens statsstödsprövning av vissa av systemen hänvisas till kapitel 5 i betänkandet Nystartszoner (SOU 2012:50).

¹ EUT L 379, 28.12.2006 s. 5.

9.2 Frankrike

Allmänt

Ökande ekonomiska och sociala problem i flera förortsområden ledde till att den franska regeringen under 1980-talet initierade "Politique de la Ville" (fritt översatt: "en politik för städerna"), som har som mål att utjämna de sociala orättvisorna i städerna och som innefattar ett antal olika åtgärder. Sedan början av 1990-talet har man inom ramen för denna politik arbetat med olika typer av prioriterade områden och i februari 1993 fastställdes den första listan över "Zones Urbaines Sensibles" (ZUS), "utsatta områden" som enligt lagstiftningen kännetecknas av höghusbebyggelse och/eller nedgångna områden och där förhållandet mellan antalet boende och antalet sysselsatta befinner sig i avsevärd obalans. De numera 751 zonerna, som beräknas omfatta knappt fem miljoner invånare (dvs. cirka 7,7 procent av Frankrikes cirka 65 miljoner invånare), är huvudsakligen belägna i Frankrikes storstadsområden. Att ett område utsetts till ZUS medför inte automatiskt några förändrade villkor för dess invånare eller de företag som är etablerade i området utan är avsett som en politisk signal att området bör prioriteras. Av de 751 ZUS utgör 416 "Zones de redynamisation urbaine" (ZRU), "områden för urban förnyelse". Dessa områden utses med hänsyn till antalet invånare, andelen arbetslösa, andelen personer under 25 år, andelen personer som inte nått en sådan utbildningsnivå att de är behöriga att söka utbildningar över grundskolenivå samt skatteförmågan i området. Genom en lag i november 1996 fastställdes att 44 av de utsedda ZRU fr.o.m. den 1 januari 1997 skulle utgöra "Zones Franches Urbaines" (ZFU), "skattefria urbana områden". I dessa områden får företagen vissa skatteförmåner, som beskrivs närmare nedan.

Inledningsvis var avsikten att projektet skulle upphöra vid årsskiftet 2001–2002, vilket det också gjorde. Systemet återinfördes dock i januari 2003 i sin tidigare form och har sedan dess utvidgats och förlängts vid flera tillfällen. Numera finns 100 ZFU. I samband med den senaste utvidgningen av antalet zoner förlängdes också giltighetstiden för de 85 zoner som då redan existerade. De aktuella bestämmelserna gällde vid denna förlängning till utgången av 2011.

Den franska regeringen beslutade i slutet av 2011 att förlänga systemet med ZFU i ytterligare tre år, dvs. till utgången av 2014. I samband med förlängningen skärpte man det krav beträffande anställning av boende i området som ställs på företagen för att få stöd.

Den exakta geografiska avgränsningen av de olika ZFU beslutas av den ansvariga statliga myndigheten i samarbete med den lokala förvaltningen i respektive region. Avgränsningen av en ZFU överensstämmer ofta med den för en eller några ZRU men avgränsningen är flexibel och området inkluderar ibland kringliggande områden eller delar av dessa. Ett område som utgör ZFU måste ha mer än 8 500 invånare. I valet av vilka områden som ska utgöra ZFU tar man hänsyn till antalet invånare, andelen arbetslösa, andelen personer under 25 år, andelen personer som inte nått en sådan utbildningsnivå att de är behöriga att söka utbildningar över grundskolenivå samt skatteförmågan i området. Särskild vikt läggs dock vid arbetslöshetsnivån. Inför den

geografiska avgränsningen låter man en särskilt utsedd kommitté studera riskerna för snedvridningar i konkurrensen i respektive område. Man går igenom vilka företag som är belägna på olika platser i och utanför den tänkta zonen och försöker undvika att oönskade snedvridningar uppkommer. Ett företag kan framföra klagomål angående avgränsningen av en zon hos den lokala förvaltningen och hos den ansvariga myndigheten, som dock beslutar slutligt om avgränsningen. Varje ZFU administreras lokalt under ledning av en projektchef som tillsätts av den lokala förvaltningen, som också finansierar denna administration. I vissa ZFU bedriver halvstatliga och privata samarbetsorganisationer aktivt arbete för att vägleda företag till etablering i ZFU och tillhandahålla viss service efter etablering.

Villkor för företagen

För att omfattas av de lättnader som för närvarande erbjuds i en ZFU ska ett företag vara lokaliserat i en ZFU och omfattas av den EU-rättsliga definitionen av mikroföretag eller små företag. Företaget måste också ha minst en heltidsanställd i sina lokaler inom zonen eller alternativt, förutsatt att vissa andra förutsättningar är uppfyllda, erhålla minst 25 procent av sin årsomsättning från kunder som är etablerade i zonen. Det måste också finnas en fysisk etablering i form av ett kontor, en butik, en verkstad eller liknande. Där ska också finnas utrustning för att bedriva verksamheten eller varulager. För företag som etablerar sig i ZFU efter den 1 januari 2012 gäller att minst hälften (för tidigare etableringar: en tredjedel) av alla anställda i företaget ska vara boende i någon av ZFU eller någon av de ZUS som ligger i samma geografiska område som den ZFU i vilken företaget är verksamt. Företaget får inte heller ha bruttit i sina åtaganden mot den myndighet som delvis motsvarar den svenska Försäkringskassan. Företaget får t.ex. inte ha skulder avseende sociala avgifter. Stål-, varvs- och syntetfiberindustrierna samt fordons-tillverkning och lastbilstransporter av varor är undantagna från stödet.

Skattemässiga förmåner

De företag som omfattas av systemet får skattemässiga förmåner i form av undantag från eller nedsättningar av olika skatter. Bolag inom ZFU kan undantas från bolagsbeskattning i fem år. Undantaget avser intäkter som förvärvats i zonen upp till ett beskattningsbart belopp om 100 000 euro per 12-månadersperiod, ökat med 5 000 euro per anställd med heltidsanställning under minst 12 månader som är bosatt i en ZUS. Vinstbeskattningen för företag i Frankrike är i genomsnitt 33,3 procent och det teoretiska maxtaket för detta undantag är 116 550 euro per år. Det totala undantaget gäller under fem år, varefter det sker en gradvis minskning av nedsättningen. Takten på den gradvisa minskningen beror på antalet anställda i företaget.

Företag som omfattas får vidare en total nedsättning av fastighetsskatten under fem år med en övre begränsning av det skattepliktiga beloppet (2006 var takbeloppet 337 713 euro). Under samma period erhåller företagen en total nedsättning av den skatt som benämns "contribution économique territoriale" vilken bl.a. baseras på

värdet av fast egendom i bolaget upp till en övre begränsning (2010 var takbeloppet 360 644 euro).

När det gäller sociala avgifter omfattar stödet en total nedsättning avseende avgifter för de anställda som är verksamma i ZFU. För att få lättnad avseende sociala avgifter gäller särskilda krav för de anställda för vilka avgifter undantas. De ska vara tillsvidareanställda eller anställda minst tolv månader. Den anställde måste helt eller delvis utöva sitt arbete i den ZFU där företaget har sin verksamhet. Detta kan anses uppnått genom att den anställde utför sitt arbete helt eller delvis i ZFU eller genom att den anställde tidvis vistas i företagets lokaler i ZFU för att hämta utrustning och lagervaror eller rapportera och få instruktioner. För att undantag ska få göras avseende dessa anställda krävs dessutom, som tidigare angetts, att hälften eller en tredjedel av dem är boende i ZUS eller ZFU i området (beroende på när företaget etablerats i ZFU).

Helt undantag från sociala avgifter gäller under fem år med viss övre begränsning i förhållande till en indexbaserad minimilönenivå. Under vissa förutsättningar kan också nedsättning av sociala avgifter avseende sjuk- och föräldraförsäkring erhållas. Efter fem år finns under vissa förutsättningar möjlighet till förlängning.

De lättnader avseende sociala avgifter som erbjuds företagen i ZFU får inte kombineras med andra lättnader av sociala avgifter, arbetsmarknadsstöd eller lättnader för vissa yrkesgrupper. Lättnaden av sociala avgifter får utnyttjas för som mest 15 anställda vid varje månad.

För att myndigheterna ska kunna kontrollera att företagen lever upp till kraven beträffande sociala avgifter måste varje företag som vill få denna lättnad årligen redovisa uppgifter om sina anställda till den ansvariga myndigheten. Vid nyanställning måste en särskild redovisning lämnas in.

Kommissionens statsstödsbeslut

Frankrike anmälde systemet med zoner till kommissionen 1996. Systemet godkändes inledningsvis för perioden 1 januari 1997 – 31 december 2001. Vid varje utvidgning och förlängning av systemet med ZFU har Frankrike därefter vänt sig till kommissionen på nytt. Kommissionen har med anledning av dessa anmälningar i april 2003 godkänt återinförandet av det sedan tidigare godkända systemet och i december 2003 den utvidgning av systemet som då skedde med ytterligare 41 ZFU. Den 22 juni 2006 gav kommissionen godkännande för ytterligare förlängning och utvidgning av systemet, som gällde fram till den 31 december 2011.

Vid prövningen av om systemet bedömdes påverka handeln mellan medlemsstaterna togs särskilt hänsyn till att systemet riktar sig till mikroföretag och små företag enligt den EU-rättsliga definitionen, att åtgärderna begränsas till strikt avgränsade områden med en begränsad geografisk utbredning och ett begränsat antal invånare, att områdena valts ut enligt objektiva kriterier, att systemet har till syfte att bekämpa socialt utanförskap i områden som är särskilt utsatta, att utvärdering sker årligen samt att åtgärderna är begränsade i tid.

Frankrike har 2012 beslutat att förlänga systemet med ZFU. Frankrike anser nu att systemet ryms inom förordning (EG) nr 1998/2006 om stöd

av mindre betydelse, varför förlängningen inte har anmälts till kommissionen.

9.3 Italien

I Italien beslutade man, med inspiration från Frankrike, att införa 22 skattefria urbana områden. Projektet inleddes 2009 och godkändes av kommissionen den 28 oktober samma år.

I sitt beslut redogör kommissionen för hur man i Italien gick till väga för att utse ZFU. Hänsyn togs till socio-ekonomiska mätningar avseende det sociala utanförskapet. På basis av dessa mätningar tog de italienska myndigheterna fram en lista över regioner med minst 25 000 invånare med förhöjd arbetslöshet i förhållande till det nationella genomsnittet. De regionala myndigheterna i dessa regioner fastställde därefter vilka områden som skulle utgöra ZFU utifrån vissa kriterier. Områdena skulle ha ett invånarantal mellan 7 500 och 30 000, som understeg 30 procent av invånarantalet i hela den aktuella regionen. Arbetslöshetsnivån i området skulle vara högre än genomsnittet i den aktuella regionen. När man fastställde den geografiska utbredningen av ZFU användes vidare ett mått på socialt utanförskap som byggde på de fyra faktorerna arbetslöshetsnivå, sysselsättningsgrad, andel personer under 24 år och utbildningsnivå. För att åstadkomma en nationell spridning av ZFU beslutade de nationella myndigheterna att varje region fick utse högst tre områden som ZFU och att varje region var tvungen att utse minst ett område, om förutsättningar fanns enligt ovan.

Endast företag som omfattats av den EU-rättsliga definitionen av mikroföretag eller småföretag kan komma i åtnjutande av förmånerna i ZFU. Vidare krävs enligt det italienska regelverket att den ekonomiska verksamhet som ska beskattas har påbörjats i en ZFU någon gång mellan den 1 januari 2008 och den 31 december 2012. Aktiviteter som påbörjats tidigare kan dock omfattas om de faller under tillämpning av reglerna om stöd av mindre betydelse. Stål-, varvs- och syntetfiberindustrierna samt fordonstillverkning och lastbilstransporter av varor är undantagna från stödet.

I fråga om skattemässiga förmåner finns stora likheter med den franska förebilden. Även i Italien får företag hel nedsättning av beskattningen avseende vinster som härstammar från verksamhet i zonen under fem beskattningsår varefter företagen under ytterligare fem år erhåller nedsättning med 60 procent, därefter med 40 procent under två år och slutligen med 20 procent under två år. Den beskattningsbara vinst som kan undantas är begränsad till 100 000 euro per år ökat med 5 000 euro per anställd med heltidsanställning under minst 12 månader i den verksamhet som bedrivs i zonen. Under fem år kan företaget också få nedsättning av en regional skatt på produktion upp till ett tak på 300 000 euro per år. Vidare erhåller företag som äger fastigheter i zonen, vilka också används i den verksamhet som bedrivs där, undantag från fastighetsskatt som är hänförliga till dessa under hela perioden 2008–2012. Vissa undantag från socialavgifter kan också ges.

9.4 Förenade kungariket

På 1980-talet införde man i Förenade kungariket ett system med s.k. Enterprise Zones (EZ), stadsdelar där företag undantogs från viss beskattning och viss administrativ börda. Inledningsvis infördes 11 EZ 1981–1982, följt av 14 nya områden 1983–1984. Därefter följde ytterligare ett antal EZ under en period fram till och med 1996. Inom dessa områden erbjöds under tio år både existerande och nyetablerade företag undantag från viss fastighetsbeskattning, undantag från viss annan beskattning och möjligheter att få byggnadstillstånd enligt ett förenklat förfarande. År 1987 beslutade den brittiska regeringen att systemet med EZ inte skulle förlängas, vilket bl.a. förklarades med de höga kostnader som systemet medförde och att proceduren hos kommissionen för undantag från statsstödsreglerna orsakat fördröjningar som försämrat systemets effektivitet.

I mars 2011 meddelade den brittiska regeringen att man avsåg att införa 21 nya EZ i olika delar av landet. I en EZ kommer företag bl.a. att erbjudas lättnader avseende en lokal skatt som betalas av företag som innehar fastigheter som inte används för bostadsändamål (business rates). Lokala myndigheter i de regioner där EZ är belägna kommer enligt en ny författning att bemyndigas att ge nedsättningar med upp till 100 procent av varje företags business rate. Nedsättning kan ske under fem år och upp till ett maximalt värde på £ 275 000 under denna period (motsvarande knappt 2,9 miljoner SEK). Andra fördelar som kommer att erbjudas företagen i EZ är förenklade förfaranden för att få bygglov och tillgång till höghastighetsbredband.

Reglerna om skattelättnader till företag i EZ började gälla den 1 april 2012. Lättnaderna kan ges under fem år och högst med belopp som ryms inom ramen för förordningen om stöd av mindre betydelse. Åtgärderna kräver därför inte någon anmälan till kommissionen. Den brittiska staten kommer att ersätta de lokala myndigheterna för de nedsättningar som ges. För närvarande finns det 24 EZ. I vissa EZ finns också områden där företag kan yrka förhöjda avdrag för investeringar i fabriker och maskinutrustning.

9.5 USA

I USA förekommer flera olika typer av företagszoner och frizoner, som regleras både på federal nivå och/eller av respektive delstat. Det finns tre huvudsakliga typer av federalt reglerade områden: Renewal Communitys, Empowerment Zones och Enterprise Communitys. Företag som verkar inom dessa zoner får olika typer av skattefördelar. Till exempel erbjuds rätt till nedsatt skatt för anställda och avdragsmöjligheter för investeringar i fastigheter och maskiner.

Även om utformningen av åtgärderna på delstatsnivå varierar kan man identifiera fem huvudkategorier av åtgärder: skatteavdrag, finansieringsstöd, lättnader av regleringar, ökad fokusering på redan befintliga åtgärder och infrastruktursatsningar. Det finns också stora

variationer i hur stora dessa zoner är, där storleken kan vara allt från 49 tunnland upp till 10 000 tunnland.

10 Överväganden och förslag

10.1 Ett system med nystartszoner

Regeringens bedömning: Ett system med nystartszoner bör införas och innebära en lättnad avseende socialavgifter för företag i zonerna.

Utredningens bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans ifrågasätter att det finns områden med ett utbrett utanförskap och att det är angeläget att åtgärder vidtas för att komma tillrätta med detta problem. *Förvaltningsrätten i Umeå, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Brottsförebyggande rådet (Brå), Institutet för arbetsmarknadspolitisk utveckling (IFAU), Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Stockholms läns landsting, Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Linköpings kommun, Stockholms kommun, Växjö kommun och Örebro kommun* tillstyrker eller har inget att erinra mot utredningens förslag att nystartszoner införs. Några av dessa har dock synpunkter på utformningen av förslaget. IFAU anser att åtgärder för att öka sysselsättningen och stärka utsatta områden är angelägna och menar att förslaget kan bidra till detta. Länsstyrelsen i Stockholms län anser att nystartszoner kan bli en stimulans för företagande och bidra till att människors kompetens och erfarenhet tas tillvara. Länsstyrelsen i Västra Götaland anser att insatser i områden med utbrett utanförskap bör prioriteras även om effekterna av förslaget är svåra att förutse. Göteborgs kommun bedömer att nystartszoner kan vara en av flera möjliga vägar för att ändra situationen i områden med utbrett utanförskap. Linköpings kommun anför att varje åtgärd som både har potential att öka sysselsättningen och minska utanförskapet och samtidigt kan stödja entreprenörskap och nyföretagande bör prövas.

Av remissinstanserna avstyrks förslaget av *Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Statskontoret, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Konkurrensverket, Tillväxtanalys, Regelrådet, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), FAR, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Landsorganisationen (LO), Sveriges advokatsamfund, Stockholms Handelskammare, Almi Företagspartner (Almi), Länsstyrelsen i Skåne län, Skåne Läns landsting, Västra Götalands landsting, Borås kommun, Borlänge kommun, Eskilstuna kommun, Malmö kommun, Södertälje kommun och Trollhättan kommun*. Även *Stiftelsen Den Nya Välfärden* avstyrker förslaget.

Av de remissinstanser som avstyrker förslaget anför flera att det inte i tillräcklig utsträckning är visat att förslaget är effektivt i förhållande till

syftet med åtgärden. Bland dessa finns Riksrevisionen, Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Statskontoret, Konkurrensverket, Försäkringskassan, Tillväxtanalys, TCO, Almi och flera kommuner. Några remissinstanser anser vidare att det skulle ha varit mer effektivt med stöd på individnivå. Flera remissinstanser anser också att för det fall nystartszoner införs så måste även andra åtgärder vidtas för att stödet ska vara effektivt. Vidare anför flera remissinstanser, bland dem många kommuner, att ett omfattande samarbete måste ske med kommunerna för att förslaget ska få avsedd effekt.

Flera remissinstanser anser att det är ett problem att förslaget riskerar att leda till konkurrensnedvridning. Problematiken gäller främst undanträngningseffekter, dvs. att företag med likartad verksamhet i närliggande områden drabbas. Bland de remissinstanser som framför denna synpunkt finns Boverket, Tillväxtanalys, Sveriges advokatsamfund, Brå, Arbetsförmedlingen, Kammarrätten i Göteborg, LO, Stockholms Handelskammare, Almi samt flera landsting och kommuner. IFAU anser dock att undanträngningseffekter inte behöver vara ett problem då syftet är att grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden ska få arbete.

Flera remissinstanser anför också att det kan uppkomma konkurrensproblem inom zonerna för företag som inte uppfyller kraven för att omfattas av stödet och att förslaget leder till inlåsningseffekter, riskerar att missbrukas samt är administrativt krävande.

Skälen för regeringens bedömning: Utredningen anger i betänkandet att den – utifrån den samlade bild som vetenskapliga studier samt erfarenheter från befintliga insatser och utländska system ger – gör bedömningen att ett system med nystartszoner bör införas.

Ingen remissinstans ifrågasätter att det finns områden med ett utbrett utanförskap och att det är angeläget att åtgärder vidtas för att komma tillrätta med detta problem. Flera av remissinstanserna anför dock att det inte i tillräcklig utsträckning är visat att förslaget är effektivt i förhållande till syftet med åtgärden. Bland dessa finns *Riksrevisionen*, *Ekonomistyrningsverket*, *Konjunkturinstitutet*, *Arbetsgivarverket*, *Statskontoret*, *Konkurrensverket*, *Försäkringskassan*, *Tillväxtanalys*, *TCO*, *Almi* och flera kommuner. Flera remissinstanser anser vidare att det skulle ha varit mer effektivt med stöd på individnivå.

Såsom anges i avsnitt 4 finns det i Sverige, kring de flesta stora och medelstora städer, områden som präglas av utanförskap. Det är områden med hög arbetslöshet, få förvärvsarbetande och en hög andel invånare som är beroende av försörjningsstöd.

Trots att etnicitet eller invandrarbakgrund inte ingår i utanförskapets definition förknippas ofta stadsdelar med utbrett utanförskap med en hög andel invandrare av de boende. En anledning till detta är den bristande integrationen på arbetsmarknaden, att utrikes födda har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden och även har en svagare position på denna marknad.

Samhället behöver bli bättre på att ta tillvara de outnyttjade resurser som finns i dessa områden. Det är därför viktigt att förbättra situationen genom att skapa arbetstillfällen och öka sysselsättningen i de områden där utanförskapet är utbrett.

Ett sätt att öka sysselsättningen i områden med utanförskap är att på arbetsmarknaden försöka öka efterfrågan på de som bor i dessa områden.

Ett sätt att göra detta är att minska lönebikostnaderna vid anställning av dessa personer.

Ett annat sätt kan vara att stimulera nyföretagandet i dessa områden. Utrikes födda bedriver i hög utsträckning företag, vilket talar för att insatser som generellt främjar småföretagande, särskilt inom service-närningar, också kan förväntas ha god effekt för sysselsättningen bland utrikes födda. Ett ökat nyföretagande i de utsatta områdena kan ha effekter i två steg. I det första steget kan arbetslösa stimuleras att starta företag och därmed lämna arbetslösheten. I ett andra steg kan framgångsrika nyföretagare komma att anställa fler personer i det växande företaget. Detta leder till en ökad arbetskraftsefterfrågan på den lokala arbetsmarknaden, något som bör leda till en minskad arbetslöshet. Ytterligare en faktor är att man funnit att chefer ofta anställer en individ med en bakgrund som liknar deras egen (Hensvik m.fl. 2009, Sådan chef, sådan anställd? – Rekryteringsmönster hos invandrade och infödda chefer, Rapport 2009:24, IFAU, Uppsala). Mot bakgrund av den segregation man kan se i många städer kan det därför vara en dubbel fördel ifall boende i utsatta områden stimuleras till att starta egna företag och i förlängningen anställa fler personer.

Det huvudsakliga syftet med ett system med nystartszoner är dels att skapa jobb och öka sysselsättningen i områden där sysselsättningsgraden är avsevärt lägre än det nationella genomsnittet, dels att öka antalet företagsetableringar och ge företag bättre förutsättningar att växa i dessa områden. Regeringen anser att åtgärder för att öka sysselsättningen och stärka utsatta områden är mycket angelägna och anser att ett system med nystartszoner kan vara ett sätt att bidra till detta. Att beakta är att ett system med nystartszoner ska ses som en del av det arbete regeringen vidtar för att förbättra situationen i dessa områden. Andra åtgärder som vidtas sker t.ex. inom det urbana utvecklingsarbetet (se vidare avsnitt 7).

Utredningen gör bedömningen att åtgärden bör göras i form av en lättnad i systemet med socialavgifter. En lättnad avseende socialavgifter har flera fördelar. En sådan lättnad avser alla egenföretagare och alla arbetsgivare som har sysselsättning och sysselsätter andra personer i ett företag. Åtgärden riktas alltså direkt mot kostnaderna för arbetskraft och syftar därmed till att främja skapandet av jobb. Den bedöms också kunna öka incitamenten att starta företag.

En lättnad av socialavgifterna innebär att en anställning subventioneras, vilket riskerar att medföra undanträngningseffekter, dvs. att företag med likartad verksamhet i närliggande områden trängs undan. Detta påtalas av flera remissinstanser. Bland dessa finns *Boverket*, *Tillväxtanalys*, *Sveriges advokatsamfund*, *Brå*, *Arbetsförmedlingen*, *Kammarrätten i Göteborg*, *LO*, *Almi* samt flera landsting och kommuner. *IFAU* anser dock att undanträngningseffekter inte behöver vara ett problem då syftet med åtgärden är att grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden ska få arbete.

Regeringen anser att en sådan subventionerad anställning som det är fråga om i första hand bör ses som ett sätt att omfördela bördorna av arbetslöshet och inte som ett sätt att i någon större utsträckning påverka nettosysselsättningen. I de områden som kommer att utses till nystartszoner finns stora problem med utanförskap. Det rör sig om grupper som står långt från arbetsmarknaden och för vilka en

subventionerad anställning kan vara motiverad. Regeringen delar därför den uppfattning som framförs av IFAU, att sysselsättnings-subventionernas främsta uppgift är att styra arbetskraftsefterfrågan och att vissa undanträngningseffekter därför kan accepteras. Regeringen bedömer således att det faktum att undanträngningseffekter kan uppkomma inte utgör tillräckligt skäl för att inte införa ett system med nystartszoner.

Flera remissinstanser anför också att det kan uppkomma konkurrensproblem inom zonerna för företag som inte uppfyller kraven för att omfattas av stödet. Liknande skäl som angetts ovan avseende konkurrenssnedvridning gentemot företag utanför zonerna gäller även för detta problem. I detta fall uppstår snedvridningen t.ex. när bara ett av två eller flera likartade företag inom en zon uppfyller boendekravet (se avsnitt 10.7) för att få stöd. Då ett av förslagens syften är att öka sysselsättningen bland de boende i zonerna anser regeringen att denna snedvridning där företag som anställer boende i zonerna gynnas inte heller utgör tillräckligt skäl för att inte införa ett system med nystartszoner. Se vidare avsnitt 11.1.4 och 11.2.2 avseende konkurrenssnedvridning.

Flera remissinstanser framför att förslaget leder till inlåsnings effekter, riskerar att missbrukas och är administrativt krävande. Regeringen, som har viss förståelse för dessa synpunkter, anser dock inte heller att denna problematik utgör skäl för att systemet med nystartszoner inte bör införas. Synpunkterna behandlas närmare i avsnitt 10.7 (inlåsnings effekter), 10.8 (missbruk) och 11.1.3 (administrativt krävande).

Regeringen bedömer mot bakgrund av de slutsatser som dragits ovan att ett system med nystartszoner, som ett led i det urbana utvecklingsarbetets inriktning mot att skapa en positiv socioekonomisk utveckling i stadsdelar med brett utanförskap, bör införas och innebära en lättnad avseende socialavgifterna för företag i berörda områden.

Som tidigare påpekats ska åtgärden ses som en bland flera åtgärder för att minska problemen i områden med ett utbrett utanförskap. Effekterna av förslaget är på flera sätt svåra att beräkna. Det gäller bl.a. sysselsättningseffekterna. Även konkurrensaspekter och snedvridningseffekter är svåra att uppskatta närmare i förväg. Regeringen vill därför betona vikten av att effekterna av åtgärden följs upp och utvärderas. Detta har även påtalats av flera remissinstanser. Regeringen avser därför att låta utvärdera åtgärdens olika effekter.

Eftersom det är fråga om selektiva åtgärder kan förslaget komma att bedömas som statsstöd enligt EU:s statsstödsregler. Denna fråga behandlas i avsnitt 10.10.

10.2 Avdrag från socialavgifterna

Regeringens förslag: Lättnaden ska ges som ett avdrag vid beräkningen av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna respektive egenavgifterna. Ålderspensionsavgiften ska dock inte omfattas.

Helt avdrag får göras under fem år och därefter får halvt avdrag göras under två år.

För de som ska betala arbetsgivaravgifter begränsas det månadsvisa avdraget till att avse ett belopp som för varje anställd högst motsvarar de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgift som ska betalas på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad. För de som ska betala egenavgifter begränsas avdraget till att avse ett belopp som högst motsvarar de egenavgifter och den allmänna löneavgift som ska betalas på en bruttolön om sex inkomstbasbelopp per år.

Ersättning eller inkomst på vilken avdrag får beräknas ska inte ingå i avgiftsunderlaget för avdrag enligt lagen om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Pensionsmyndigheten* instämmer i utredningens förslag att lättnaden inte ska omfatta ålderspensionsavgiften.

Skälen för regeringens förslag

Avdraget

Arbetsgivaravgifterna respektive egenavgifterna utgörs av sjukförsäkringsavgift, föräldraförsäkringsavgift, efterlevandepensionsavgift, arbetsmarknadsavgift, arbetsskadeavgift och ålderspensionsavgift. Detta framgår av 2 kap. 26 § respektive 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL. År 2013 uppgår arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna till 21,54 respektive 19,09 procent (under förutsättning att inte en särskild karenstid valts) av avgiftsunderlaget. När man talar om arbetsgivaravgifter och egenavgifter inkluderar man vanligen också den allmänna löneavgiften som regleras i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och som för 2013 uppgår till 9,88 procent av avgiftsunderlaget. Det totala avgiftsuttaget 2013 uppgår således till 31,42 procent respektive 28,97 procent.

Utredningen föreslår att lättnaden ges för arbetsgivaravgifterna respektive egenavgifterna, förutom ålderspensionsavgiften, samt den allmänna löneavgiften. *Pensionsmyndigheten* instämmer i utredningens förslag att lättnaden inte ska påverka ålderspensionsavgiften. Det inkomstgrundande ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem vid sidan av statsbudgeten där kopplingen mellan avgifterna och förmånerna ska bevaras. Regeringen instämmer i förslaget att systemet med nystartszoner därför inte bör gälla ålderspensionsavgiften. Däremot bör, liksom utredningen föreslår, den allmänna löneavgiften omfattas. Ålderspensionsavgiften 2013 uppgår till 10,21 procentenheter. Den lättnad som enligt förslaget ska ges i systemet med nystartszoner skulle

således för 2013 utgöra 21,21 procent av avgiftsunderlaget för arbetsgivaravgifter respektive 18,76 procent av avgiftsunderlaget för egenavgifter.

I skatteförfarandelagens (2011:1244), förkortad SFL, definition av arbetsgivaravgifter (3 kap. 3 § SFL) inkluderas skatt enligt 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Denna särskilda löneskatt betalas på vissa i lagen angivna typer av ersättningar, t.ex. vissa typer av avgångsersättningar. Någon lättnad avseende denna skatt föreslås inte. Inte heller beträffande den särskilda löneskatten på kostnader för pensionsutfästelser (tjänstepension) enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader föreslås något lättnad.

Lättnaden bör, såsom utredningen föreslår, ges som ett avdrag från socialavgifterna.

Avdraget begränsas till visst belopp

Ett obegränsat avdrag från socialavgifterna riskerar att uppgå till mycket stora belopp och skapa stora kostnader för staten. Medelinkomsten i de områden som kan tänkas vara aktuella som nystartszoner är visserligen låg, men det kan ändå anses ineffektivt att ge skattelättnader åt företag som betalar ut höga löner. För att minska denna risk föreslås att avdraget från socialavgifterna begränsas till att baseras på en lönesumma som ungefärligen motsvarar en normalinkomst. Medianvärdet för månadslönen i Sverige 2011 (det senaste år för vilket aktuell information finns) uppgick till knappt 26 000 kronor, vilket då motsvarade ett halvt inkomstbasbelopp (½ ibb). För 2013 motsvarar ½ ibb en månadslön på 28 300 kronor eller en årslön uppgående till 339 600 kronor.

Avdraget bör således begränsas till det belopp som för varje anställd högst motsvarar de avgifter som ska betalas på en bruttolön som uppgår till ½ ibb per månad. Exempel på avdragets storlek ges i tabell 1.

Tabell 1 Begränsningsregeln

Bruttolön	Lönekostnad ¹	Avdragsgrundande belopp	Avdragets storlek (21,21% av det avdragsgrundande beloppet)
15 000	19 713	15 000	3 182
20 000	26 284	20 000	4 242
25 000	32 855	25 000	5 303
30 000	39 426	28 300	6 002
35 000	45 997	28 300	6 002

1. Med lönekostnad avses summan av bruttolön och lagstadgade avgifter. Från eventuella andra kostnader såsom semesterersättning eller försäkringar bortses då dessa kan skilja sig åt mellan olika företag.

Möjligheten till avdrag från egenavgifterna bör begränsas i motsvarande mån. Inkomsterna som ligger till grund för egenavgifterna redovisas årligen och det är därför inte lämpligt att ange begränsningsbeloppet som ett månatligt belopp. Det motsvarande årliga beloppet är sex

inkomstbasbelopp, varför det är lämpligt att detta belopp används avseende egenavgifterna.

I fråga om egenavgifter sammanfaller beskattningsåret normalt med kalenderåret, men inte alltid. Rätten till avdrag bör inte vara beroende av detta förhållande. För att rätten till avdrag för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som av någon anledning har ett beskattningsår som inte överensstämmer med kalenderåret, ska motsvara rätten för den vars beskattningsår motsvarar ett kalenderår bör en särskild regel gälla. Begränsningsbeloppet bör i dessa fall justeras i förhållande till beskattningsårets längd.

Avdraget begränsas i tid och fasas ut

Ett stöd som är avsett att minska stödmottagarnas normala löpande kostnader och som utgår utan tidsbegränsning anses utgöra driftsstöd. Stöd som innebär driftsstöd får enligt Europeiska kommissionen endast lämnas i undantagsfall.

Syftet med nystartszonerna ska vara att ge ett stöd för att företag ska etablera sig och växa. I möjligaste mån bör det därför undvikas att systemet med nystartszoner direkt subventionerar olönsamma företag och därmed motverkar nödvändig strukturomvandling. Syftet med dessa och andra insatser för urban utveckling är att områdena ska utvecklas positivt och att behovet av riktade åtgärder inte ska permanentas. Stöd som erbjuds i systemet med nystartszoner bör därför vara tidsbegränsade. Frågan är då under hur lång tid stöd ska ges.

Det är nödvändigt att ett system med nystartszoner blir tillräckligt attraktivt för att företag ska etablera sig och nyanställa i nystartszonerna samt att befintliga företag ska kunna växa. En alltför kort period av avdrag riskerar att avskräcka från detta. Utredningen föreslår att avdraget inom systemet med nystartszoner ges som helt avdrag från socialavgifterna (utom ålderspensionsavgiften) under en sammantagen tid av fem år. Regeringen anser att detta är en väl avvägd tid. Vid beräkningen av denna tid ska den tid under vilken ett företag varit utan avdrag till följd av bristande uppfyllelse av kraven inräknas.

Att efter fem år med helt undantag från socialavgifterna (utom ålderspensionsavgiften) få betala fulla avgifter kan innebära en svår omställning för ett företag. För att underlätta denna övergång bör det införas en stegvis avtrappning av avdraget. Utredningen föreslår att avdraget fasas ut på så sätt att halvt avdrag ges under två år efter de fem åren med helt avdrag. Regeringen anser att även denna tid är väl avvägd och skapar tillräckligt utrymme för omställning i företagen.

Att observera är att företagets möjlighet till avdrag inte är beroende av att området det är verksamt i utgör en nystartszon under hela perioden. Det räcker att området utgjorde en nystartszon när perioden med avdrag påbörjades.

Administration av avdraget i systemet med nystartszoner

Såsom föreslås ovan ska lättnaden i systemet med nystartszoner ges i form av en möjlighet till avdrag från socialavgifterna och den allmänna löneavgiften. Debitering och uppbörd av socialavgifter hanteras i dag av Skatteverket som också administrerar de lättnader avseende social-

avgifter som i dag förekommer (se avsnitt 5.3). Det är därför lämpligt att Skatteverket också hanterar avdraget i systemet med nystartszoner.

För arbetsgivare innebär detta att avdrag ska yrkas i den månatliga arbetsgivardeklarationen. Underlaget för avdraget ska således redovisas i den månatliga arbetsgivardeklarationen där uträkning också sker av avdraget som direkt dras från de avgifter som ska betalas.

De enskilda näringsidkarna och fysiska personer som är delägare i handelsbolag kan, i sin preliminära inkomstdeklaration, redovisa avdrag av egenavgifter i form av avdragsbelopp för avdragsberättigad verksamhet i nystartszon upp till ett maxbelopp enligt vad som föreslås ovan. Den månatliga preliminära debiteringen av egenavgifter sker sedan enligt den beräkning som gjorts i den preliminära deklarationen. I inkomstdeklarationen, som utgör underlag för den slutliga debiteringen, beräknas fulla egenavgifter men i självdeklarationen kan företagaren ange avdragsbeloppet avseende verksamhet i nystartszon. De inbetalda beloppen och de deklarerade avgifterna stäms då av hos Skatteverket.

Det är inte särskilt sannolikt att situationen skulle kunna inträffa att avdrag får göras både enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) och för verksamhet i nystartszon. För det fall situationen ändå skulle inträffa bör dock ersättning eller inkomst för vilken avdrag görs i verksamhet i en nystartszon inte ingå i avgiftsunderlaget vid beräkandet av avdraget för verksamhet i stödområde. Detta eftersom avdraget annars skulle kunna medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften.

Beslut, omprövning och överklagande

I 53 respektive 56 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, finns bestämmelser om beslut om arbetsgivaravgifter respektive egenavgifter. Det finns ingen anledning att föreslå att andra bestämmelser ska gälla för det nu föreslagna avdraget. Även i övrigt bör reglerna i SFL som gäller beslut, omprövning och överklagande tillämpas. Regler om omprövning av Skatteverkets beslut finns i 66 kap. SFL och regler om överklagande finns i 67 kap. SFL.

Lagförslag

Förslagen tas in i 3, 12 och 13 §§ den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon samt 2 och 6 §§ lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i särskilda fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

10.3 Områden som kan utgöra nystartszoner

Regerings förslag: Nystartszoner utgörs av ett eller flera SAMS-områden (Small Areas for Market Statistics) som tillsammans har 4 000 invånare eller fler och där följande gäller avseende befolkningen som är 20–64 år: området tillhör de nedersta tre procenten av samtliga aggregerade områden vad avser sysselsättningsgrad samt de översta tre procenten vad avser andel utan gymnasieexamen och andel som får långvarigt försörjningsstöd.

Till en nystartszon hör även de SAMS-områden i samma kommun som uppfyller kriterierna ovan eller saknar befolkning och som gränsar till en nystartszon.

Ett SAMS-område ska inte tillhöra en nystartszon om det inte uppfyller kriterierna ovan och inte ingår i en geografiskt sammanhängande grupp av SAMS-områden där minst ett SAMS-område är ett kärnområde.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår att det i lagtexten anges vilka procentsatser som ska gälla avseende respektive kriterium.

Remissinstanserna: *Göteborgs kommun* anser att en ny geografisk avgränsning behövs för att förslaget ska bli användbart. *Kammarrätten i Göteborg* anser att modellen för att lägga samman SAMS-områden till områden som utgör nystartszoner är mycket komplicerad och svåröverskådlig. *Kammarrätten* anser att det vore önskvärt om en ny indelning av landet i mindre områden sker innan nystartszonerna utses. *Föreningen Svenskt Näringsliv* anser att det vore önskvärt med en mera naturlig indelning. *Tillväxtanalys* anser att avgränsningen av områdena är svår att förstå och därför troligen kommer att vara svår att överblicka för arbetsgivare och arbetstagare. Vidare anser *Tillväxtanalys* att det är en nackdel att modellen utgår från SAMS-områdenas löpnummer, vilket innebär att områden som inte ligger i geografisk anslutning till varandra kan tillhöra en nystartszon. *Länsstyrelsen i Kronobergs län*, *Länsstyrelsen i Skåne län*, *Borås kommun* och *Malmö kommun* anser att urvalet genererar för små områden för att vara effektivt och missar områden med likartade problem.

Tillväxtverket, *Almi Företagspartner AB (Almi)*, *Tillväxtanalys* och flera kommuner framför att flera av zonerna kommer att utgöras av områden som inte är funktionella då de t.ex. främst består av bostäder och möjligheterna till utvidgad näringsverksamhet är begränsade. För att komma tillrätta med detta föreslås att närliggande områden ska kunna läggas till. *Boverket*, *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, *Almi* och flera kommuner anser att urvalet och gränsdragningen bör ske i dialog med berörda kommuner. *Regionförbundet Södra Småland* och *Borlänge kommun* anser att kriterierna för indelning bör tillämpas mindre restriktivt i mindre kommuner.

FAR anser att det inte finns något skäl att sätta en nedre gräns för stödet vid 20 års ålder.

Vad gäller definitionen av sysselsatta anser *Sveriges advokatsamfund* att det är ytterst tveksamt att i en definition i en lag hänvisa till hur en förvaltningsmyndighet i sin verksamhet definierar ett begrepp.

SKL anser att valet av kriterier för urval är riktiga.

Skälen för regeringens förslag

Indelning av områden

Avgränsningen av de områden som ska omfattas av systemet med nystartszoner måste ske utifrån objektiva och sakliga kvalifikationsgrunder. Det är därför nödvändigt att de områden som föreslås bli nystartszoner har väl definierade gränser samt att det på ett tydligt sätt går att identifiera huruvida dessa områden uppfyller de objektiva kriterier som uppställs.

Det är även viktigt att indelningen inte förändras över tid, då det skulle kunna leda till att områden som i ett skede är definierade som nystartszoner inte längre är det, trots att inga egentliga förändringar skett. Det är således viktigt att den geografiska gränsdragning som används för att definiera nystartszonerna är stabil och därmed förutsägbar över tid.

En utgångspunkt bör också vara att det för de områden som väljs ut finns befintlig statistik på vilken de objektiva kriterierna kan appliceras. Detta minskar också den administrativa bördan i samband med en utvärdering av systemet med nystartszoner. En befintlig geografisk indelning bör därför användas.

Utredningen föreslår att indelningen ska utgå från s.k. SAMS-områden (Small Areas for Market Statistics). Statistiska Centralbyrån (SCB) har i samråd med kommunerna, för statistikändamål delat in landet i 9 200 SAMS-områden som är den minsta geografiska enheten för vilken det finns befintlig statistik. SAMS-indelningen syftar till att identifiera relativt homogena områden, närmast motsvarande vad som i dagligt tal benämns bostadsområden. Områdena kan dock även utgöras av industrieller naturområden. SAMS-indelningen är en indelning som relativt ofta används inom forskningen. Dessa områden utgör en indelning av hela landet i relativt små områden, vilket kan vara till fördel eftersom det möjliggör stor precision. SAMS-områdena har i genomsnitt 1 000 invånare, men antalet invånare varierar.

En ytterligare fördel med denna indelning är att den, med undantag för mindre justeringar, behållits intakt sedan den ursprungliga indelningen 1994 och därmed är relativt stabil. Då dessa områden redan är definierade av SCB finns goda möjligheter att utföra en noggrann utvärdering av effekterna av ett system med nystartszoner. Utförlig statistik över tid avseende de kriterier som utredningen förslår finns även att tillgå, men också över en rad andra faktorer, vilket ytterligare underlättar analys och utvärdering av effekterna av de föreslagna nystartszonerna.

Göteborgs kommun anser att en ny geografisk avgränsning behövs för att förslaget ska bli användbart. *Kammarrätten i Göteborg* anser att modellen för att lägga samman SAMS-områden till områden som utgör nystartszoner är mycket komplicerad och svåröverskådlig. *Kammarrätten* anser att det vore önskvärt om en ny indelning av landet i mindre

områden sker innan nystartszonerna utses. *Föreningen Svenskt Näringsliv* anser att det vore önskvärt med en mera naturlig indelning. *Tillväxtanalys* anser att avgränsningen av områdena är svår att förstå och därför troligen kommer att vara svår att överblicka för arbetsgivare och arbetstagare. Vidare anser *Tillväxtanalys* att det är en nackdel att modellen utgår från SAMS-områdenas löpnummer, vilket innebär att områden som inte ligger i geografisk anslutning till varandra kan tillhöra en nystartszon. *Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Skåne län, Borås kommun* och *Malmö kommun* anser att urvalet genererar för små områden för att vara effektivt och missar områden med likartade problem. Regeringen har förståelse för att det av utredningen föreslagna systemet för urval av nystartszoner kan framstå som komplicerat. Avsikten är dock inte att arbetsgivare och arbetstagare själva ska tillämpa urvalskriterierna, utan avsikten är att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer vart femte år ska besluta vilka områden som utgör nystartszoner (se vidare avsnitt 10.4).

Regeringen har också en viss förståelse för synpunkterna om att det vore önskvärt med en ny indelning av områden som kan ligga till grund för nystartszoner. Det är dock inte möjligt att se över systemet för indelning av områden inom ramen för detta arbete. Regeringen anser också att den föreslagna indelningen ger ett tillräckligt tillfredsställande resultat för syftet med nystartszonerna. SAMS-områdena bör därför utgöra grunden för urvalet av nystartszonerna. Vid utvärderingen av systemet med nystartszoner kan det däremot finnas anledning att följa upp hur väl urvalet av zonerna förhåller sig till syftet med åtgärden.

Det finns ett relativt stort antal SAMS-områden med så få invånare att de inte kan anses utgöra lämpliga områden för att utgöra nystartszoner. Det är därför nödvändigt att lägga ihop flera SAMS-områden till större områden. Utredningen föreslår i sitt betänkande hur detta ska gå till. Regeringen instämmer i detta förslag. Vissa tekniska justeringar har dock gjorts i förhållande till utredningens förslag. Nedan beskrivs kortfattat hur sammanläggningen ska gå till. För en närmare redogörelse se bilaga 2, Aggregering av områden, till utredningens betänkande.

Sammanläggningen av SAMS-områdena utgår från att vissa områden utses till så kallade kärnområden. Till kärnområden utses samtliga SAMS-områden som har 500 invånare eller fler. Gränsen på 500 invånare för ett kärnområde har valts för att samtliga kommuner ska ha minst ett kärnområde. Aggregeringen av SAMS-områdena sker sedan genom att områden som inte utgör kärnområden läggs till det kärnområde som det ligger närmast före eller efter i SCB:s förteckning över SAMS-områden och som är beläget i samma kommun som SAMS-området. Sammanläggningen fortsätter sedan i ytterligare steg till dess att områden med minst 4 000 invånare har skapats.

En tilläggsregel föreslås för de SAMS-områden i samma kommun som direkt angränsar till ett område som definierats som nystartszon och som i sig själva uppfyller samma kriterier som ställs på de aggregerade områdena, men som ingår i ett aggregerat område som inte uppfyller kriterierna för att vara en nystartszon. Ett sådant SAMS-område ska läggas till den angränsade nystartszonen.

Däremot bör ett SAMS-område som inte i sig självt uppfyller kriterierna, men efter aggregering kommit att tillhöra en nystartszon, inte

tillhöra nystartszonen om området inte ingår i en geografiskt sammanhängande grupp av SAMS-områden där minst ett område är ett kärnområde. En särskild regel föreslås därför om detta. Ett SAMS-område som ingår i en sådan geografiskt sammanhängande grupp ska dock kunna tillhöra nystartszonen även om det i sig självt inte uppfyller kriterierna för att vara en nystartszon. Detta följer av att urvalet av nystartszoner föreslås ske utan att det ska beaktas om de enskilda SAMS-områdena som ingår i nystartszonen uppfyller kriterierna för att utgöra en nystartszon eller inte.

Särskilda regler införs även för SAMS-områden som saknar befolkning eller som statistikuppgifter saknas för.

Tillväxtverket, *Tillväxtanalys* och flera kommuner framför att flera av zonerna kommer att utgöras av områden som inte är funktionella då de t.ex. främst består av bostäder och möjligheterna till utvidgad näringsverksamhet är begränsade. För att komma tillrätta med detta föreslås att närliggande områden ska kunna läggas till. *Boverket*, *SKL*, *Almi* och flera kommuner anser att urvalet och gränsdragningen bör ske i dialog med berörda kommuner. Av regeringsformen följer att bestämmelser om uttagande av socialavgifter ska regleras i lag. Regler om socialavgifter måste vidare vara generella, dvs. vissa specifika mindre områden kan inte väljas ut. Det är således nödvändigt att urvalet av nystartszoner baserar sig på tydliga i förväg fastställda gränser och kriterier reglerade i lag. Att i det enskilda fallet lägga till områden eller på annat sätt låta urvalet ske i samråd med kommunerna är därför inte möjligt. Av samma anledning är det inte heller möjligt att, såsom *Regionförbundet Södra Småland* och *Borlänge kommun* föreslår, tillämpa kriterierna för urval av nystartszoner mindre restriktivt i mindre kommuner. Inte heller bedöms det som lämpligt. Vad gäller synpunkten att vissa områden kan komma att vara mindre funktionella då de främst består av bostäder inser regeringen att detta i vissa fall skulle kunna vara en nackdel. Med tanke på att förslaget riktar sig till mindre företag (se avsnitt 10.5.) anser regeringen dock att detta inte borde utgöra något större problem.

Sammanfattningsvis anser regeringen att nystartszonerna ska utgöras av ett eller flera SAMS-områden som tillsammans har minst 4 000 invånare. Om ett eller flera SAMS-områden omfattar samtliga befolkade SAMS-områden i en kommun ska det kunna utgöra en nystartszon även om det har färre än 4 000 invånare. Det är på samtliga dessa aggregerade områden som de objektiva kriterier som anges nedan ska appliceras. Om ett aggregerat område uppfyller kriterierna utgör det en nystartszon.

Allmänt om kriterierna för nystartszoner

Utredningen föreslår tre kriterier som samtliga måste vara uppfyllda för att ett område ska kunna utgöra en nystartszon.

- Ett område ska enligt utredningen karaktäriseras av att
 - en låg andel av befolkningen är sysselsatt,
 - en hög andel av befolkningen får långvarigt försörjningsstöd, samt
 - en hög andel av befolkningen saknar gymnasieexamen.

SKL anser att valet av kriterier för urval är riktiga. Avsikten är att nystartszonerna ska utgöras av områden med ett utbrett utanförskap. De föreslagna kriterierna bedöms på ett objektivt sätt identifiera de områden som är mest utsatta. Regeringen anser därför att de kriterier som utredning föreslår utgör lämpliga kriterier för urvalet av nystartszonerna. Nedan redogörs närmare för skälen till detta avseende respektive kriterium.

Utredningen föreslår att samtliga kriterier ska utgå från den del av befolkningen som är mellan 20 och 64 år. FAR anser att det inte finns något skäl att sätta en nedre gräns för stödet vid 20 års ålder. Gränsen på 20 år innebär endast att personer som är yngre inte ska beaktas vid urvalet av zonerna och innebär inte att avdrag inte kan ges för personer som är under 20 år. Skälet till gränsen på 20 år är att systemet med nystartszoner har till syfte att skapa åtgärder som stimulerar arbetsmarknaden. De delar av befolkningen som är yngre än 20 år är generellt sett inte aktiva på arbetsmarknaden i någon högre utsträckning. Kriteriet avseende avsaknad av gymnasieexamen skulle dessutom bli missvisande om personer under 20 år skulle beaktas. Regeringen delar således utredningens bedömning att kriterierna ska utgå från den del av befolkningen som är mellan 20 och 64 år.

Sysselsättningsgrad

Utredningen föreslår att vid definitionen av andelen sysselsatta bör SCB:s definition av sysselsättning användas. Denna definition innefattar de som har utfört arbete eller har haft en anställning under perioden. Som sysselsatta räknas därför även individer som exempelvis är föräldralediga eller sjukskrivna från en anställning. Detta är rimligt och överensstämmer med syftet med åtgärden då frånvaro på grund av t.ex. sjukdom primärt inte återspeglar problem på arbetsmarknaden.

Sveriges advokatsamfund anser att det är ytterst tveksamt att i en definition i en lag hänvisa till hur en förvaltningsmyndighet i sin verksamhet definierar ett begrepp. Regeringen har en viss förståelse för denna synpunkt. För att göra urvalet av zoner behövs dock statistik och det är då lämpligt att utgå från den statistik som SCB tar fram. Att ta in hela SCB:s definition av begreppet sysselsatta i lagtexten bedöms inte som lämpligt då det skulle tynga lagtexten alltför mycket. Att beakta är också att det endast är regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som ska tillämpa den aktuella regleringen vid indelningen av zonerna.

SCB:s definition av sysselsatta är följande:

- En person som uppfyller något av nedanstående klassificeras som sysselsatt.
 - Var i arbete under referensveckan, dvs. utförde något arbete (minst en timme). Arbetet kan vara som avlönad arbetstagare, egen företagare (inklusive fri yrkesutövare) eller oavlönad medhjälpare i företag tillhörande make/maka eller annan medlem av samma hushåll.
 - Inte utförde något arbete enligt ovan, men hade en anställning, ett arbete som medhjälpare hushållsmedlem eller egen företagare (inklusive fri yrkesutövare) och var tillfälligt frånvarande hela referensveckan. Frånvaron räknas oavsett om den varit betald eller inte. Orsak till frånvaron kan vara sjukdom, föräldraledighet, semester, tjänstledighet, (t.ex. för vård av barn eller

studier), värnpliktstjänstgöring, arbetskonflikt eller ledighet av annan anledning.

– Deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program där en lön utbetalas från arbetsgivaren (Samhall, anställning med lönebidrag, instegsjobb m.m.), alternativt får aktivitetsstöd för start av näringsverksamhet.

Ett alternativt kriterium skulle kunna vara andelen arbetslösa i området. Användning av det kriteriet innebär dock att man fokuserar på de som aktivt söker arbete, då det är dessa som i statistiken definieras som arbetslösa. Man missar därför de personer som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden, i den meningen att de inte aktivt söker arbete. Detta skulle vara en nackdel eftersom det föreligger en risk för att individer utan arbete i de utsatta områden som nystartszonerna syftar till att hjälpa i högre grad står utanför arbetsmarknaden än i andra områden och därmed inte syns i arbetslöshetsstatistiken. Om andelen arbetslösa används som kriterium riskerar man därför att inte omfatta dessa individer, vilket skulle kunna medföra att syftet med nystartszonerna i lägre grad skulle uppnås. Regeringen anser därför, liksom utredningen, att sysselsättningen är ett lämpligare urvalskriterium och föreslår således att detta kriterium används. Begreppet andelen sysselsatta bör dock ersättas med termen sysselsättningsgrad.

Andel med låg utbildningsnivå

Att en hög andel av de boende i ett område har en låg utbildningsnivå kan leda till problem på den lokala arbetsmarknaden. Det är därför befogat att även låg utbildningsnivå utgör ett kriterium för att ett område ska utgöra en nystartszon. Utredningen föreslår att låg utbildningsnivå definieras som andelen av befolkningen som inte har gymnasieexamen. Regeringen delar denna bedömning.

Även vad gäller andelen utan gymnasieexamen bör SCB:s definition gälla. I den definitionen innefattas även personer för vilka uppgifter om utbildningsnivå saknas. Det är rimligt då det kan antas att dessa personer i de flesta fallen saknar gymnasieexamen.

Andel med långvarigt försörjningsstöd

De personer som inte är sysselsatta kan utgöra en mängd olika grupper, där vissa enbart är utan sysselsättning en kortare period. Dessa individer erhåller i många fall ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Alla är dock inte berättigade till detta stöd och kan då vara i behov av försörjningsstöd. Detta kan bero på att perioden med stöd från arbetslöshetsförsäkringen löpt ut eller att personen i fråga ännu inte kvalificerat sig för sådan ersättning. En annan kategori är personer som har ett arbete men med en så låg arbetsinkomst att de ibland är i behov av försörjningsstöd. Kriteriet rörande försörjningsstöd fångar därför delvis upp hur ekonomiskt utsatta invånarna i området är.

Att en person behöver försörjningsstöd enbart under kortare perioder kan tyda på att personen står närmare arbetsmarknaden än den som under en längre period får försörjningsstöd. För att undvika att personer som haft försörjningsstöd under kortare perioder räknas med bör endast de personer som får långvarigt försörjningsstöd räknas. Med långvarigt försörjningsstöd bör avses försörjningsstöd under minst 10 månader.

Nivåer för kriterierna

För att identifiera de områden som är mest utsatta föreslås således att ovanstående tre kriterier används. Utredningen föreslår att urvalet av zonerna därefter sker genom att för respektive kriterium sätta ett gränsvärde så att tre procent av alla aggregerade områden uppvisar värden som är sämre än detta gränsvärde. Detta innebär att gränsvärdet sätts vid den tredje percentilen.

För att illustrera hur förslaget till utformning kan falla ut använde utredningen statistik från 2009, vilket var det senaste år statistik fanns tillgängligt för samtliga kriterier. Baserat på den statistiken skulle en nystartszon haft en sysselsättningsgrad som understeg 44,5 procent, en andel av befolkningen som haft långvarigt försörjningsstöd som översteg 6,8 procent samt en andel av befolkningen utan gymnasieexamen som översteg 31,3 procent (se tabell 2).

Tabell 2 För illustration valda urvalskriterier och gränsvärden för nystartszoner (statistik avseende 2009)

	Tredje percentil	Median	Nittiosjunde percentil	Medelvärde
Sysselsättning	44,5	77,5	88,1	74,8
Långvarigt försörjningsstöd	0,1	0,7	6,8	1,4
Utan gymnasie- examen	6,7	15,8	31,3	16,5

Utredningen fann att ett system baserat på 2009 års data skulle omfatta 73 SAMS-områden i totalt 18 nystartszoner. Dessa områden hade 2009 cirka 138 000 invånare, vilket motsvarade cirka 1,5 procent av Sveriges befolkning. Utredningen bedömde att detta var en rimlig andel av befolkningen med hänsyn bl.a. tagen till statsstödsregler och kommissionens tidigare yttranden i samband med godkännande av de italienska och franska systemen. För en närmare beskrivning av dessa områden, se Bilaga 3, Exempel på områden som kan utgöra nystartszoner, till utredningens betänkande.

Regeringen delar utredningens bedömning att gränsvärdet bör sättas så att tre procent av alla aggregerade områden uppvisar värden som är sämre än detta gränsvärde. Detta innebär att för att utgöra en nystartszon ska det aggregerade området tillhöra de nedersta tre procenten av samtliga aggregerade områden vad avser sysselsättningsgrad samt de översta tre procenten vad avser andel utan gymnasieexamen och andel som får långvarigt försörjningsstöd. Urvalet av nystartszoner bör ske utifrån den senaste statistik som finns tillgänglig samtidigt avseende samtliga tre kriterier. Genom att kriterierna för vilka områden som ska utgöra nystartszoner anges som ovan och inte med fasta procentsatser möjliggörs att det är den senaste tillgängliga statistiken som avgör vilka områden som kommer att utgöra nystartszoner och att systemet får den

omfattning som är avsikten. I dag senast tillgängliga data är från 2011, vilket innebär att de områden som kommer att omfattas av systemet sannolikt kommer att skilja sig från de områden som redogjordes för i bilagan till utredningens betänkande.

Lagförslag

Förslaget tas in i 1–16 §§ i den föreslagna lagen om nystartszoner.

10.4 Beslut om nystartszoner

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar vilka områden som utgör nystartszoner. Sådana beslut fattas vart femte år och kan inte överklagas.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: De kriterier som föreslås i avsnitt 10.3 kommer att bestämma vilka områden som utgör nystartszoner. Dessa kriterier kommer därmed att vara avgörande för om ett företag omfattas av den föreslagna möjligheten till avdrag för socialavgifter eller inte. Kriterierna måste därför ges i lag. Utredningen bedömer dock att riksdagen bör överlåta till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att, utifrån de kriterier som anges i lag, besluta vilka områden som utgör nystartszoner. Regeringen delar denna bedömning.

Det bör regelbundet revideras vilka områden som ska utgöra nystartszoner med tillämpning av den vid varje tidpunkt senaste tillgängliga statistiken. Fem år framstår som en lämplig giltighetstid för ett beslut om nystartszoner. Införandet av systemet med nystartszoner kan på denna tid få viss effekt för områdets utveckling som efter denna tid kan mätas och analyseras och ligga till grund för en utvärdering av systemet i sin helhet. Det bör observeras att ett företags möjlighet till fortsatt avdrag inte är beroende av att området där företaget är beläget fortsätter att vara en nystartszon efter femårsperioden.

Beslut om vilka områden som utgör nystartszoner bör inte kunna överklagas. Beslutet får anses ha så kallad positiv rättskraft i den meningen att det kan läggas till grund för senare beslut i fråga om möjligheten till avdrag och skulle därför utan särskilda bestämmelser anses överklagbart. Det bör därför regleras särskilt att beslutet inte får överklagas.

Talan kommer dock att kunna föras mot ett senare beslut att inte ge avdrag, se avsnitt 10.2. Regeringen anser att de enskilda i och med detta är tillförsäkrade tillräckliga möjligheter att få rätten till stöd prövad.

Lagförslag

Förslaget tas in i 17 § i den föreslagna lagen om nystartszoner.

10.5 Företag som omfattas av systemet

Regeringens förslag: Med företag avses den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter eller egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet enligt socialavgiftslagen.

Avdrag för verksamhet i nystartszon får göras av företag där medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som under det senaste räkenskapsåret har arbetat i företaget är lägre än 50 och vars nettoomsättning under det senaste räkenskapsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Avdrag får inte göras om 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ.

Gränsvärdena avseende medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget, nettoomsättning och balansomslutning ska beräknas med hänsyn till såväl koncernföretag som andra företag som innehar andelar i företaget eller i vilka företaget innehar andelar.

Avdrag får inte göras för avgifter hänförliga till verksamhet i kol-, stål-, varvs- eller syntetfiberindustrierna samt verksamhet som avser lastbilstransporter av varor eller verksamhet som avser motorfordons-tillverkning.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår att en hänvisning ska göras direkt till kommissionens definition av små företag. Vidare föreslår utredningen att avgifter hänförliga till fiskeriverksamhet, vattenbruksverksamhet och jordbruksverksamhet undantas.

Remissinstanserna: *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser att det är motiverat att alla företag oavsett associationsform omfattas av systemet med nystartszoner. *FAR* anser att det faktum att stora företag utesluts riskerar att motverka syftet med förslaget, särskilt som stora företag har större möjligheter än andra att välja var de ska lokalisera sin verksamhet. I stället för att helt utesluta dessa företag bör det övervägas en begränsning av stödets storlek eller antalet anställda. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om det är förenligt med likabehandlingsprincipen att begränsa stödet till små företag eftersom mellanstora och stora företag missgynnas utan att detta i sig har bärighet på att särbehandlingen är nödvändig för att uppnå positiva effekter. Vidare anför advokatsamfundet att det bör regleras vad som gäller vid koncernförhållanden.

Bokföringsnämnden anser att definitionen av små företag bör utgå från årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL, i stället för den EU-rättsliga definitionen.

Länsstyrelsen i Kronobergs län, Västra Götalands läns landsting och Göteborgs kommun anser att det bör utredas om stadsodling och stadsnära odling kan omfattas.

Skälen för regeringens förslag

Associationsformer

Utredningen anser att det inte bör ha någon betydelse i vilken associationsform en verksamhet bedrivs för att omfattas av systemet med nystartszoner. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* delar denna bedömning. Förutom företag som bedriver näringsverksamhet kan t.ex. ideella föreningar, stiftelser och trossamfund bidra till att skapa sysselsättning i en nystartszon. Regeringen anser därför, liksom utredningen, att alla som är arbetsgivare och utger avgiftspliktig ersättning för arbete bör kunna omfattas av systemet med nystartszoner.

Även enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag och som betalar egenavgifter bör kunna omfattas av systemet med nystartszoner. Alla som enligt socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL, ska betala egenavgifter är dock inte enskilda näringsidkare eller delägare i handelsbolag. Vissa andra avgiftsskyldiga kan nämligen, trots att de inte är näringsidkare, också vara skyldiga att själva betala egenavgifter. En förutsättning bör därför vara att de ska betala egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet, jfr 3 kap. 3 § SAL.

Systemet med nystartszoner bör, såsom utredningen föreslår, omfatta både nya företag och befintliga företag.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter eller egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet enligt socialavgiftslagen ska omfattas av begreppet företag i fråga om systemet med nystartszoner.

Mikroföretag och små företag

Utredningen föreslår att endast mikroföretag och små företag enligt den definition som fogats till Europeiska kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG)² ska omfattas av systemet med nystartszoner. Med mikroföretag eller små företag avses företag som sysselsätter färre än 50 personer och har en årsomsättning eller en balansomsättning som uppgår till högst 10 miljoner euro. *FAR* anser att det faktum att stora företag utesluts riskerar att motverka syftet med förslaget, särskilt som stora företag har större möjligheter än andra att välja var de ska lokalisera sin verksamhet. Det bör därför i stället för att helt utesluta dessa företag, övervägas en begränsning av stödets storlek eller antalet anställda. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om begränsningen till mikroföretag och små företag är förenlig med likabehandlingsprincipen eftersom mellanstora och stora företag missgynnas utan att detta i sig har bärighet på att särbehandlingen är nödvändig för att uppnå positiva effekter.

Kommissionen har, när det gäller de franska och italienska systemen, ställt krav på att endast mikroföretag och små företag ska omfattas (se

² EUT L 124, 20.5.2003 s. 36.

avsnitt 9.2 och 9.3). Detta krav kommer sannolikt att gälla även beträffande det nu föreslagna systemet med nystartszoner.

En begränsning till mikroföretag och små företag föranleds dock inte enbart av kommissionens förväntade krav. Att låta medelstora och stora företag omfattas av systemet skulle innebära mycket stora lättnader för vissa företag, vilket i sin tur skulle medföra stora kostnader för staten. Även av denna anledning framstår det som rimligt att begränsa förslaget till att avse små företag. Att låta stora företag omfattas till viss del, såsom FAR föreslår, framstår inte som lämpligt.

Sammanfattningsvis anser således regeringen att endast sådana företag som enligt kommissionens definition är små företag (vilken även omfattar mikroföretag) bör omfattas av systemet med nystartszoner. Regeringen anser inte att en begränsning av förslaget till små företag strider mot likabehandlingsprincipen, vilket Sveriges advokatsamfund anser är oklart.

Utredningen föreslår att begränsningen till företag som omfattas av kommissionens definition av små företag bör ske genom en hänvisning till kommissionens definition. *Bokföringsnämnden* anser att definitionen av små företag bör utgå från årsredovisningslagen i stället för den EU-rättsliga definitionen.

Begränsningen till små företag enligt kommissionens definition görs inte endast med hänsyn till EU:s regler om statligt stöd och kommissionens definition innehåller delar som inte är aktuella för förevarande system med nystartszoner. En hänvisning till kommissionens definition gör även reglerna mer svårtillgängliga för de som ska använda dem. Av dessa skäl anser regeringen att kommissionens definition av små företag bör införlivas i den nya lagen genom särskilda bestämmelser som är anpassade till svenska förhållanden.

Inom den associationsrättsliga lagstiftningen, bl.a. i årsredovisningslagen, finns i dag en definition av mindre företag. Definitionen av mindre företag i associationsrätten, som grundar sig på EU-direktiv, är uppbyggd på samma sätt som kommissionens definition av små företag, med en koppling till antalet anställda samt nettoomsättning och balansomslutning. Definitionen skiljer sig dock i vissa avseenden. Dels tillåter den associationsrättsliga definitionen att antalet anställda överstiger 50, så länge inte de ekonomiska gränsvärdena överstigs, dels är gränsvärdet för nettoomsättning lägre, 40 miljoner kronor. Regeringen bedömer därför att det inte är lämpligt att hänvisa till eller ta in den associationsrättsliga definitionen av mindre företag. Det skulle annars kunna medföra att avdrag ges för avgifter som ska betalas av ett företag där antalet anställda överstiger 50, vilket enligt kommissionens definition inte är ett litet företag. Det bedöms inte heller som lämpligt att använda samma ekonomiska gränsvärden som i associationsrätten eftersom de avseende nettoomsättning är lägre än i kommissionens definition. Medlemsstaterna har förvisso möjlighet att i den nationella lagstiftningen ange lägre gränsvärden, men det saknas skäl att begränsa tillämpningsområdet mer än nödvändigt. Definitionen av små företag bör därför inte utgå från årsredovisningslagen som *Bokföringsnämnden* anser.

I kommissionens definition används i fråga om gränsvärdena termerna årsarbetskrafter och årsomsättning. Termerna årsarbetskrafter och årsomsättning är inte vedertagna begrepp i associationsrätten. Det är

enligt regeringens mening en fördel om termer och begrepp som redan är etablerade kan användas. För att avdrag inte ska ges för avgifter som ska betalas av företag som vid en tillämpning av kommissionens definition inte skulle ha utgjort ett litet företag är det av vikt att de termer som används i den svenska lagstiftningen har samma innebörd som de i kommissionens definition.

Med årsarbetskraft avses enligt kommissionens definition en person som på heltid arbetat i företaget eller för företagets räkning under hela referensåret. Personalstyrkan utgörs enligt definitionen av löntagare, personer som arbetar för företaget och har en underordnad ställning i förhållande till detta och i nationell rätt jämföras med löntagare samt ägare som driver företaget eller delägare som utövar regelbunden verksamhet i företaget och erhåller ekonomiska förmåner från företaget. Lärlingar och studerande under yrkesutbildning som omfattas av lärlings- eller yrkesutbildningsavtal ska inte räknas in vid beräkningen av personalstyrkan. Den tid som utgörs av mödraledighet eller föräldraledighet ska inte räknas in.

I associationsrätten, t.ex. i årsredovisningslagen, förekommer termen medelantalet anställda bl.a. i bestämmelser rörande olika storlekskriterier. Vad som avses med anställda och hur medelantalet ska beräknas anges i Bokföringsnämndens allmänna råd Gränsvärden (BFNAR 2006:11). Beräkningen ska utvisa de anställdas arbetsvolym under räkenskapsåret räknat i antalet heltidstjänster. Syftet med beräkningen av årsarbetskrafter och medelantalet anställda är således detsamma. Enligt regeringens bedömning torde den definition av anställda som följer av Bokföringsnämndens allmänna råd vidare omfatta den personalstyrka som anges i kommissionens definition, med undantag för enskilda näringsidkare och delägare som driver företaget eller som utövar regelbunden verksamhet i företaget. Enligt regeringens bedömning skulle en beräkning av antalet heltidstjänster enligt den metod som används i associationsrätten ge samma resultat som en beräkning av antalet årsarbetskrafter enligt kommissionens definition, förutsatt att även enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget beaktas. Regeringen anser därför att antalet sysselsatta i företaget ska anges i medelantalet anställda. För att bestämmelserna ska överensstämma med kommissionens definition ska vid beräkningen även enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget beaktas.

När det gäller kommissionens definition av årsomsättning motsvarar den definitionen av nettoomsättning i 1 kap. 3 § 3 ÅRL (se Den nya definitionen av SMF-företag, Europeiska kommissionens användarhandbok och mall för försäkran, 2006). Regeringen anser därför av samma skäl som anges ovan att den redan etablerade termen nettoomsättning bör användas. De ekonomiska gränsvärdena bör vidare anges i kronor i stället för i euro. Med hänsyn till den historiska utvecklingen av valutakursen bör de ekonomiska gränsvärdena bestämmas till 80 miljoner kronor.

I kommissionens definition anges att uppgifterna om gränsvärden ska hämtas från det senast godkända räkenskapsåret och beräknas på årsbasis. För att företaget ska erhålla status som ett litet företag krävs det enligt kommissionens definition att företagets gränsvärden understiger trösklarna under två på varandra följande år. Företaget förlorar på

motsvarande sätt sin status som litet företag först om gränsvärdena överskrids två på varandra följande år (den s.k. tröghetsregeln). När det gäller nyetablerade företag som ännu inte fått bokslut godkänt ska uppgifterna grunda sig på en skälig uppskattning som görs under räkenskapsåret.

Regeringen anser att uppgifterna om gränsvärden bör avse förhållandena under företagets senaste räkenskapsår. Det innebär att förhållandena under år 1 ska ligga till grund för bedömningen av företagets möjligheter att få göra avdrag från avgifterna som avser år 2. För ett nyetablerat företag får, som även anges i kommissionens definition, en skälig uppskattning göras under räkenskapsåret.

För ett företag som har kalenderår som räkenskapsår innebär detta att företaget kan göra avdrag från avgifterna under hela 2014, om företaget under 2013 har sysselsatt färre än 50 personer och under denna tid haft en nettoomsättning eller en balansomslutning om högst 80 miljoner kronor, detta oavsett om företaget under 2014 överskrider trösklarna. Det saknas enligt regeringens mening dock skäl att ge ett företag som överstiger trösklarna under år 2, avdrag från avgifterna även under år 3. Den s.k. tröghetsregeln bör därför inte införas i systemet med nystartszoner. Det innebär även att förhållandena under räkenskapsåret närmast före företagets senaste räkenskapsår inte ska beaktas. Denna skillnad i förhållande till kommissionens definition bedöms inte påverka möjligheterna att få systemet med nystartszoner godkänt av kommissionen.

Regeringen föreslår sammanfattningsvis att ett villkor för avdrag ska vara att medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som under det senaste räkenskapsåret har arbetat i företaget är lägre än 50 och att företagets nettoomsättning eller balansomslutning för det senaste räkenskapsåret uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Ett företag är enligt kommissionens definition inte att anse som ett litet företag om 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ. Regeringen föreslår därför att avdrag inte ska få göras om 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ. Kontroll över ett annat företag kan framförallt ske genom ett direkt eller indirekt innehav av kapital- eller röstandelar. Det kan inte uteslutas att ett företag även i andra fall kan anses kontrollera kapital- eller röstandelarna. Det är emellertid en fråga som bör överlåtas till rättstillämpningen att avgöra i det enskilda fallet. De främsta källorna för uttolkningen av betydelsen av ”kontrollera” kommer att vara kommissionens rekommendation samt de riktlinjer för tillämpningen som kommissionen utfärdat i den ovan nämnda användarhandboken för den nya definitionen av SMF-företag. De kommer även att vara de främsta källorna för andra frågor om tolkning av aktuella villkor som kan uppkomma i rättstillämpningen avseende vad som utgör ett litet företag.

Enligt kommissionens definition ska vid beräkningen av gränsvärdena hänsyn tas till såväl koncernföretag som andra företag som äger andelar i företaget eller i vilka företaget äger andelar. Begreppet koncern bör därför definieras särskilt i fråga om avdrag vid verksamhet i nystartszon. Begreppet koncern föreslås ha samma innebörd som i 1 kap. 4 § ÅRL.

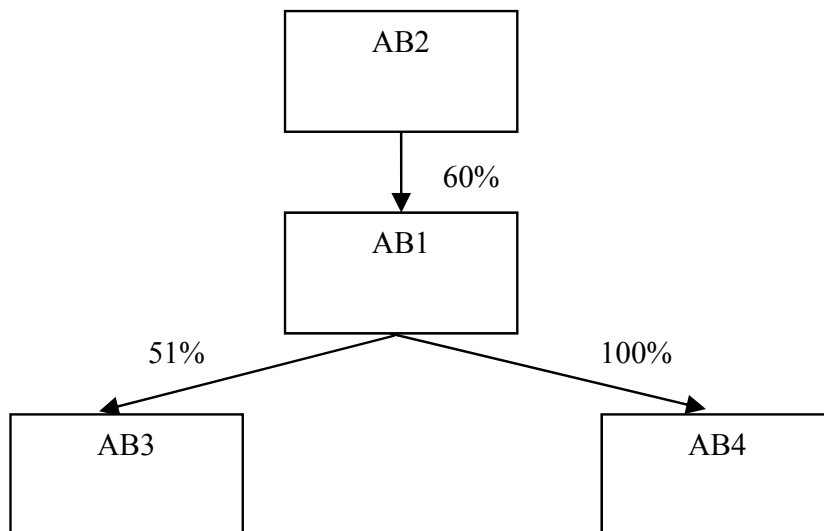
Företagens förbindelser med andra företag kan delas in i följande tre kategorier. Det är dels företag som ingår i en koncern, dels företag som utan att ingå i en koncern kontrollerar ett annat företag eller kontrolleras av ett annat företag genom ett innehav av 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna, dels företag som inte har någon av de beskrivna förbindelserna med andra företag. De tre kategorierna uttrycks i definitionen som anknutet företag, partnerföretag respektive fristående företag.

Bestämmelserna syftar till att förhindra kringgåenden av definitionen genom att företag som överskrider gränsvärdena delar upp sin verksamhet på mindre enheter. Om kommissionens beräkningsregler inte införs finns det även en risk att stöd utgår till företag som enligt kommissionens definition inte är små företag. Det bör därför införas särskilda bestämmelser om beräkningen av medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget, nettoomsättning och balansomslutning. Mot denna bakgrund föreslår regeringen följande beräkningsregler. Bestämmelserna är utformade efter kommissionens definition men har anpassats till svenska förhållanden.

Om företaget ingår i en koncern ska gränsvärdena beräknas med hänsyn till samtliga företag inom koncernen. Det innebär att till företagets gränsvärden om medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget, nettoomsättning och balansomslutning även ska läggas 100 procent av motsvarande värden från företag som ingår i koncernen. Följande exempel kan visa på tillämpningen.

Exempel 1

AB1 äger 51 procent av AB3 och 100 procent i AB4. AB2 har i sin tur en andel om 60 procent i AB1. Eftersom innehaven i samtliga fall överstiger 50 procent ska AB1 vid beräkningen av gränsvärdena använda 100 procent av värdena för vart och ett av de fyra företagen.

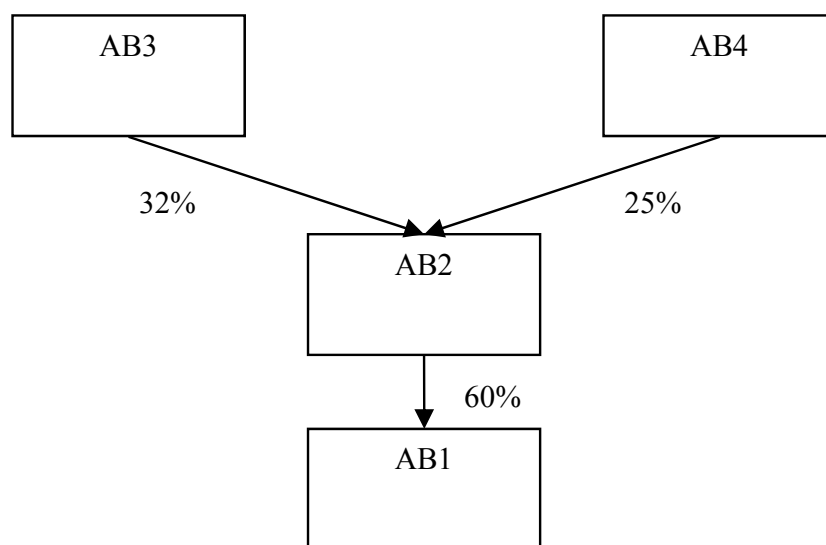

Om något av koncernföretagen innehar andelar i ett annat företag eller kontrolleras av ett annat företag genom ett innehav av minst 25 procent av kapital- eller röstandelarna, utan att det företaget ingår i koncernen,

ska även det företags värden läggas till genom kvotering av värdena med hänsyn till den högsta av kapital- eller röstandelen. Följande exempel kan visa på tillämpningen.

Exempel 2

Det företag som ska beräkna gränsvärdena är AB1. AB1 ingår i samma koncern som AB2 i och med att AB2 äger 60 procent av AB1. AB2 ägs dock i sin tur av två företag, AB3 och AB4, som innehar 32 procent respektive 25 procent av AB2. Vid beräkningen av gränsvärdena för AB1 ska det företaget ta 100 procent av sina egna värden + 100 procent av värdena för AB2 + 32 procent för värdena i AB3 + 25 procent av värdena i AB4.

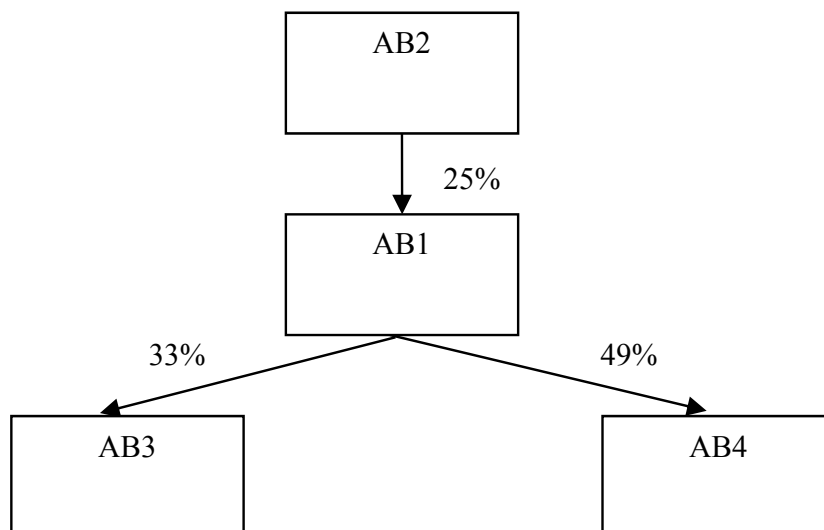

Gränsvärden i flera företag ska även läggas ihop om företaget skulle ha ingått i samma koncern som ett annat företag om den fysiska personen eller den grupp av fysiska personer i samverkan som äger företagen hade varit ett företag (s.k. oäkta koncern). Detta gäller dock bara om de berörda företagen bedriver verksamhet på samma marknad eller angränsande marknader. Med angränsande marknad avses marknaden för en produkt eller en tjänst i ett tidigare eller senare marknadsled. Som exempel kan nämnas en fysisk person som äger två företag där det ena företaget tillverkar två komponenter och det andra företaget monterar ihop dessa två komponenter. I ett sådant fall bör företagen anses bedriva verksamhet på angränsande marknader.

Företag som utan att ingå i en koncern, innehar andelar i ett annat företag eller kontrolleras av ett annat företag genom ett innehav av 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna ska vid beräkningen av gränsvärdena lägga till ett så stort belopp av värdena i det andra företaget som motsvarar ägarandelen mellan företagen. Om förbindelsen mellan företagen utgörs av olika andelar av kapitalet och rösterna ska den högsta andelen användas. Om företaget har sådana förbindelser till flera företag ska beräkningen göras för varje företag för sig. Följande exempel kan visa på tillämpningen.

Exempel 3

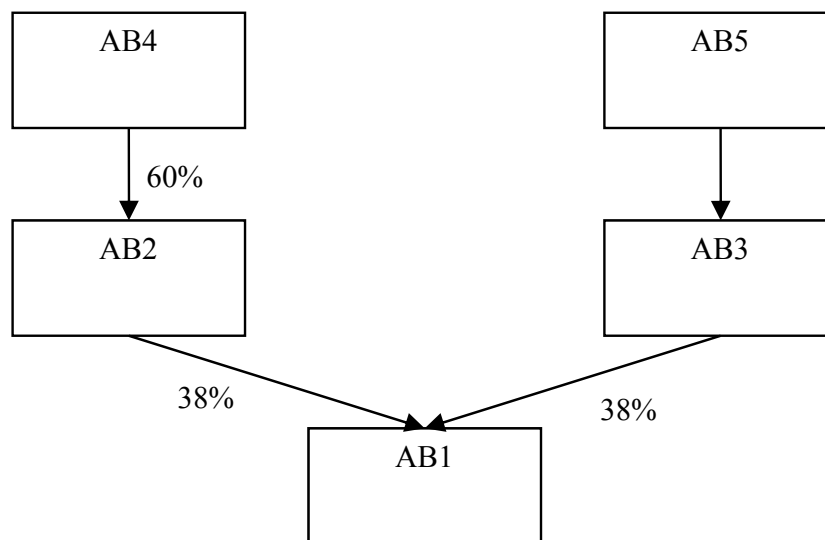
AB1 äger 33 procent av AB3 och 49 procent av AB4. AB2 har i sin tur en andel om 25 procent i AB1. När AB1 ska beräkna gränsvärdena ska de relevanta procentandelarna av värdena för AB2, AB3 och AB4 läggas till värdena i AB1. Totalt ska värdena för AB1 således beräknas till 100 procent av AB1 + 25 procent av AB2 + 33 procent av AB3 + 49 procent av AB4.

Om det företag som innehar andelar i företaget eller det företag i vilket företaget innehar andelar ingår i en koncern, ska gränsvärdena beräknas med hänsyn tagen till hela koncernen. Det innebär att det första steget i beräkningen blir att lägga ihop 100 procent av värdena i den koncern som det kontrollerade eller kontrollerande företaget ingår i. Därefter görs en kvotering av värdena för hela koncernen. Om AB4 i exemplet ovan ingår i en koncern med två andra företag ska värdena för alla de tre företag som ingår i koncernen summeras först. Därefter ska AB1 ta 49 procent av övriga koncernens sammanlagda värden och lägga till sin egen beräkning. Detta gäller om företagen befinner sig i omedelbart tidigare eller senare organisatoriskt led. Följande exempel kan visa på tillämpningen.

Exempel 4

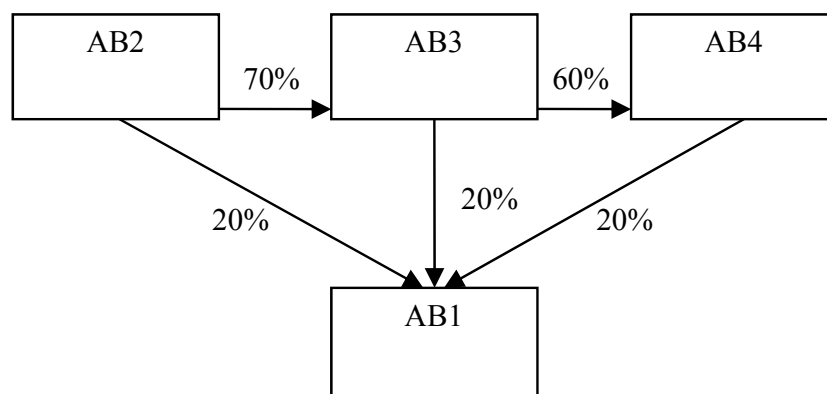
Beräkning av gränsvärden ska göras för AB1. AB2 och AB3 innehar båda 38 procent av AB1 och värdena för dessa ska därför läggas till motsvarande dessa företags andel av AB1. AB2 ingår dock i en koncern med AB4, varför 100 procent av värdena för dessa båda ska läggas ihop innan AB1 gör kvoteringen. AB5 befinner sig inte direkt över eller under AB1 eller något koncernföretag till AB1, ingår inte i koncern med AB 3 och ska därför inte beaktas vid beräkningen. AB1:s totala gränsvärden blir därmed 100 procent av AB1 + 38 procent av (AB2 + AB4) + 38 procent av AB3.

Om två eller flera andra företag innehar andelar i företaget och dessa företag sinsemellan ingår i en koncern ska beräkningen göras med hänsyn till hur stor total andel av kapital- eller röstandelarna i företaget som koncernen innehar. Det innebär att om företagen som ingår i en koncern tillsammans innehar mer än 50 procent i det aktuella företaget ska 100 procent av koncernens värden användas. Om företagen tillsammans innehar minst 25 procent men högst 50 procent ska den ägarandelen av koncernens samlade värden läggas till vid beräkningen av det aktuella företaget. Följande exempel kan visa på tillämpningen.

Exempel 5

Beräkning av gränsvärden ska göras för AB1. AB1 har tre ägare, AB2, AB3 och AB4, som var och en innehar 20 procent av andelarna i AB1. Dessa tre ägare ingår sinsemellan i en koncern. Detta eftersom AB2 innehar 70 procent av AB3, som i sin tur innehar 60 procent av AB4. Vid en första granskning kan det verka som om AB1 vid beräkningen inte behöver beakta några andra företag, eftersom varje företag äger mindre än 25 procent av AB1. Men eftersom AB2, AB3 och AB4 tillsammans ingår i en koncern äger de som en koncern 60 procent av AB1. Det innebär att AB1 till sina egna värden ska lägga 100 procent av värdena i AB2, AB3 och AB4.

Undantagna verksamhetsgrenar

Utredningen har med hänvisning till den EU-rättsliga regleringen föreslagit att fiskeriverksamhet, vattenbruksverksamhet och jordbruksverksamhet som avser produkter som anges i bilaga 1 till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska undantas från systemet med nystartzoner. *Länsstyrelsen i Kronobergs län, Västra Götalands läns landsting* och *Göteborgs kommun* anser att det bör utredas om stadsodling och stadsnära odling kan omfattas.

Det finns inga statsstödsriktlinjer från kommissionen eller liknande som är direkt tillämpliga för det föreslagna systemet utan en prövning kommer att göras i enlighet med de bestämmelser som finns i artikel 107 Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt. Det som ligger närmast till hands är en bedömning av om systemet med stöd av artikel 107.3 c kan anses förenligt med den inre marknaden. Beroende på om nystartzonerna betraktas snarare som ett sysselsättningsstöd än ett regionalpolitiskt stöd eller tvärtom är det olika verksamheter som enligt statsstödsregelverket ska undantas från systemet. Kol- och varvsindustrin liksom transportsektorn ska dock undantas enligt såväl riktlinjerna för regionalstöd för 2007–2013 (2006/C54/08)³ som enligt regleringen om sysselsättningsstöd i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning).⁴ Stål- och syntetfiberindustrin ska även undantas i enlighet med riktlinjerna för regionalstöd. I de två fall där kommissionen har beslutat om liknande system – det italienska stödet (N346/2009) och det franska stödet (N211/2003, N70A/2006, N658/2006) är dock bara stål-, varvs- och syntetfiberindustrierna samt motorfordonstillverkning och lastbilstransporter av varor undantagna.

Regeringen anser mot bakgrund av vad som ovan anförts att verksamhet i kol-, stål-, varvs- och syntetfiberindustrierna bör undantas från systemet med nystartzoner. Vad gäller transportsektorn anser regeringen att lastbilstransporter av varor bör undantas i likhet med vad som gäller i de franska och italienska systemen. Vidare bör även motorfordonstillverkning undantas. Det är möjligt att kommissionen vid en notifiering anser att även andra verksamheter ska undantas, t.ex. jordbruks-, fiskeri-, och vattenbrukssektorerna. Det kan då bli aktuellt att undanta ytterligare verksamheter.

Även andra skäl än de EU-rättsliga skulle kunna föranleda att vissa branscher inte bör komma i åtnjutande av de lättnader som erbjuds i systemet med nystartzoner. Regeringen finner dock inte att några andra verksamheter än de som bör undantas enligt EU-rätten bör undantas.

Undantaget för vissa verksamheter bör regleras på så sätt att de nu föreslagna bestämmelserna inte ska tillämpas på verksamhet som stöd inte får ges till. I underlaget för de avgifter som avdrag görs på får alltså inte ingå avgiftspliktig inkomst från den typen av verksamhet. I fråga om avdrag på arbetsgivaravgifter får avdrag då inte ske på underlag hänförligt till anställda som är sysselsatta i sådan verksamhet. När det

³ EUT C 54, 4.3.2006 s. 13.

⁴ EUT L 214, 9.8.2008, s. 3.

gäller enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag kan det bli aktuellt att skilja ut viss inkomst från avgiftsunderlaget. Så sker redan i dag när det gäller stöd i form av regionalt avdrag i stödområde enligt lagen om särskilda avdrag.

Lagförslag

Förslagen tas in i 2, 4–8 och 10 §§ den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

10.6 Verksamhetskravet

Regeringens förslag: För att den som ska betala arbetsgivaravgifter ska få göra avdrag krävs att det är fråga om avgiftspliktig ersättning för arbete i näringsverksamhet utfört vid ett fast driftställe i en nystartszon eller för arbete i annan verksamhet vid en sådan plats i en nystartszon som motsvarar ett fast driftställe.

För att den som ska betala egenavgifter ska få göra avdrag krävs att fråga är om inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i en nystartszon.

För företag som har gjort avdrag när ett område upphör att utgöra en nystartszon ska som nystartszon anses även ett område som för mindre än sju år sedan utgjort en nystartszon.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges kommuner och Landsting (SKL)* anser att verksamhetskravet är skäligt. *FAR* anser att en tydligare definition behövs av uttrycket fast driftställe. *Kammarrätten i Göteborg* anför att tillämpningsproblem kan uppkomma vad gäller frågan om verksamheten utövas vid ett fast driftställe i en nystartszon. *Förvaltningsrätten i Umeå* anser att gränsdragningen avseende att arbetet ska ha utförts vid det fasta driftstället i en nystartszon kan ifrågasättas då arbetstagare som utfört arbete inom nystartzonen, men utanför det fasta driftstället inte omfattas. Förvaltningsrätten är dock medveten om att en annan gränsdragning än den föreslagna kan innebära gränsdragnings- och kontrollproblem.

Skälen för regeringens förslag

Fast driftställe i nystartszon

Systemet med nystartszoner har som mål att skapa arbetstillfällen och öka sysselsättningen i nystartszonerna. För att detta mål ska uppnås bör de företag som får lättningen i systemet bedriva verksamhet av en viss omfattning i nystartszonen. För att säkerställa detta bör det därför, såsom utredningen föreslår, krävas att företaget har ett fast driftställe i nystartszonen.

Ett företag kan ha flera fasta driftställen. Det bör då krävas att ett av dem är beläget i en nystartszon. När det gäller verksamhet som bedrivs av en association vars verksamhet inte kan anses omfattas av definitionen i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, bör det

krävas att verksamhet bedrivs vid en plats i nystartszonen som motsvarar ett fast driftställe. Detta kan t.ex. vara fallet för en ideell förening som inte bedriver näringsverksamhet.

FAR anser att en tydligare definition behövs av uttrycket fast driftställe. I 2 § sista stycket förslaget till lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon anges att begrepp som används i lagen har samma betydelse som i inkomstskattelagen. Med fast driftställe för näringsverksamhet avses enligt 2 kap. 29 § IL en stadigvarande plats för affärsverksamhet varifrån verksamheten helt eller delvis bedrivs. Enligt samma bestämmelse innefattar uttrycket fast driftställe särskilt vissa platser, bl.a. plats för företagsledning, filial, kontor, fabrik och verkstad.

Kravet på verksamhet vid fast driftställe används i dag också i fråga om stöd till företag i stödområde enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall (se avsnitt 6.2.2). I samband med tillämpningen av denna reglering har man bl.a. diskuterat frågan om fast driftställe när det gäller verksamhet med personlig assistans, byggnads- och anläggningsarbete och konsultarbete. Skatteverket har i ett ställningstagande 2006-04-13, dnr 131 118460-06/111, avseende frågan om företagsstöd och fast driftställe i den nämnda regleringen gjort bedömningen att om arbetet vid en arbetsplats är avsedd att pågå stadigvarande (under minst sex månader) bör i regel denna plats utgöra ett fast driftställe. Vidare anges att detta innebär att om arbetsgivaren t.ex. har anställda som arbetar som personliga assistenter ska en assistents arbetsplats anses som fast driftställe om arbetet där är avsett att pågå minst sex månader. Detta innebär att det arbete en personlig assistent utför hos en funktionshindrad person bosatt inom ett stödområde kan anses som arbete vid företagets fasta driftställe i stödområdet även om arbetsgivaren har sitt säte utanför stödområdet. För arbetsgivare inom byggnadsbranschen anges att en byggarbetsplats utgör ett fast driftställe om arbetet där ska pågå under minst sex månader. Vidare anges att konsultföretag med säte utanför stödområdet kan anses ha ett fast driftställe inom stödområdet om en anställd hos företaget ska arbeta i en kunds lokaler inom stödområdet och arbetet är avsett att pågå under minst sex månader.

Regeringen anser att vad som anges i Skatteverkets ställningstagande avseende fast driftställe i stödområde även bör gälla i fråga om fast driftställe i en nystartszon. Regeringen anser inte att det, såsom *FAR* anser, vare sig är möjligt eller är lämpligt att i lagtexten ange en närmare definition av vad som utgör ett fast driftställe.

För företag som uppfyller villkoren för rätt till avdrag när ett område upphör att utgöra en nystartszon ska även ett sådant område som under de senaste sju åren utgjort en nystartszon anses som en nystartszon. Detta innebär att ett företag som påbörjat en avdragsperiod innan en nystartszon upphört att vara en sådan kan fortsätta att göra avdrag under hela avdragsperioden.

Verksamhet vid fast driftställe i nystartszon

De flesta företag med fast driftställe inom en nystartszon kommer sannolikt endast ha detta fasta driftställe där företagets anställda är verksamma. I dessa fall uppstår inte någon fråga om vilka anställda som

ska omfattas av systemet med nystartszoner. Om ett företag har flera fasta driftställen, belägna såväl i en nystartszon som utanför, uppstår dock fråga om vilka anställda respektive vilken verksamhet som avdrag ska ges för.

Utredningen föreslår att avdrag ges enbart för de anställda som är verksamma vid det fasta driftstället i nystartszonen. *SKL* anser att verksamhetskravet är skäligt. *Kammarrätten i Göteborg* anför att tillämpningsproblem kan uppkomma vad gäller frågan om verksamheten utövas vid ett fast driftställe i en nystartszon. *Förvaltningsrätten i Umeå* anser att gränsdragningen avseende att arbetet ska ha utförts vid det fasta driftstället i en nystartszon kan ifrågasättas då arbetstagare som utfört arbete inom nystartszonen, men utanför det fasta driftstället, inte omfattas. Förvaltningsrätten är dock medveten om att en annan gränsdragning än den föreslagna kan innebära gränsdragnings- och kontrollproblem.

Ett alternativ skulle kunna vara att lättningen av socialavgifter ges för samtliga anställda i de företag som kommer att omfattas av systemet med nystartszoner, alltså även för de anställda som har sitt arbetsställe vid ett fast driftställe utanför nystartszonen. Med en sådan utformning skulle systemet med nystartszoner bli attraktivt för företag och locka till etablering i nystartszonerna. En lättning för alla anställda skulle också medföra administrativa fördelar, då inga anställda behöver skiljas ut. Vidare skulle de eventuella tillämpningsproblem, som *Kammarrätten i Göteborg* och *Förvaltningsrätten i Umeå* påtalar, beträffande om verksamheten utövas från ett fast driftställe i en nystartszon undvikas. Att företag som är etablerade eller har möjlighet att etablera sig i en nystartszon skulle få avsevärt lägre kostnader även för anställda utanför nystartszonerna skulle dock innebära en orimligt stor snedvridning av konkurrensen. Kostnaderna för staten skulle också vara svåra att överblicka. De kostnader som skulle vara hänförliga till anställda som inte är verksamma i nystartszonen kan vidare betecknas som dödviktskostnader eftersom lättningen för dessa anställda inte direkt bidrar till att öka sysselsättningen i nystartszonerna. En önskad konsekvens av en sådan utformning skulle också vara att företag som redan är etablerade i nystartszonerna skulle kunna få göra avdrag för personal som anställs vid nyetablerade driftställen utanför nystartszonerna.

Att, såsom utredningen föreslår, ge avdrag enbart för de anställda som är verksamma vid det fasta driftstället i nystartszonen kan väntas ge lägre kostnader för staten, ha större effekter på nyanställningar vid befintliga arbetsplatser inom nystartszoner samt innebära mindre konkurrens-snedvridning. Nackdelarna med en sådan lösning är att det sannolikt kommer att innebära mindre effekt på inflyttning av företag till nystartszonerna och möjligen innebära mer administration, både för Skatteverket och för företagen. Fördelarna med utredningens förslag överväger dock nackdelarna. Avdrag bör därför när det gäller arbetsgivare endast ges för de anställda som är verksamma vid ett fast driftställe i en nystartszon och för enskilda näringsidkare endast avseende de inkomster som är hänförliga till ett fast driftställe i en nystartszon.

Vilka anställda anses verksamma vid det fasta driftstället?

Underlaget för beräkning av avdrag från arbetsgivaravgifter föreslås således vara lönekostnaden för anställda som är verksamma i en nystartszon.

Som verksamma i en sådan zon bör anses de anställda som har sitt tjänsteställe vid det fasta driftstället i nystartszonen. Med tjänsteställe avses enligt 12 kap. 8 § IL den plats där en person utför huvuddelen av sitt arbete. En anställd kan endast ha ett tjänsteställe i en och samma anställning.

Utförs arbetet under förflyttning eller på arbetsplatser som hela tiden växlar anses i regel den plats där personen hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter som tjänsteställe. Om arbetet pågår under en begränsad tid på varje plats, t.ex. i byggnads- och anläggningsbranschen, anses bostaden som tjänsteställe. Även i andra fall kan tjänstestället anses vara i bostaden (se t.ex. RÅ 2007 ref. 72). Skatteverket har i olika ställningstaganden bedömt frågan om tjänsteställe för vissa specifika yrkesgrupper och deras olika arbetsförhållanden. En avgörande faktor vid bedömningen av vilken plats som anses vara tjänsteställe är frekvensen av den anställdes resor till arbetsgivarens lokaler. Enligt Skatteverkets uppfattning bör den som besöker arbetsgivarens lokaler i genomsnitt mer än en gång i veckan för att t.ex. hämta material eller för förberedelser anses ha sitt tjänsteställe där (se Skatteverkets ställningstagande "Tjänsteställe för servicetekniker", 2010-03-22, dnr 131 908863-09/111).

En taxiverksamhet där de anställda dagligen lämnar sina bilar i ett garage i en nystartszon kan t.ex. vara berättigad till avdrag för förarna, som då anses ha tjänsteställe i garaget. En taxiverksamhet där förarna aldrig lämnar sin bil får däremot inte rätt till avdrag, eftersom förarna då anses ha sina tjänsteställen i respektive bostad och inte i ett fast driftställe.

Var en viss anställd har sitt tjänsteställe kan kontrolleras genom att det i kontrolluppgiften från arbetsgivaren för varje anställd ska anges arbetsställesnummer. Den som inte kan knytas till ett arbetsställe får i stället ett särskilt nummer som är gemensamt för alla arbetsgivare. Detta gäller t.ex. anställda som normalt inte ska infinna sig vid något av arbetsgivarens fasta redovisade arbetsställen för att börja sitt arbete. Det gäller även personer som ständigt befinner sig på olika arbetsplatser, t.ex. resande försäljare, byggarbetare, resemonter, lokalvårdare, fastighets-skötare och bevakningspersonal. I dessa fall måste en arbetsgivare på annat sätt visa att en viss person ska anses ha sitt tjänsteställe vid det fasta driftstället i nystartszonen.

Exempel 6

VVS AB bedriver verksamhet i VVS-branschen och har ett kontor i en nystartszon. Bolaget, som uppfyller villkoren för avdrag, har också ett lager för VVS-artiklar. Lagret ligger på en annan plats i nystartszonen. Kontoret anses utgöra företagets fasta driftställe och utgör även tjänsteställe för Anna och Bachar, som huvudsakligen utför sitt arbete på kontoret. VVS AB får då göra avdrag för de avgifter som avser löner till Anna och Bachar.

VVS AB har också serviceteknikerna Camilo och Dena anställda. De utför arbete på många olika och varierande platser under korta tidsperioder. De hämtar och lämnar dock material vid lagret flera gånger i veckan och anses därför ha sitt tjänsteställe där. Lagret anses också utgöra ett fast driftställe och eftersom det ligger i nystartszonen får VVS AB göra avdrag för de avgifter som avser löner till Camilo och Dena. Om lagret hade legat utanför nystartszonen hade företaget inte fått göra avdrag för dessa anställda.

Företaget har även Eva anställd som resande säljare. Hon besöker endast kontoret en eller ett par gånger i månaden för att få information om arbetet. Evas tjänsteställe får därför anses vara i bostaden och VVS AB får då inte göra avdrag avseende de avgifter som avser Evas lön.

För vissa branscher görs särskilda överväganden i fråga om personalens tjänsteställe. En sådan bransch är bemanningsbranschen. Se Skatteverkets ställningstagande "Tjänsteställe för utlyrd personal", 2005-07-04, dnr 130 367729-05/111.

Exempel 7

Bemanningsföretaget Personal AB har ett kontor som utgör fast driftställe och som ligger utanför en nystartszon. Bolaget uppfyller i övrigt villkoren för avdrag avseende verksamhet i nystartszon. De anställda Ahmed och Bertil är huvudsakligen verksamma vid kontoret, dvs. utanför en nystartszon och för de avgifter som avser deras löner får Personal AB inte göra avdrag.

De flesta anställda hyrs emellertid ut till flera olika företag. Av dessa anställda är Cecilia och Dawit anställda för att mer varaktigt bemanna en viss position hos en specifik kund till Personal AB, Kund AB. För Cecilia och Dawit är tjänstestället då Kund AB:s lokaler. Under förutsättning att Personal AB har anställda i Kund AB:s lokaler under mer än sex månader anses det utgöra ett fast driftställe för Personal AB (se ovan angående fast driftställe). Om Kund AB är beläget i en nystartszon får Personal AB göra avdrag för de avgifter som avser Cecilias och Dawits löner.

För två andra anställda hos Personal AB, Erik och Fatima, växlar arbetsplatserna ofta och för dem anses bostaden utgöra tjänstestället. Även om Erik och Fatima bor i en nystartszon får Personal AB inte avdrag för avgifterna på deras löner. Deras bostäder utgör nämligen inte fast driftställe eller motsvarande.

Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag

Även för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag bör ett krav gälla avseende verksamhet i nystartszon. Utan

ett sådant krav skulle enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som har flera fasta driftställen kunna få göra avdrag även för inkomster som härrör från verksamhet vid ett driftställe utanför en nystartszon. Detta skulle innebära en fördel i förhållande till de som enbart är avgiftsskyldiga för arbetsgivaravgifter. En sådan diskrepans mellan företagsformer är inte lämplig.

Frågan är då hur en sådan reglering för egenavgifter bör utformas. När det gäller lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) anges i 6 § andra stycket att det i avgiftsunderlaget för beräkning av detta avdrag endast ska ingå avgiftspliktig inkomst från ett fast driftställe i stödområdet. I förarbetena (prop. 2001/02:45, s. 56) till denna reglering anges att om verksamheten bedrivs från flera fasta driftställen så blir det aktuellt att ange närmare i vilken utsträckning inkomsten kommer från ett driftställe i stödområdet. Om verksamheten vid driftstället inte särredovisas och det inte heller på annat sätt kan klarläggas hur stor inkomsten är från driftstället i stödområdet får en uppskattning göras om fördelningen av inkomsten. Regeringen anser att beräkningen av vilket underlag som är hänförligt till verksamhet i nystartszon bör ske på samma sätt som för verksamheten i stödområde enligt vad som beskrivits ovan.

Lagförslag

Förslaget tas in i 3 §, 12 § tredje stycket och 13 § tredje stycket den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

10.7 Boendekravet

Regeringens förslag: För att få göra avdrag krävs att minst en fjärdedel av sådan arbetad tid som utförts i en verksamhet som uppfyller verksamhetskravet ska ha utförts av personer som är bosatta i en nystartszon.

Även den som inte uppfyller boendekravet, men som för mindre än sex månader sedan uppfyllt det får göra avdrag. Avdrag i sådana fall får dock göras längst under det antal månader som motsvarar den längsta period under vilken boendekravet varit uppfyllt och som avslutats högst sex månader tidigare.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Sveriges kommuner och Landsting (SKL)* anser att boendekravet är skäligt och anser att en omställningstid om sex månader är rimlig.

Flera remissinstanser påtalar att förslaget riskerar att leda till inlåsnings effekter, dvs. att de personer som bor i dessa områden tvingas att stanna kvar i områdena. Bland dessa finns *Landsorganisation (LO)*, *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Eskilstuna kommun* och *Södertälje kommun*.

Bland annat *Regelrådet*, *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* och *FAR* anser att uppfyllandet av boendekravet kommer att bli administrativt

krävande för företagen. *Statskontoret* anför att ett enklare alternativ skulle vara att ta bort kopplingen till arbetad tid och endast utgå från folkbokföringen. Flera remissinstanser påtalar att det finns risk för missbruk av systemet gällande uppfyllandet av boendekravet. Bland dessa finns *Internationella Handelshögskolan i Jönköping*, *SKL* och *Eskilstuna kommun*.

Skälen för regeringens förslag

Boendekravet

Syftet med förslaget om nystartszoner är bl.a. att minska arbetslösheten bland invånarna i nystartszonerna. Ett sätt att åstadkomma detta är att försöka öka efterfrågan på dessa personer på arbetsmarknaden genom att minska lönebikostnaderna vid anställning av dessa personer. Regeringen anser, liksom utredningen, att detta motiverar ett krav om att en viss andel av de anställda ska vara bosatta i en nystartszon. Flera remissinstanser påtalar att förslaget riskerar att leda till inlåsnings effekter, dvs. att de personer som bor i dessa områden tvingas att stanna kvar i områdena. Bland dessa finns *Landsorganisation (LO)*, *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Eskilstuna kommun* och *Södertälje kommun*. Regeringen har förståelse för denna synpunkt men bedömer att de positiva effekterna i form av ökade möjligheter till arbete överväger denna negativa effekt. Det bör därför krävas att en viss andel av de anställda ska vara bosatta i en nystartszon för att avdrag ska få göras.

Frågan är då hur högt ett sådant krav på boende ska ställas, dvs. hur stor andel av de anställda som ska vara bosatta i nystartszonen. Systemet med nystartszoner ska på ett effektivt sätt bidra till att minska arbetslösheten i nystartszonerna samtidigt som det bör innehålla tillräckligt attraktiva villkor för företagen. Att beakta härvid är att det kan föreligga en skillnad mellan den kompetens företag behöver och den kompetens som erbjuds inom nystartszonerna. Alltför höga krav bör därför inte ställas beträffande anställdas bosättning i nystartszonerna.

Utredningen föreslår att minst en fjärdedel av personalstyrkan ska vara bosatt i en nystartszon för att avdrag ska få göras. *SKL* anser att boendekravet är skäligt. Regeringen instämmer i detta och anser således att utredningens förslag om att minst en fjärdedel av personalstyrkan ska vara bosatt i en nystartszon är väl avvägt. Det bör observeras att det saknar betydelse i vilken nystartszon den anställde är bosatt.

Med att vara bosatt i en nystartszon bör avses att vara folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481) på en adress i en nystartszon.

Utredningen föreslår att boendekravet utformas så att minst en fjärdedel av arbetad tid ska ha utförts av personal som är bosatt på en adress i en nystartszon. Bland annat *Regelrådet*, *LRF* och *FAR* anser att uppfyllandet av boendekravet kommer att bli administrativt krävande för företagen. *Statskontoret* anför att ett enklare alternativ skulle vara att ta bort kopplingen till arbetad tid och endast utgå från folkbokföringen. Flera remissinstanser påtalar att det finns risk för missbruk av systemet gällande uppfyllandet av boendekravet. Bland dessa finns *Internationella Handelshögskolan i Jönköping*, *SKL* och *Eskilstuna kommun*.

Kravet att ha anställda som är bosatta i en nystartszon kan formuleras på flera olika sätt. För att underlätta administrationen skulle man, såsom Statskontoret föreslår, kunna tänka sig att kravet i stället för att vara kopplat till arbetad tid utformas så att var fjärde anställd ska vara folkbokförd i en nystartszon. Detta skulle dock innebära att om man har tre anställda som bor utanför zonen skulle en anställning av en person på deltid, t.ex. 20 procent, räcka för att boendekravet skulle vara uppfyllt. Ett sådant krav skulle innebära att förslaget blir mindre effektivt. Vidare skulle det i högre utsträckning än vid kopplingen till arbetad tid kunna leda till fusk. Regeringen anser därför, liksom utredningen, att boendekravet bör utgå från arbetad tid även om en sådan utformning blir mer administrativt krävande för företagen. Se vidare avsnitt 11.1.3 avseende företagens ökande administration.

Det bör endast vara sådan arbetad tid som utförts i en verksamhet som uppfyller verksamhetskravet som ska medräknas vid bedömningen av om kravet på att en fjärdedel av arbetad tid har utförts av personer bosatta i en nystartszon är uppfyllt. Om ett företag har anställda som utför arbete utanför det fasta driftstället i nystartszonen ska således deras arbetade tid inte beaktas.

Eftersom kravet inte bör kunna uppnås genom att en anställd som är boende i nystartszon arbetar mycket mer än vad som är normalt, i stället för att två boende anställs, bör ett företag få räkna högst 200 timmar per månad som arbetad tid för var och en av personalen. Uttagen semester med semesterlön bör anses utgöra arbetad tid. Även s.k. flexitidsledighet eller kompensationsledighet som tas ut bör räknas som arbetstid, under förutsättning att tiden då den tjänades in inte räknats med. Sådan tid utgör ju i praktiken en avtalad omfördelning av den normala arbetstiden.

Nedan följer två exempel som är avsedda att illustrera tillämpningen av boendekravet.

Exempel 8

Aktiebolaget Tandstenen driver en tandläkarpraktik i en nystartszon. Arya äger bolaget och är själv anställd som tandläkare, men bor inte i en nystartszon. Tandstenen har två deltidsanställda tandsköterskor: Bachir, som bor i en nystartszon och Christine, som inte bor i en nystartszon. Tandstenen har också en städare anställd på deltid: David, som inte bor i en nystartszon. Under januari arbetar de enligt följande.

Arya: 160 timmar

Bachir: 80 timmar

Christine: 80 timmar

David: 20 timmar

Den totala arbetade tiden i verksamheten är under januari 340 timmar. Den ende som bor i en nystartszon är Bachir och även om Tandstenen har en av fyra anställda boende i nystartszon är boendekravet inte uppfyllt eftersom 80 timmar inte är en fjärdedel av 340 ($80/340 = 0,2353 < 1/4$). Om fördelningen av arbetad tid mellan Bachir och Christine i stället hade varit 85 timmar

respektive 75 timmar hade Tandstenen precis nått upp till kravet, eftersom Bachirs arbetstid då hade utgjort exakt en fjärdedel av den totala arbetstiden i företaget ($85/340 = 0,25 = 1/4$).

Exempel 9

Den enskilde näringsidkaren Anna driver en butik i en nystartszon men bor själv utanför zonen. Hon har fyra anställda: Bert, som bor i en nystartszon samt Carla, Dennie och Erika, som inte bor i en nystartszon. Under februari arbetar Bert många övertidstimmar och kommer upp i 220 arbetade timmar. Carla, Dennie och Erika arbetar 130 timmar var. Anna arbetar själv 190 timmar. Av Berts 220 arbetade timmar får 200 räknas som arbetade. Tillsammans har de alltså arbetat 780 timmar och företaget når då upp till boendekravet ($200/780 = 0,2564 > 1/4$).

Periodvisa brister i uppfyllelse av boendekravet

Det kan inträffa att en anställd med kort varsel väljer att flytta från en nystartszon till ett område som inte definieras som nystartszon, vilket kan få till följd att företaget inte längre uppfyller boendekravet. Om boendekravet skulle behöva vara uppfyllt vid varje given tidpunkt skulle det därför kunna leda till orimliga konsekvenser för företagen. Att kraven endast skulle behöva uppfyllas vid ett tillfälle och att avdrag därefter skulle beviljas under en hel avdragsperiod skulle dock vara allt för generöst och är därför inte ett lämpligt alternativ.

För att undvika att oförutsedda händelser leder till att ett företag som anpassat sig till ett förändrat kostnadsläge förlorar rätten till avdrag med kort varsel föreslår utredningen att ett företag, även om det inte uppfyller boendekravet, ska kunna behålla möjligheten till avdrag under ytterligare sex månader efter den sista månad då kravet var uppfyllt. Regeringen anser, i likhet med *SKL*, att en omställningstid om sex månader är rimlig. Detta innebär att företagen ges möjligheter att återigen uppfylla kravet genom att anställa personer bosatta i en nystartszon eller att anpassa sitt kostnadsläge till de nya förutsättningarna. Möjligheten till avdrag utan att uppfylla boendekravet bör dock begränsas till att gälla längst det antal månader som motsvarar den period som företaget uppfyllt boendekravet och som avslutats högst sex månader tidigare. Om ett företag under endast fyra månader uppfyllt kravet gäller möjligheten till avdrag utan att uppfylla kravet således längst under fyra månader.

Tabell 3. Exempel på möjlighet till avdrag utan att uppfylla villkoren

Under månaderna jan-apr uppfyller företaget villkoren. Från september får avdrag inte göras.

jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
X	X	X	X	Y	Y	Y	Y	-	-	-	-

X = Företaget uppfyller villkoren och får göra avdrag.

Y = Företaget uppfyller inte villkoren men får göra avdrag enligt regeln om avdrag utan att uppfylla villkoren.

Lagförslag

Förslaget tas in i 4 § andra och tredje styckena samt 9 § i den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

10.8 Kontroll, verksamhetsöverlåtelse och nystartande av liknande verksamhet

Regeringens förslag: Den som gjort avdrag för verksamhet i en nystartszon under den längsta period som följer av den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon får inte göra ytterligare avdrag.

Vid verksamhetsöverlåtelse inträder förvärvaren, i fråga om möjligheten till avdrag, i den överlåtandes situation vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelsen, förutsatt att även förvärvaren får göra avdrag.

Om förvärvaren sedan tidigare får göra avdrag ska möjligheten till avdrag för hela verksamheten gälla under den tid som möjlighet till avdrag föreligger avseende den övervägande delen av verksamheten.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Göteborg* anför att tillämpningsproblem kan uppkomma särskilt vad gäller situationen då förvärvaren sedan tidigare har rätt till avdrag.

Flera remissinstanser påtar att det finns risk för missbruk av systemet, bl.a. vad gäller boendekravet och verksamhetskravet och att det därför är viktigt med en väl fungerande kontroll av systemet. Bland dessa remissinstanser finns *Internationella Handelshögskolan i Jönköping*, *Statskontoret*, *Sveriges advokatsamfund*, *Länsstyrelsen i Stockholms län*, *Sveriges kommuner och Landsting (SKL)*. SKL anser att det är lämpligt att kontrollen sker inom ramen för Skatteverkets ordinarie kontrollverksamhet.

Kammarrätten i Göteborg anser att det bör övervägas om det inte ska ställas krav på att arbetsgivarna uppfyller vissa lämplighetskrav. T.ex. bör krav kunna ställas på att arbetsgivaren tidigare har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter och inbetalning av skatter.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om missbruk och kontroll

Den som vill göra avdrag för verksamhet i nystartszon ska yrka detta hos Skatteverket enligt vad som angetts i avsnitt 10.2.

Flera remissinstanser påtar att det finns risk för missbruk av systemet, bl.a. vad gäller boendekravet och verksamhetskravet och att det därför är viktigt med en väl fungerande kontroll av systemet. Bland dessa remissinstanser finns *Internationella Handelshögskolan i Jönköping*, *Statskontoret*, *Sveriges advokatsamfund*, *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *SKL*.

Utredningen föreslår att kontrollen av att företagen uppfyller kraven för att få göra avdrag bör ske inom ramen för Skatteverkets ordinarie kontrollverksamhet. Regeringen instämmer i att kontrollen bör ske inom ramen för Skatteverkets ordinarie kontrollverksamhet. Även SKL anser att detta är lämpligt. Om det vid revision visar sig att ett företag som gjort avdrag inte uppfyller kraven eller inte uppfyllt kraven under en viss period ska företaget återbetala ett belopp motsvarande det avdrag som gjorts för den månaden. I de fall företaget lämnat oriktig uppgift kan det också bli aktuellt med skattetillägg enligt 49 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Uppsåtligt lämnande av oriktiga uppgifter kan också utgöra skattebrott enligt skattebrottslagen (1971:69).

Skatteverket har naturligtvis inte obegränsade resurser för att genomföra kontroller av avdragen och det föreligger således en viss risk att systemet utnyttjas genom att avdrag yrkas och ges utan att rätt till avdrag föreligger. Att helt undvika ett felaktigt utnyttjande av systemet med nystartszoner skulle dock enligt regeringens bedömning kräva dels mycket komplicerad reglering, dels mycket stora ekonomiska resurser. Regeringen anser att detta skulle göra systemet såväl svårtillämpbart som oacceptabelt dyrt.

Regeringen bedömer därför, utöver vad som föreslås nedan, att några särskilda regler inte bör införas avseende kontroll av systemet och för att förhindra kringgåenden. Regeringen anser inte heller att det, såsom *Kammarrätten i Göteborg* anser bör övervägas, bör sättas upp något särskilt lämplighetskrav för att avdrag ska beviljas.

Avdrag efter överlåtelse av verksamhet

I avsnitt 10.2 föreslås att lättnaden i systemet med nystartszoner ska ges i form av helt avdrag under fem år och halvt avdrag under de därpå följande två åren. För att denna tidsbegränsning ska få någon praktisk betydelse krävs en regel som innebär att den som utnyttjat möjligheten till avdrag under den maximala tiden inte får göra ytterligare avdrag.

En sådan regel skulle dock på ett relativt enkelt sätt kunna kringgåas genom överlåtelse av verksamheten till en ny juridisk eller fysisk person. Möjligheten till avdrag skulle således kunna utnyttjas ett obegränsat antal gånger och därmed under en obegränsad tid för en och samma verksamhet. Den grundläggande regeln bör därför kompletteras med en bestämmelse om vad som ska gälla i samband med överlåtelse av verksamhet.

Det bör observeras att en överlåtelse av ett aktiebolag till en ny ägare inte föranleder någon förändring avseende möjligheten till avdrag om aktiebolaget fortsatt är den som ska betala arbetsgivaravgifter. Det måste däremot regleras vad som ska gälla när ett aktiebolag överlåter hela eller delar av verksamheten på så sätt att den verksamhet för vilken avdrag får göras övergår till ett annat aktiebolag, till en enskild näringsidkare eller till ett handelsbolag. Det måste också finnas regler för överlåtelse av en enskild näringsverksamhet eller ett handelsbolag.

Med verksamhetsöverlåtelse bör i lagen avses en ombildning som innebär att de huvudsakliga reelltillgångarna i en verksamhet eller i en verksamhetsgren överläts till annan. Med denna definition träffas förutom fusioner, fissioner och verksamhetsavyttringar enligt 37–39 a

kap. inkomstskattelagen (1999:1229) även andra former av överlåtelser. Man skulle kunna tänka sig att en övergång av personal från ett företag till ett annat, med tanke på det föreslagna avdragets karaktär, också skulle anses utgöra överlåtelse av en verksamhetsgren. Att inkludera enskilda personalövergångar i begreppet skulle dock kunna medföra att legitima förändringar av anställningsförhållanden förhindras och bör därför undvikas.

Möjligheten till avdrag efter överlåtelse bör göras oberoende av om förvärvet skett genom köp, gåva eller annan typ av förvärv. Fortsättningsvis används därför begreppet överlåtelse för alla typer av förvärv. Den som säljer eller på annat sätt överlåter verksamheten benämns överlåtare och den som köper eller på annat sätt förvärvar verksamheten benämns förvärvare.

Förvärvaren vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelser bör inträda i den överlåtandes situation i fråga om möjligheten till avdrag. Detta innebär att den som förvärvar den huvudsakliga delen av en verksamhet eller verksamhetsgren bara får göra avdrag i den mån den förvärvade verksamheten eller verksamhetsgrenen också haft denna möjlighet om inte överlåtelsern ägt rum. En förutsättning är dock att även förvärvaren uppfyller kraven för att få göra avdrag.

Övertagandet av avdragsrätt bör dock inte vara ovillkorat. Det kan t.ex. inträffa att den som förvärvar verksamheten själv redan bedriver verksamhet för vilken avdrag görs för verksamhet i nystartszon. Om förvärvaren i och med överlåtelsern övertog den möjlighet till avdrag som gäller för den överlåtna verksamheten finns risken att ett företag som får göra avdrag, när företagets tid med helt avdrag är förbrukad, skulle köpa upp en liten verksamhet som nyligen påbörjat avdragsperioden. Om tiden med avdrag då skulle utgå från den mindre verksamheten som köpts upp skulle avdragsperioden på detta sätt kunna förlängas på ett otillfredsställande sätt.

Vid den motsatta tillämpningen, att tiden alltid skulle utgå från den övertagandes kvarstående period, skulle negativa effekter kunna uppstå för företagen. Man kan tänka sig situationen att ett mindre men resursstarkt företag med en eller ett par anställda köper upp en stor verksamhet med 40 anställda för vilka avdrag gjorts i endast ett år. Det mindre företaget, som redan gjort avdrag i fyra år, skulle då gå miste om möjligheten att göra avdrag för den större verksamheten under den tid som egentligen erbjuds i systemet med nystartszoner.

En tänkbar lösning för att dessa situationer inte ska uppstå skulle kunna vara att skilja olika verksamheter från varandra och att olika tider skulle gälla för ett och samma företag. En sådan reglering skulle dock vara mycket administrativt krävande för såväl Skatteverket som för företagen. Därför föreslås i stället att möjligheten till avdrag ska gälla för hela den avdragsberättigade verksamheten under så lång tid som möjlighet till avdrag föreligger avseende den övervägande delen av den samlade avdragsberättigade verksamheten efter övertagandet.

Att återstående tid för avdrag ska styras av den övervägande delen av den avdragsberättigade verksamheten innebär att den verksamhet som är den största av företagets verksamheter ska styra. I avgörandet av vilken verksamhet som är störst bör hänsyn tas till hela den verksamhet för vilken möjlighet till avdrag föreligger enligt förhållandena efter

överlåtelsen. Storleken på verksamheten bör i detta sammanhang avgöras av antalet anställda i verksamheten. Om inte antalet anställda i en viss verksamhet kan fastställas får andra omständigheter vara avgörande, t.ex. omsättning. Om det rör sig om två delar av sådan verksamhet som ska vägas mot varandra avses med övervägande del hälften eller mer. Om det rör sig om fler delar avses den del som är störst i förhållande till de andra.

Exempel 10

Aktiebolagen A och B är båda avdragsberättigade. A gör sedan två år tillbaka avdrag för två anställda i en nystartszon. B gör sedan fyra år tillbaka avdrag för tolv anställda. B förvärvar hela verksamheten i A. Den verksamhet som förvärvats utgör inte den övervägande delen av B:s verksamhet efter övertagandet. B får då för hela verksamheten endast göra avdrag under den tid som återstod för det egna bolaget, dvs. i detta fall ett år med helt avdrag och två år med halvt avdrag.

Nystartade företag med liknande verksamhet

Förutom den typ av verksamhetsöverlåtelse som avses ovan kan man också tänka sig situationen att en person som äger eller är verksam i ett företag lägger ner företaget för att, efter att en viss tid passerat, starta ett nytt företag i vilket personalen från det tidigare företaget återanställs och verksamhet av väsentligen samma slag återupptas. Det nya företaget skulle i denna situation kunna uteslutas från att få göra avdrag. En sådan reglering riskerar dock att bli svår att tillämpa och riskerar att träffa också situationer där ett nystartat företag borde få göra avdrag. Framför allt skulle ett uteslutande av nystartade aktiebolag i denna situation bli mycket svårt att reglera på ett lämpligt sätt. Att föreslå en särskild reglering för uteslutande av enskilda näringsidkare och handelsbolagsdelägare framstår inte heller som lämpligt.

Ett sådant upplägg som nu avses skulle i vissa fall kunna jämföras med verksamhetsöverlåtelse och då falla under tillämpningen av de regler som redogjorts för ovan. Detta skulle t.ex. kunna gälla om en fysisk person som direkt eller indirekt bedriver verksamhet startar ett nytt företag i nära anslutning till det att han eller hon avslutat verksamheten i det tidigare företaget samtidigt som nystartandet av företaget görs med medel som härrör från försäljningen av det tidigare företaget och det nya företaget bedriver liknande verksamhet. Det bör emellertid överlåtas åt rättstillämpningen att i varje enskilt fall avgöra huruvida en viss nystartad verksamhet kan anses utgöra en överlåtten verksamhet.

Lagförslag

Förslaget tas in 2 § 4 och 14 § den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

10.9 Förslagets förenlighet med konstitutionen

Regeringens bedömning: Det föreslagna systemet med nystartszoner uppfyller det krav som regeringsformen ställer avseende generell tillämpbar lagstiftning. Systemet står även i överensstämmelse med grundläggande krav på likabehandling och den i skatterätten etablerade principen om likformighet inom beskattningen.

Utredningens bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanser: *Internationella Handelshögskolan i Jönköping* anser att en fördjupad analys behövs för att kunna bedöma om kravet på likabehandling är uppfyllt, särskilt avseende de kriterier som ska tillämpas för avgränsning av zonerna. *Sveriges advokatsamfund* anser att det är tveksamt om förslaget överensstämmer med regeringsformens krav på generell lagstiftning. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anger att den ställer sig bakom utredningens bedömning att ett system med nystartszoner uppfyller de krav som regeringsformen ställer på generell tillämpbar lagstiftning m.m. och att systemet står i överensstämmelse med de konstitutionella kraven på likabehandling och principen om likformighet inom beskattningen. Även *Förvaltningsrätten i Umeå* anser att förslaget uppfyller de konstitutionella kraven.

Skälen för regeringens bedömning: Det system om nystartszoner som föreslås avser att särbehandla företag som är etablerade i vissa geografiskt avgränsade områden. Regeringens bedömning är att det föreslagna systemet med nystartszoner kan genomföras med upprätthållande av kravet på generell tillämpbarhet då urvalet av zoner sker utifrån objektiva och sakliga kvalifikationskriterier.

I 2 kap. 12 § regeringsformen slås fast att lag eller annan föreskrift inte får innebära att någon missgynnas därför att han eller hon tillhör en minoritet med hänsyn till etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande eller med hänsyn till sexuell läggning. Enligt 2 kap. 13 § regeringsformen får sådana föreskrifter inte heller innebära att någon missgynnas på grund av sitt kön. Skyddet i grundlag mot diskriminering omfattar således endast ett minoritetsskydd på vissa grunder samt ett skydd mot könsdiskriminering. Av målsättningsstadgandet i 1 kap. 2 § regeringsformen framgår dock att det allmänna även i övrigt ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung och språklig eller religiös övertygelse, m.m. Vidare följer av artikel 14 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) att åtnjutandet av de fri- och rättigheter som anges i konvention ska säkerställas utan någon åtskillnad såsom på grund av kön, ras, hudfärg, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt eller socialt ursprung, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd eller ställning i övrigt. Skyddet för bl.a. äganderätten måste alltså tillförsäkras enskilda utan osaklig särbehandling på någon av de grunder som anges i artikel 14. Konventionen gäller som lag i Sverige och enligt 2 kap. 19 § regeringsformen får föreskrifter inte meddelas i strid med de åtaganden som följer på grund av konventionen. Särbehandling som sker på objektiva godtagbara grunder och som är

nödvändig och proportionell i förhållande till syftet med särbehandlingen är normalt inte otillåten även om den kan få till följd att enskilda individer eller företag missgynnas av regleringen.

Syftet med det aktuella förslaget om lättnader i fråga om skyldigheten att betala socialavgifter i verksamhet som bedrivs inom vissa geografiskt avgränsade områden är i första hand att öka sysselsättningen i områden med utbrett utanförskapet. Föreskrifter som innebär att företagande behandlas olika i avgiftshänseende beroende på var i landet verksamheten bedrivs utgör inte sådana föreskrifter som kommer att kunna innefatta diskriminering på någon av de grunder som anges i regeringsformen eller Europakonventionen.

Regeringens anser vidare att den föreslagna regleringen står i överensstämmelse med principen om likformighet inom beskattningen.

10.10 Förslagets förenlighet med EU:s regler

Regeringens bedömning: Det föreslagna systemet med nystartszoner står inte i strid med reglerna om likabehandling och fri rörlighet som ställs upp i Fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt.

Det föreslagna systemet med nystartszoner är ett sådant statligt stöd som måste anmälas (notifieras) till Europeiska kommissionen för godkännande innan det genomförs.

Förslagets påverkan på den gemensamma marknaden blir begränsad. Förslaget har utformats så att det bedöms kunna godkännas vid en anmälan av stödet till kommissionen.

Utredningens bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanser: *Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Umeå och Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet* anser att förslaget inte står i strid med EU:s principer om fri rörlighet.

Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Umeå, Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet och *Sveriges Advokatsamfund* anser att förslaget utgör ett statligt stöd som måste anmälas till EU-kommissionen innan ett genomförande.

Skälen för regeringens bedömning

Likabehandling och fri rörlighet

För utländska företag som är verksamma i Sverige innebär EU-rätten ett skydd mot diskriminering i förhållande till svenska företag, då nationella skatteregler inte får särbehandla sådana företag. Ett utländskt företag som bedriver verksamhet i en nystartszon och som beskattas för denna verksamhet i Sverige måste alltså komma i åtnjutande av samma fördelar som svenska företag i samma situation. De lättnader som föreslås för företag i nystartszoner är inte beroende av om det rör sig om ett inhemskt företag eller ett företag från ett annat EU-land. I likhet med remissinstanserna gör därför regeringen bedömningen att det föreslagna stödet om nystartszoner därför inte kan anses stå i strid med reglerna om

likabehandling och fri rörlighet som ställs upp i Fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

Statsstöd

Förslaget om avdrag avseende socialavgifterna för företag som är belägna inom vissa särskilt angivna zoner innebär att stöd ges av statliga medel till vissa särskilt utpekade företag. Stödet är således selektivt och riskerar att påverka konkurrensen på den inre marknaden. I likhet med vad remissinstanserna anför utgör systemet således, enligt regeringens bedömning, ett sådant statligt stöd som anges ovan under avsnitt 8.

Systemet med nystartszoner kommer enligt regeringens bedömning inte att kunna omfattas av någon av de regleringar som undantar stödordningar från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 FEUF. Systemet med nystartszoner kommer således att behöva anmälas (notifieras) till Europeiska kommissionen enligt denna bestämmelse för godkännande. Som remissinstanserna anför kan stödordningen således inte genomföras förrän kommissionen fattat beslut om att stödordningen är förenlig med den inre marknaden.

Ett system med nystartszoner skulle enligt regeringens bedömning inte heller omfattas av några av de rambestämmelser, riktlinjer eller meddelanden om statligt stöd som för närvarande är i kraft. Inte heller bedöms det omfattas av reglerna om stöd av mindre betydelse. Regeringens bedömning är därför att ett system med nystartszoner måste genomgå ett s.k. fullständigt förfarande hos kommissionen, där hela systemet prövas direkt mot bestämmelserna i artikel 107 FEUF.

Ett av de huvudsakliga rekvisiten i bedömningen huruvida en åtgärd som den här föreslagna utgör otillåtet statsstöd är åtgärdens påverkan på handeln mellan medlemsstaterna. För att en viss åtgärd ska anses otillåten enligt artikel 107 FEUF krävs inte att den de facto påverkar handeln mellan medlemsstaterna. En åtgärd är otillåten så snart den riskerar att ha en sådan påverkan. Enligt EU-domstolen anses handeln mellan medlemsstaterna vara påverkad så snart ett statligt finansiellt stöd förstärker ett företags ställning i förhållande till andra konkurrerande företag inom gemenskapen.

Vilken påverkan en viss form av stöd faktiskt får på den gemensamma marknaden är en svår bedömning som innefattar flera mer eller mindre svårförutsägbara parametrar. Utifrån nu rådande förhållanden gör dock regeringen bedömningen att det föreslagna stödet i stor utsträckning kan komma att tillfalla företag med relativt få anställda. Den verksamhet de aktuella företagen bedriver torde vidare i stor utsträckning vara sådan som huvudsakligen bedrivs på en lokal marknad. Stödet kan därför antas medföra förhållandevis små effekter för den gemensamma marknaden. En viss mindre påverkan kan ändå förväntas.

Eftersom en viss påverkan på den gemensamma marknaden kan förväntas återstår en bedömning av huruvida denna påverkan kan komma att bedömas som otillbörligt stor. Regeringen har eftersträvat en utformning av systemet som medför att det ska anses stå i överensstämmelse med fördragets artikel 107.3 c. Därvid har bl.a. beaktats vad kommissionen uttalat beträffande det franska systemet med ZFU. T.ex. föreslås att avdrag inte får göras för verksamhet i kol-, stål-, varvs- eller

syntetfiberindustrierna samt verksamhet som avser lastbilstransporter av varor eller verksamhet som avser motorfordonstillverkning. (se avsnitt 9.2 och 9.5). Med hänsyn till förslagets utformning är därför regeringens bedömning att förslagets påverkan på den gemensamma marknaden kommer att vara begränsad. Förslaget bör således kunna godkännas av kommissionen.

10.11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen om nystartszoner och den nya lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon ska träda i kraft den 1 januari 2014. Övriga ändringar till följd av förslaget ska träda i kraft samma dag.

Bestämmelserna tillämpas på ersättningar som betalas ut efter den 31 december 2013 och inkomster som uppbärs efter den 31 december 2013.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över förslaget i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Som anges i avsnitt 10.10 måste förslaget anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen innan det kan genomföras. Det är svårt att närmare avgöra hur lång tid en sådan process kommer att ta. Enligt regeringens bedömning bör den dock kunna vara avslutad i sådan tid att förslaget kan träda i kraft den 1 januari 2014. En förutsättning är dock att kommissionen godkänner åtgärden i den nu föreslagna utformningen.

Arbetsgivaravgifter betalas under månaden efter den månad då avgiftspliktiga ersättningar har getts ut. Bestämmelserna om arbetsgivaravgifter ska inte tillämpas på ersättningar som har betalats ut före ikraftträdandet. Inte heller bestämmelserna om egenavgifter ska tillämpas på inkomster som uppburits före ikraftträdandet. Det är därför nödvändigt att ställa upp övergångsbestämmelser med denna innebörd.

I fråga om egenavgifter sammanfaller beskattningsåret normalt med kalenderåret. När detta inte är fallet behövs dock en särskild övergångsregel. I dessa fall bör, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter ikraftträdandet som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

11 Konsekvenser av förslagen

11.1 Ekonomiska konsekvenser för företagen

11.1.1 Inledning

Förslaget innebär att arbetskraftskostnaderna för de företag som uppfyller villkoren för att få göra avdrag sänks. Samtidigt kommer en ökad administration att krävas i respektive företag för att kunna tillgodogöra sig avdraget. I samtliga fall där underlaget för beräkningarna kan variera över tid avser exemplen utfallet för 2013. Detta berör främst beloppsbegränsningen, då denna utgår från inkomstbasbeloppet som ändras regelbundet. Även socialavgifternas nivåer utgår från vad som gäller 2013. Med lönekostnader menas i detta kapitel bruttolön eller motsvarande samt sociala avgifter. Eventuella andra avgifter eller skatter bortses ifrån.

11.1.2 Konsekvenser av lägre arbetskraftskostnader

För de företag som uppfyller villkoren för den föreslagna möjligheten till avdrag innebär förslaget sänkningar av socialavgifterna, vilket innebär att deras arbetskraftskostnad sjunker. Avdraget är begränsat till ett takbelopp (se avsnitt 10.2), men upp till detta takbelopp har företaget rätt att göra avdrag för hela avgiftsbeloppet, undantaget ett belopp motsvarande ålderspensionsavgiften. Avdragets storlek beror således på hur stora socialavgifter som ursprungligen skulle ha betalats på den bruttolön som betalas ut. När det gäller arbetsgivaravgifter uppnås maximalt avdrag för en anställd, som inte av andra anledningar har nedsatta socialavgifter, vid en bruttolön om 28 300 kronor per månad. Avdragets storlek i kronor redovisas i tabell 1 i avsnitt 10.2. Hur stor den totala sänkningen av arbetskraftskostnaderna blir för ett företag beror på lönenivån, hur många anställda som finns i verksamheten samt hur höga arbetsgivaravgifter som betalas för respektive anställd.

Ingen begränsning görs avseende hur många av de anställda som företaget har rätt att göra avdrag för, men det totala avdraget begränsas ändå av begränsningen till företag med färre än 50 anställda (se avsnitt 10.5). Detta leder till att antalet anställda som kan komma att omfattas hos en arbetsgivare är begränsat till 49. Det största möjliga avdraget uppnås således i ett företag med 49 anställda där samtliga når takbeloppet på ett halvt inkomstbasbelopp per månad och där samtliga är mellan 26 och 64 år. För 2013 skulle avdraget då uppgå till ca 294 000 kronor per månad, eller drygt 3,5 miljoner kronor per år.

Ovanstående beräkning utgår från arbetsgivaravgifterna, men principerna är desamma för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, för vilka i stället egenavgifter betalas. I det fall en sådan företagare får göra avdrag för verksamhet i nystartszon har denne rätt till avdrag motsvarande alla egenavgifter förutom den del som motsvarar ålderspensionsavgiften.

Hur stor betydelse avdraget får för företaget beror således på hur arbetskraftsintensiv företagets produktion är. Ett företag som i

utgångsläget har mycket låga kostnader för arbetskraft i förhållande till andra kostnader kommer inte att uppleva att stödet påverkar det i lika hög utsträckning som ett företag där arbetskraftskostnaderna utgör en stor del av de totala kostnaderna. Man kan därför förvänta sig att arbetskraftsintensiva branscher gynnas mer av avdraget för verksamhet i nystartszon.

11.1.3 Konsekvenser av ökad administration

För att få göra avdrag för verksamhet i nystartszon måste företaget yrka avdrag i skattedeklarationen. Detta innebär ytterligare moment i deklara-tionsarbetet vilket kan antas leda till ökade kostnader. Det extra arbetet kommer dock i praktiken enbart innebära att den redan obligatoriska skattedeklarationen kompletteras med information om hur stort avdrag företaget anser sig berättigat till, vilket i normalfallet inte torde vara särskilt tidskrävande.

I ett inledande skede kommer emellertid ytterligare arbete att krävas, eftersom företaget måste säkerställa att det är berättigat till avdrag för verksamhet i nystartszon samt beräkna hur stort avdrag företaget får göra. Detta innebär att företaget måste kontrollera att det uppfyller både verksamhets- och boendekravet (se avsnitt 10.6 och 10.7). För en ensamföretagare innebär detta inte något omfattande arbete, men för företag med anställd personal innebär det att företaget måste kontrollera att det fasta driftstället är beläget i en nystartszon samt inhämta information om var de anställda är bosatta för att säkerställa att kravet att minst en fjärdedel av den arbetade tiden ska ha utförts av personal bosatt i en nystartszon uppfylls. I de fall då exempelvis ett företag har flera fasta driftställen kan också ett visst extra arbete behövas för att kontrollera vilka arbetstagare som är anställda vid ett driftställe i respektive utanför nystartszonen. Vidare måste storleken på avdraget beräknas. Det kan dock antas att när detta inledande arbete en gång väl genomförts kan denna information till stor del användas för efterföljande deklara-tionstillfällen. Det kan därför antas att det i det löpande arbetet blir mycket liten extra kostnad för arbetsgivaren.

Flera remissinstanser är kritiska till att förslaget kommer att leda till ökad administration för företagen. Detta gäller särskilt boendekravet och verksamhetskravet. Regeringen är medveten om att förslaget leder till viss ökad administration för företagen. Regeringen gör dock bedömningen att denna nackdel uppvägs av de positiva effekter förslaget förväntas få för företagen. Att förenkla regleringen avseende verksamhets- och boendekravet skulle också riskera alltför stora möjligheter till missbruk av systemet.

Utredningen har beräknat de ökade kostnaderna för administration enligt följande. Genom databasen MALIN hos Tillväxtverket kan den totala kostnaden för uppgiftslämnande i samband med skatter och avgifter beräknas. I databasen anges att den totala tidsåtgången för framtagande av underlag för beräkning av "bruttolön, förmåner och kostnadsavdrag" i skattedeklarationen uppgår till sju minuter per företag och tillfälle. Största delen utgörs av "kontroll av data/information" som uppges ta drygt fem minuter. Dock är uppgifterna i databasen begränsade

till att röra de direkta kostnaderna för att föra in uppgifterna i deklARATIONEN. Ingen hänsyn har tagits till det kringarbete som kan krävas i form av uppgiftsinhämtning eller kontroll. Den totala kostnaden för korrekt uppgiftslämnande underskattas därför troligen i databasen.

Såväl *Regelrådet* som *Riksrevisionen* anser att förslaget riskerar att leda till högre kostnader för ökad administration än vad som beräknats. Regelrådet anser att beräkningen bör innefatta även de fortlöpande kostnader som uppkommer för inhämtande och dokumentation av arbetstiderna.

Denna underskattning kan dock förväntas minska efter den inledande perioden, då uppgiftslämnandet blir mer rutinartat för arbetsgivaren. Regeringen delar därför utredningens bedömning att hanteringen av avdrag för verksamhet i nystartszon tar fem minuter.

I de områden som med utredningens förslag och baserat på 2009 års statistik skulle kunna utgöra nystartszoner fanns år 2010 cirka 2 200 företag. Ungefär två tredjedelar av dessa utgörs av enskilda firmor och handelsbolag. Fram till ett eventuellt ikraftträdande kan antalet företag förväntas växa med cirka tio procent, dvs. till cirka 2 500 företag. Om andelen som utgörs av enskilda firmor och handelsbolag är oförändrad utgör de cirka 1 700 företag. Det antas att 90 procent av dessa företag är berättigade till avdrag. Av de 700 företag som drivs i någon annan bolagsform antas en lägre andel, cirka 50 procent, vara berättigade till avdraget. Totalt kan alltså cirka 1 930 ($=1700 \times 0,9 + 800 \times 0,5$) företag komma att belastas med extra administration i samband med yrkande av avdraget. Baserat på ovanstående kan man ur databasen MALIN få fram att den totala kostnaden för berörda företag för att hantera avdraget för verksamhet i nystartszon uppgår till cirka 140 000 kronor per år. Av denna summa utgörs knappt 35 000 kronor av kostnader för enskilda näringsidkare och handelsbolag, som yrkar avdraget en gång om året. Drygt 105 000 kronor avser arbetsgivare, som redovisar arbetsgivaravgifter månatligen. Att beakta är att en viktig del av systemet med nystartszoner är att stimulera nyföretagande och att nya företagare troligen inte har den vana och kompetens som den genomsnittlige arbetsgivaren har. Det är därför rimligt att anta att den totala arbetstiden för att göra avdrag enligt den föreslagna lagen blir något längre än vad som beräknas genom MALIN och att kostnaderna därmed också blir något högre. De högre kostnaderna för dessa företag måste dock samtidigt vägas mot att dessa företag i avsaknad av denna extra administration inte hade startats.

11.1.4 Konsekvenser för företag som inte omfattas av systemet med nystartszoner

Flera remissinstanser påtalar att förslaget riskerar att snedvrída konkurrensen. Att en konkurrent, som i övrigt är likvärdig, får sänkta arbetskraftskostnader kommer att leda till en svårare situation för de företag som inte är berättigade till avdraget. Detta kan i förlängningen leda till att dessa företag får en sämre utveckling än de annars fått eller att de slås ut från marknaden, vilket resulterar i en förlust av arbetstillfällen i dessa företag. Alternativt kan företagen välja att flytta

sin verksamhet in i en nystartszon för att bli berättigade till avdraget. Ur ett lokalt perspektiv utgör detta inte något problem eftersom ett jobb som skapas genom att arbetstillfället flyttar in från ett område utanför nystartszonen är lika nyttigt som ett nyskapat jobb. Ur ett nationellt perspektiv kan detta dock ses som ett problem, då arbetstillfällena försvinner från ett annat område.

Den negativa effekten kan antas bli mest påtaglig i närliggande områden eller för de företag som ligger i en nystartszon, men inte uppfyller övriga kriterier. Denna snedvridning av konkurrensen kan ha negativa effekter i form av förlorade arbetstillfällen men även andra negativa effekter såsom förlust av kompetens och erfarenhet inom ett företag.

Storleken på dessa effekter, liksom storleken på de positiva effekter för de företag som erhåller stödet, är branschberoende. Branschammansättningen är mycket varierad även i de områden som angränsar till de exempelområden som utredningen presenterat i Bilaga 3 till betänkandet. Dessutom kommer den slutgiltiga utformningen av nystartszonerna att bero på den statistik som finns tillgänglig vid den tidpunkt då nystartszonerna införs. Det är därför svårt att ge någon bestämd bild av hur stora dessa effekter kan komma att bli.

Syftet med förslaget är att det ska bli mer lönsamt att bedriva verksamhet i en nystartszon. På samma sätt syftar förslaget till att de företag som ligger i en nystartszon, befintliga och nystartade, ska uppmuntras att anställa boende i zonen. Detta innebär vissa konkurrensfördelar. Remissinstansernas kritik mot att förslaget riskerar att få just de effekter som förslaget syftar till att uppnå måste därför anses vara av begränsad relevans.

Eftersom det endast är företag som har färre än 50 anställda som kan göra avdrag för verksamhet i nystartszon kommer mindre företag att gynnas i förhållande till större företag.

11.2 Samhällsekonomiska konsekvenser

11.2.1 Inledning

Systemet med nystartszoner skiljer sig i grunden från många andra stöd- och bidragssystem i Sverige. De exakta effekterna av ett införande av nystartszoner är därför svåra att bedöma. Det stöd som närmast kan liknas vid det föreslagna systemet är den regionala nedsättningen av socialavgifterna i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområde A) (se avsnitt 6.2.2), men väsentliga skillnader mellan systemen finns. Viss vägledning kan även hämtas från utvärderingar av liknande befintliga system i andra länder. Man bör dock vara medveten om att det system med nystartszoner som föreslås på många punkter skiljer sig från utländska system, samt att samhällsstrukturen skiljer sig mellan länder. Båda dessa faktorer medför att det inte är möjligt att dra några exakta slutsatser från erfarenheter av utländska system med ekonomiska frizoner.

11.2.2 Konsekvenser på konkurrens och sysselsättning

Förslaget om avdrag för verksamhet i nystartszon ger berörda företag lägre arbetskraftskostnader vilket, enligt ekonomisk teori, leder till en ökad efterfrågan på arbetskraft. Hur stor denna förändring blir beror på den s.k. löneelasticiteten som visar hur mycket efterfrågan på arbetskraft förändras vid en löneförändring. Tidigare studier har visat att den kortsiktiga löneelasticiteten i Sverige är ungefär -0,3 bland inhemska företag, vilket skulle innebära att en lönesänkning med en procent leder till att efterfrågan på arbetskraft stiger med 0,3 procent. Arbetskraftsefterfrågan är enligt ekonomisk teori mer priskänslig på lång sikt än på kort och den långsiktiga löneelasticiteten har uppskattats till ungefär -0,5. Om arbetsgivarna gör fullt avdrag för verksamhet i nystartszon så innebär detta att arbetskraftskostnaden sjunker med strax över sexton procent $[(0,3142-0,1021)/1,3142=0,1614]$, vilket i sin tur skulle innebära att efterfrågan på arbetskraft från befintliga företag i nystartszonerna stiger med cirka fem till åtta procent.

En generell sänkning av arbetsgivaravgifterna, nationellt eller innefattande en stor del av landets arbetsgivare, hade kunnat förväntas leda till ökade lönekrav från arbetstagarnas sida och därmed en effekt i form av ökade löner, snarare än en ökad efterfrågan på arbetskraft. I det aktuella fallet med ett begränsat antal områden som innefattar endast en bråkdel av arbetskraften kan denna effekt förväntas utebli eller i vart fall bli betydligt mindre. Ju mindre övervältringen blir desto större utrymme finns kvar för ökad arbetskraftsefterfrågan.

Hur stor effekten på sysselsättningen blir beror dock inte enbart på efterfrågesidan, utan också på arbetskraftsutbudet och hur väl arbetsmarknaden fungerar, det vill säga hur bra matchningsprocessen på arbetsmarknaden fungerar. I de områden som kommer att utgöra nystartszoner finns utan tvekan ett stort överskott på arbetskraft men frågan är hur väl matchningen på arbetsmarknaden fungerar.

Tidigare svenska erfarenheter av geografiskt avgränsade områden med sänkta arbetsgivaravgifter är begränsade till det stöd till företag i norra Sveriges glesbygd som beskrivits i avsnitt 6.2.2. De analyser som gjorts av detta stöd har inte visat på några större sysselsättningseffekter. Detta stöd är emellertid kraftigt begränsat, då det maximala avdraget inte får överstiga 85 200 kronor per företag och år. Det högsta möjliga avdraget i det föreslagna systemet med nystartszoner uppgår till drygt 3,5 miljoner kronor och kan därför förväntas få större sysselsättningseffekter än stödet i stödområdet.

Erfarenheter från Frankrike har visat att en inte obetydlig del av den sysselsättningsökning som man kunnat påvisa där kommit av att verksamheter utanför nystartszonen flyttat in i zonen. Uppskattningsvis har ungefär hälften av de skapade arbetstillfällena inom nystartszonen uppstått på grund av en sådan omfördelning av arbetstillfällena. Ur ett lokalt perspektiv utgör detta inte något problem. Ett jobb som skapas genom att arbetstillfället flyttar in från ett område utanför nystartszonen är lika nyttigt som ett nyskapat jobb. Ur ett nationellt perspektiv kan detta dock ses som ett problem, då arbetstillfällena försvinner från ett annat område. *IFAU* påpekar att undanträngningseffekter inte behöver vara ett problem om grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden får

arbete samtidigt som de individer som förlorar sina arbeten har bättre kontakt med arbetsmarknaden och därmed har lättare att hitta ny anställning. Det kan också vara så att en verksamhet flyttas till ett nytt område och därmed blir mindre effektiv än den var i sitt gamla område. För företaget kan flytten ändå vara lönsam om det ekonomiska stöd som ges i nystartszonen mer än kompenserar för denna effektivitetsförlust. För samhället som helhet leder flytten dock till en minskad effektivitet och är därför negativ. Hur stor andel av de nya arbetstillfällena som kommer att bero på flyttad verksamhet respektive genuint nya arbetstillfällen i Sverige är svårt att avgöra, men det är rimligt att anta att fördelningen kan likna den i Frankrike.

De befintliga verksamheter som i första hand flyttas in till ett område där stöd ges har i tidigare studier funnits vara sådana som ligger geografiskt nära ett sådant område. Det finns alltså en risk att vissa jobb flyttas från ett utsatt område utanför en nystartszon till ett annat, ännu mer utsatt, område inne i nystartszonen. Någon grund för uppsägning av anställda kan dock inte väntas föreligga, varför risken för uppsägningar måste anses vara liten. Eftersom arbetsplatsen inte flyttas någon längre sträcka kan det också antas att de som sedan tidigare varit anställda i verksamheten väljer att fortsätta vara det. Eventuella personalförändringar för att uppfylla kraven för att få rätt till avdrag för verksamhet i en nystartszon bör rimligen ske genom nyanställningar. De negativa effekterna på sysselsättningen i kringliggande områden bör därför kunna förväntas vara små.

Eventuellt kan dock verksamheter som skulle ha startats i ett angränsande område nu komma att startas i nystartszonen i stället, vilket skulle leda till att de nya arbetstillfällena inte tillfaller det angränsande området. På samma sätt kan en nystartad verksamhet välja att anställa boende i nystartszon i stället för individer som inte är bosatta i en nystartszon. Dessa potentiella effekter är dock givna utifrån nystartszonernas grundläggande funktion och får därför anses stå i överensstämmelse med syftet med att införa nystartszoner.

Ett liknande problem, men med potentiellt större negativa effekter som kan drabba områden även relativt långt från nystartszonerna, föreligger för befintliga verksamheter utanför nystartszonerna. Dessa kommer att drabbas av en ökad konkurrens från de som erhåller stöd genom det föreslagna systemet, vilket troligen kommer att leda till en viss utslagning av företag utanför nystartszonerna. Hur stor denna effekt blir är dock mycket svårt att uppskatta och kvantifiera.

En avgörande fråga i sammanhanget är vilken typ av arbetstillfällen som kan komma att skapas genom systemet med nystartszoner. *Konjunkturinstitutet* anför att de saknar en fördjupad analys av hur förslaget påverkar konkurrensen branschvis. Även *Föreningen Svenskt Näringsliv* och *Företagarna* anser att en noggrannare analys behöver göras branschvis.

Ett rimligt antagande är att ökningen av arbetskraftsefterfrågan blir störst inom arbetskraftsintensiva branscher, eftersom det är i dessa branscher som avdraget får störst ekonomisk effekt. Detta innebär att de nya arbetstillfällena till stor del kommer att ges inom tjänstesektorn och då främst den del där det finns en lokal efterfrågan på de tjänster som

produceras. Det medför vidare att effekterna på konkurrensen blir som mest påtaglig inom dessa branscher.

Generellt kan sägas att utbildningsnivån är lägre i områden med utbredd utanförskap. De arbetsgivare som erbjuder jobb med lägre formella krav har därför sannolikt större chanser att hitta arbetskraft inom området. Störst effekt för de boende kan därför förväntas inom yrken med lägre formella krav.

11.2.3 Konsekvenser för nyföretagande

Det är inte bara de befintliga arbetsgivarna som kommer att påverkas av ett system med nystartszoner. Nyföretagandet kan också antas öka i de områden som omfattas av systemet med nystartszoner. Att en verksamhet under sju år belastas med lägre kostnader för arbetskraften får antas leda till större möjligheter att utveckla verksamheten till att bli ekonomiskt hållbar. Detta bör sammantaget leda till att fler företag startas i nystartszonerna, vilket i sin tur ökar antalet arbetstillfällen. I de fall de nystartade företagen är framgångsrika kommer ytterligare arbetskraft att efterfrågas.

Den direkta effekten av förändrade socialavgifter på benägenheten att starta eget företag har inte studerats i någon större utsträckning, men i en vetenskaplig artikel påvisas att socialavgifterna har en liten men statistiskt signifikant effekt på egenföretagandet.⁵ Studien finner att en sänkning av socialavgifterna med tio procentenheter leder till en ökning av företagandet med 0,3 procentenheter. Ökningen från cirka 4,5 procent till 4,8 procent innebär en ökning med knappt sju procent. I artikeln påpekar man att mer forskning krävs på området. Det är dock mycket svårt att förutse hur den uppskattade ökningen på nationell nivå stämmer överens med vad man kan förvänta sig i nystartszonerna. I de områden som i utredningen givits som exempel på utfall om det föreslagna systemet med nystartszoner genomförs bodde 2009 cirka 80 000 invånare i åldrarna 20–64 år. Om dessa invånare ökar sitt företagande i motsvarande grad på grund av den föreslagna sänkningen av arbetsgivaravgifterna, som är dubbelt så stor som i exemplet ovan, skulle detta innebära att antalet företagare skulle öka med cirka 500.

Eftersom nystartszonerna med stor sannolikhet kan komma att vara belägna i områden som är invandrartäta kan man förvänta sig att en stor andel av de nystartade företagen kommer att startas av invandrare. Detta skulle i förlängningen kunna leda till att fler invandrare även anställs. En rapport från IFAU har nämligen visat att chefer oftare anställer personer med samma bakgrund som de själva och att denna tendens är starkast på små arbetsplatser.⁶

Precis som för befintliga företag kommer avdraget för verksamhet i nystartszon att ha störst konsekvenser för nyföretagandet i de branscher som är arbetskraftsintensiva. Detta kan komma att gynna nyföretagare

⁵ Stenkula (2010), Taxation and entrepreneurship in a welfare state, Small Business Economics, DOI 10.1007/s11187-010-9296-1.

⁶ Hensvik m.fl. (2009), Sådan chef, sådan anställd? – Rekryteringsmönster hos invandrade och infödda chefer, Rapport 2009:24, IFAU, Uppsala.

som är kvinnor mer än män, då dessa i högre grad bedriver verksamhet i dessa branscher.⁷ Regeringen återkommer i avsnitt 11.5 och 11.6 till effekterna på integration och jämställdhet.

11.2.4 Konsekvenser på arbetskraftsutbudet, internationell handel och BNP

Som tidigare diskuterats förväntas inte det föreslagna avdraget för verksamhet i nystartszon leda till någon större övervältringseffekt, men en viss löneökning i de berörda företagen kan inte uteslutas. Löneelasticiteten i Sverige har uppskattats till cirka 0,1 för män och 0,4 för kvinnor⁸, även om relativt stor osäkerhet förekommer kring dessa siffror. Eftersom löneövervältringen väntas bli liten kan dock ökningen av arbetskraftsutbudet antas bli litet.

Effekterna på internationell handel kan förväntas bli försumbara, då endast en mycket liten del av den ekonomiska aktiviteten i landet kommer att omfattas av nystartszonerna. Även om verksamheten i nystartszonerna skulle expandera kraftigt kan dettas inte förväntas ha några nämnvärda effekter på den internationella handeln. Om några effekter uppstår är det rimligt att tro att detta påverkar import mer än export, då flertalet verksamheter i nystartszonerna kan förväntas använda importerade insatsvaror eller sälja importerade slutprodukter. Om verksamheter utanför nystartszonerna skulle slås ut genom att verksamheter inom nystartszonerna växer på deras bekostnad så kommer dessa effekter att ta ut varandra och inte i sig leda till någon minskning av den internationella handeln.

Eftersom såväl sysselsättning som nyföretagande förväntas öka kan även värdet av den totala produktionen (BNP) förväntas öka. Hur stor en sådan ökning blir är dock mycket svårt att prognosticera.

11.3 Offentligfinansiella konsekvenser

Enligt förslaget kommer ett avdrag för verksamhet i nystartszon att endast vara möjligt i ett begränsat antal områden och endast för en del av de företag som är verksamma i dessa områden. Enligt statistik från SCB fanns det år 2010 cirka 2 200 företag med färre än 50 anställda och med arbetsställe i något av de SAMS-områden som ingår i de exemplifierade områdena tagits fram av utredningen som skulle kunna utgöra nystartszoner enligt förslaget. Konsekvenserna för statens finanser blir följaktligen mycket mindre än om systemet varit avsett att omfatta hela landet.

Även om systemet med nystartszoner är begränsat till ett fåtal områden kommer det att innebära en inkomstminskning för staten eftersom de

⁷ NUTEK, (2006), Klassificering och perception – en studie av genusaspekter på SNI-koden som klassificeringsverktyg av näringsgrenar.

⁸ Se exempelvis Aronsson och Walker (2006), Arbetsutbud, skattebas och ekonomisk politik, i Freeman, Swedenborg och Topel, Att reformera välfärdsstaten, SNS Förlag, Stockholm.

företag som uppfyller samtliga av de uppställda villkoren får göra avdrag på de socialavgifter de annars skulle betalat in.

För att kunna beräkna den exakta inkomstminskningen skulle uppgifter krävas över socialavgifter som betalas in av de företag som uppfyller de uppställda kriterierna och som är hänförliga till löner som inte överstiger ett halvt inkomstbasbelopp per månad och anställd. Det har inte varit möjligt att få uppgifter om hur många personer eller företag som uppfyller samtliga kriterier och därmed inte heller om hur stor lönesumma som skulle beröras av förslaget. Någon exakt beräkning av inkomstbortfallet för staten är därför inte möjlig att göra. Beräkningarna baseras därför på de uppgifter som finns att tillgå. Utifrån uppgifter om arbetsmarknaden i de föreslagna zonerna är det möjligt att göra en bedömning av en maximal kostnad för förslaget utifrån den nuvarande situationen. Denna kostnad kan sedan skalas ner till en rimlig kostnadsbedömning.

Den maximala kostnaden skulle uppstå om samtliga personer som är sysselsatta i företag med färre än 50 anställda inom zonerna var fördelade på ett sådant sätt så att samtliga företag uppfyller boendekravet, dvs. att minst en fjärdedel av arbetsstyrkan på varje arbetsställe var bosatt i en nystartszon samt att ingens lön eller inkomst av näringsverksamhet överstiger ett halvt inkomstbasbelopp per månad eller motsvarande. Det är givetvis inte rimligt att anta att arbetskraften i zonerna fördelar sig på ett sådant sätt men det kan ändå ge en första fingervisning om hur stor systemets omfattning kan bli.

Den totala lönekostnaden för företag med färre än 50 anställda och inkomst av näringsverksamhet för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag i de föreslagna zonerna uppgick år 2010 till 1 161 miljoner kronor, varav 852 miljoner utgörs av lön och 309 miljoner utgör inkomst av näringsverksamhet. För anställda utan andra nedsättningar av arbetsgivaravgiften, motsvarande 91,3 procent av den totala lönesumman 2010, motsvarar avdragets storlek 21,21 procent $(=31,42-10,21)$ av bruttolönen. För anställda med ungdomsnedsättning av arbetsgivaravgiften motsvarar avdraget 5,28 procent $(=[(31,42-10,21)/4+10,21]-10,21)$. Lönesumman för anställda med ungdomsnedsättning motsvarar 8,7 procent av den totala lönesumman och den justerade storleken på nedsättning blir således 19,82 procent $(=0,2121 \times 0,913 + 0,0528 \times 0,087)$.

Nedsättningens statistiska effekt, dvs. i frånvaro av beteendeförändringar, antas öka företagets skattemässiga resultat vilket ökar skatteintäkterna från skatt på inkomst av näringsverksamhet. Den förväntade ökningen av dessa skatteintäkter motsvarar storleken på avdraget multiplicerat med den för företaget aktuella bolagsskatten. För enskilda näringsidkare och fysiska delägare i handelsbolag antas beskattningen av inkomsterna uppgå till 30 procent.⁹ Den statliga inkomstskatten för juridiska personer (bolagsskatten) uppgår till 22 procent. Ökningen av skatteintäkterna minskar nettokostnaden för avdraget för verksamhet i nystartszon. Kostnaden för nystartszonerna, om hela underlaget skulle berättiga till nedsättning beräknas genom att lönesumman multipliceras med 0,1982

⁹ Uttaget antas ske genom användandet av positiv räntefördelning.

och sedan med 0,78 (=1-0,22) för den del av underlaget som är hänförlig till anställda, då och med 0,8 (=1-0,2)¹⁰ för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag. Kostnaden skulle då uppgå till 181 miljoner kronor (=852×0,1982×0,78+309×0,1982×0,8).

Den beräknade kostnaden på 181 miljoner kronor behöver justeras främst av två skäl. Dels är det rimligt att anta att en viss andel av företagen har för låg andel anställda som är bosatta inom en nystartszon, dels är det rimligt att anta att en viss del av lönesumman är hänförlig till löner som överstiger ett halvt inkomstbasbelopp per månad.

Andelen av lönesumman som överstiger ett halvt inkomstbasbelopp uppgår på arbetsmarknaden, enligt SCB:s urvalsundersökning om hushållens ekonomi (HEK), i sin helhet till cirka 19 procent. I de företag som ingår i den statistik över zonerna som utredningen hade tillgång till uppgick dock genomsnittsinkomsten till knappt 214 000 kronor på helåret. Det är därför rimligt att anta att andelen som överstiger taket är avsevärt lägre för dem som kan komma att beröras av förslaget. Det antas därför att andelen är 5 procent av lönesumman.

Hur stor andel av lönesumman som faller bort p.g.a. att arbetsstyrkans fördelning inte faller inom ramarna är svårare att uppskatta. Lönesumman som är hänförlig till enskilda näringsidkare och handelsbolag antas till stor del vara sådan inkomst som kvalificerar för stödet. Ett rimligt antagande är att cirka 90 procent av dessa företag omfattas av stödet. Bland de övriga företagen anser utredningen att sannolikheten för att företaget ska klara kravet på anställda som bor i en nystartszon är relativt hög då urvalet är företag med färre än 50 anställda. Regeringen delar den bedömningen. Omkring 50 procent av lönesumman som härrör från dessa bolag antas vara sådan som kvalificerar för stöd.

Med dessa antaganden skulle skatteintäkterna minska med 105 miljoner kronor, varav 63 miljoner härrör från lönekostnader (=852×0,95×0,5×0,1982×0,78) och 42 miljoner från inkomst av näringsverksamhet (=309×0,95×0,9×0,1982×0,8), om det föreslagna systemet med nystartszoner funnits på plats 2010. För att få kostnaden i 2014 års priser skrivs denna siffra upp med den prognostiserade BNP-tillväxten p.g.a. ökade inkomstnivåer och befolkningstillväxt, som uppgår till fyra procent. Skattebortfallet vid införandet av nystartszoner skulle 2014 då bli 122 miljoner kronor med hänsyn tagen till de ökade skatteintäkterna från inkomst av näringsverksamhet (netto) och 155 miljoner kronor om man bortser från dessa ökade skatteintäkter (brutto).

Regeringen bedömer således den offentligfinansiella konsekvensen av att införa det föreslagna systemet med nystartszoner till ett skattebortfall på 155 miljoner kronor brutto och 122 miljoner kronor netto 2014.

Ovanstående effekt på de offentliga finanserna tar enbart hänsyn till den statiska effekten av att avdraget ges till de befintliga företagen med nuvarande personalstyrka. Det huvudsakliga syftet med förslaget om nystartszoner är att öka sysselsättning och nyföretagande i de aktuella

¹⁰ Två tredjedelar av ökningen för enskilda näringsidkare antas tas ut som inkomst genom positiv räntefördelning medan en tredjedel av kostnadsminskningen går till initialt lägre priser.

områdena, vilket får förväntas ha positiva effekter på de offentliga finanserna då bidragsberoendet minskar när en individ övergår från bidragsberoende till inkomst av eget arbete. Utöver denna utgiftsminskning för staten tillkommer en ökning av intäkterna från skatt avseende nystartade verksamheter och anställda personer när fler individer har en beskattningsbar inkomst, antingen i form av inkomst av näringsverksamhet eller av inkomst av tjänst. Den positiva effektens storlek beror dock på hur stor del av den nya verksamheten i nystartszonerna som beror på förflyttningar av verksamhet från områden utanför nystartszonerna respektive utgörs av helt ny verksamhet eftersom flyttad verksamhet leder till minskade skatteintäkter.

Störst effekter på sysselsättningen kan förväntas under de första åren som möjlighet till avdrag för verksamhet i nystartszon erbjuds. Hur stor denna effekt kan förväntas bli är dock mycket svårt att beräkna och bör därför utgöra en väsentlig del av den föreslagna utvärderingen av nystartszonerna.

11.4 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget om nystartszoner kommer att ge upphov till en viss kostnadsökning för Skatteverket i form av anpassning och förändringar i IT-systemen samt framtagande av blanketter och informationsmaterial. Det kommer också att uppkomma kostnader för intern utbildning och för löpande handläggning och granskning av deklarerationer. Utredningen har uppskattat de IT-relaterade kostnaderna till ungefär en och en halv miljoner kronor och informations- och utbildningskostnaderna till 250 000 kronor. De löpande hanteringskostnaderna har uppskattats till en miljon kronor.

Skatteverkets beslut i fråga om avdrag för verksamhet i nystartszon ska enligt förslaget kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Förslaget kommer därför att ge upphov till en ökad arbetsbelastning hos de allmänna förvaltningsdomstolarna och därmed ökade kostnader.

Det är svårt att göra en uppskattning av överklagandefrekvensen beträffande en ny ärendetyp. Utredningen har dock bedömt att det kommer att röra sig om en relativt begränsad måltillströmning och har uppskattat kostnaderna till knappt två och en halv miljoner kronor.

Regeringen avser att följa frågan och kommer att återkomma med en samlad bedömning av Skatteverkets och de allmänna förvaltningsdomstolarnas resursbehov.

11.5 Konsekvenser för jämställdheten

Förslaget om nystartszoner sänker arbetskraftskostnaderna för vissa företag i zonerna vilket kan antas ha störst effekt i arbetskraftsintensiva

branscher. En rapport från Tillväxtverket¹¹ visar att kvinnor som driver företag i högre utsträckning än män är verksamma inom den arbetskraftsintensiva tjänstesektorn. I tabell 4 återges branschfördelningen för kvinnor respektive män.

Tabell 4 Branschtillhörighet, företagare åldern 20–65 år

Bransch	Kvinnor (procent)	Män (procent)
Jord- och skogsbruk	11	20
Industri- och byggverksamhet	7	23
Bil- och partihandel, kommunikationer	5	22
Detaljhandel	10	7
Finansiell verksamhet	2	3
Företagstjänster	17	15
Rekreation, hotell och restaurang	11	6
Personlig service	9	1
Hälso- och sjukvård	8	1
Övriga branscher	21	3
Totalt	100	100

Källa: AKU (ArbetsKraftsUndersökningen, SCB) återgiven i Tillväxtverket (2010).

Detta innebär att det föreslagna stödet i högre grad kan anses stimulera företagande inom branscher där kvinnors företagande är vanligast. Eftersom kvinnor generellt har en lägre frekvens av företagande och det inte finns någon anledning att tro att det skulle vara annorlunda i de områden som kommer att utgöra nystartszoner kan förslaget komma att leda till en ökad jämställdhet i företagandet i nystartszonerna och därmed även nationellt. En ökad andel chefer som är kvinnor kan också leda till fler förebilder och mentorer för arbetstagare som är kvinnor.

En mer direkt effekt kan också vara att efterfrågan på arbetskraft stimuleras mer i de branscher där kvinnor traditionellt anställs i högre grad än män. Då den geografiska avgränsningen av nystartszonerna beror på den statistik som är tillgänglig vid beslutstillfället kan ingen exakt bild av nuvarande skillnader mellan kvinnor och män ges, men de områden som kan komma att bli aktuella som nystartszoner kan förväntas ha stora likheter med de områden som omfattas av det urbana utvecklingsarbetet. I dessa områden uppvisar kvinnor en lägre sysselsättningsgrad än män, vilket kan utgöra en grund för att anta att nystartszonerna kan leda till en ökad jämställdhet mellan kvinnor och män avseende sysselsättning, både nationellt och i nystartszonerna.

11.6 Integration

Effekterna av ett system med nystartszoner kan ha både positiva och negativa effekter för integrationen. Det finns i detta sammanhang två

¹¹ Tillväxtverket (2010), Många miljarder blir de - Fakta och nyckeltal om kvinnors företag.

olika aspekter på integration dels individens integration i samhället, dels den geografiska integrationen där segregationen mellan exempelvis olika stadsdelar minskar.

Med ett ökat deltagande på arbetsmarknaden ökar individens möjligheter att själv välja var man vill bo. Det har även tidigare påpekats att en av anledningarna till att vissa områden under lång tid fortsätter att vara segregerade är att de personer som får en högre inkomst i många fall väljer att flytta ifrån området. Detta leder till en förbättrad integration för individen, men inga eller negativa effekter på området. Om de individer som övergår från utanförskap till yrkesarbete i stället stannar kvar i området kommer sysselsättningen i de områden som kan bli aktuella som nystartszoner att öka, vilket kan förväntas ha positiva effekter på den geografiska integrationen på lång sikt. Såväl den sociala som den etniska segregationen i samhället beror delvis på inkomstskillnader. Minskade sådana skillnader skulle därmed kunna vara en del i att avhjälpa segregationen i samhället. Ett jobb i en nystartszon kan även utgöra ett viktigt första steg till andra jobb, som eventuellt kan vara belägna utanför den egna stadsdelen.

Flera remissinstanser, bl.a. *SACO* menar att förslaget riskerar att vara negativt för integrationen på grund av minskad rörlighet då förslaget syftar till att de som bor i zonerna också ska jobba där. Det finns en risk att en ökad arbetskraftsefterfrågan i nystartszonerna minskar invånarnas incitament att röra sig utanför den egna stadsdelen. Boendekravet innebär också att ett företag riskerar att förlora sitt stöd om en anställd flyttar. Inlåsnings effekter kan därför uppkomma genom lojalitetskänslor gentemot företaget, självpåtagen eller påtvingad. På kort sikt ökar detta den geografiska integrationen då sysselsättningen i utsatta områden ökar. På lite längre sikt skulle det dock kunna vara negativt för integrationen, både på ett individuellt och på ett geografiskt plan då såväl individer som områden riskerar att bli mer isolerade från kringliggande områden.

Regeringen bedömer dock att de positiva effekterna i form av ökade möjligheter till arbete överväger denna negativa effekt.

11.7 Brottslighet

Brottslighet och rädslan att utsättas för brott är ett växande samhällsproblem. Brottsligheten för med sig stora kostnader för samhället. En hög brottsnivå i ett område skapar otrygghet i området och kan leda till att det blir mindre attraktivt, både för boende och för de som driver verksamhet där. Brottsligheten påverkas bl.a. av hur många tillfällen till brott som finns och hur den sociala kontrollen, såväl den formella som den informella, fungerar. Brottsligheten är alltså beroende av hur samhället är organiserat och hur människors vardagsliv är inrättat. Detta innebär att det finns möjligheter att påverka brottsligheten, t.ex. genom beslut inom arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken.

Brottsförebyggande rådet har i uppdrag att ta fram anmälda brott och uppgifter om upplevd trygghet på kommun och stadsdelsnivå i de kommuner som omfattas av det urbana utvecklingsarbetet. Sammantaget är antalet brott i dessa områden högre än för riket som helhet (16 500

brott jämfört med 12 900 brott per 100 000 invånare). Mot bakgrund av hur de lokala utvecklingsområdena valts ut finns anledning att anta att de uppvisar likheter med områden som kan komma att utgöra nystartszoner.

Man kan anlägga flera olika perspektiv på konsekvenserna av förslaget för brottsligheten. Det första perspektivet är risken för ökad ekonomisk brottslighet till följd av förslaget. Brottsligheten påverkas bl.a. av hur många tillfällen till brott som finns. Införandet av ett nytt system med möjlighet till lägre beskattning kan tänkas medföra risk för att detta system utnyttjas på ett icke avsett sätt. Det kan möjligen också ses som ett "tillfälle" till ekonomisk brottslighet, i detta fall skattebrott. Det föreligger dock generellt sett lägre risk att ett system med avdrag från skatter utnyttjas på ett brottsligt eller icke avsett sätt än t.ex. ett system med bidrag. Skattebrott och undandragande av skatt upptäcks så gott som uteslutande genom Skatteverkets kontroller, varför samhällets uppfattning om kvaliteten på kontrollverksamheten, och därmed risken för upptäckt, kommer att bli avgörande för konsekvenserna i detta hänseende.

Det andra perspektivet är förslagets positiva konsekvenser för ekonomisk brottslighet. Att arbetskraften görs billigare kan möjligen bidra till att efterfrågan på svart arbetskraft minskar och därmed den skattebrottslighet som sker genom utnyttjandet av sådan arbetskraft. Det kan i sin tur medföra en minskning av den brottslighet som är kopplad till arbetskraftsexploatering i samband med organiserat svartarbete.

Det tredje perspektivet är förslagets positiva konsekvenser på annan brottslighet än den ekonomiska, t.ex. stöldbrott och misshandelsbrott. Vetenskapliga studier har funnit att inkomstskillnaderna i samhället påverkar brottsligheten och att större inkomstskillnader leder till högre brottslighet.¹² Man har bl.a. funnit att en individs sannolikhet att begå brott delvis beror på det ekonomiska avståndet mellan den egna inkomsten och de med högre inkomst.¹³ Om en individ går från arbetslöshet till arbete ökar inkomsten och därmed minskar detta ekonomiska avstånd. Sannolikheten att begå brott skulle därmed sjunka. Målsättningen med nystartszonerna är att skapa jobb och öka sysselsättningen i områden med bl.a. låg sysselsättningsgrad. I den mån de önskade målen uppnås finns det, mot bakgrund av det som nu redogjorts för, anledning att tro att införande av systemet med nystartszoner skulle kunna bidra till att på lång sikt minska brottsligheten i dessa områden.

11.8 Kommunerna

Socialavgifterna tillfaller staten. Den kommunala beskattningsrätten påverkas inte av förslaget och kommunernas intäkter minskas således inte till följd av utredningens förslag. Ett ökat antal sysselsatta i

¹² Se t.ex. Dahlberg och Gustavsson (2008), *Inequality and Crime: Separating the Effects of Permanent and Transitory Income*, Oxford Bulletin of Economics and Statistics, vol 70. Nr. 2, s. 129-53.

¹³ Niknami (2012), *Essays on Inequality and Social Policy-Education, Crime and Health*, Doktorsavhandling, Stockholms Universitet.

kommunen kan dock innebära ökade intäkter i form av kommunalskatt och ett minskat antal bidragsberoende innebär minskade kostnader.

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar. Regeringen föreslår inte någon ny reglering i frågor som berör kommunernas beslut och förslaget bedöms inte påverka uppgiftsfördelningen mellan stat och kommun.

De kommuner där nystartszoner blir aktuella föreslås inte få inflytande över var i kommunen en nystartszon ska vara belägen. Detta kan möjligen ses som en inskränkning av kommunernas möjligheter att råda över angelägenheter som har anknytning till kommunens område och dess medlemmar, i detta fall förutsättningarna för företagande och sysselsättning i kommunen. Företagsbeskattningen och uttaget av socialavgifter är dock en statlig angelägenhet. Det rör sig därför inte om någon inskränkning av den kommunala kompetensen. Förslagen kommer inte heller att inskränka den kommunala beskattningsrätten eller innebära några negativa effekter för kommunernas ekonomi.

Kommunernas ambition får antas vara att skapa förutsättningar för tillväxt och de torde därför arbeta aktivt för att underlätta företags-etableringar och företagsexpansion. Förekomsten av en nystartszon i kommunen ses därför antagligen som något positivt för den kommun där nystartszonen är belägen.

Sammantaget anser regeringen att förslaget inte inskränker den kommunala självstyrelsen och att förslaget inte heller i övrigt påverkar kommunernas ställning negativt. Givet att förslaget får de effekter som avses kan det uppstå en ökad genomströmning av personer i de aktuella stadsdelarna. Detta kan visserligen medföra krav på förändringar i infrastruktur. *Boverket* efterlyser en analys som påvisar de faktiska ekonomiska konsekvenserna i form av bl.a. investeringar i infrastrukturen och planarbete för kommunerna. Regeringens bedömning är dock att detta inte kommer att orsaka mer än marginellt ökade kostnader.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om nystartszoner

1 §

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. En hänvisning ges till den föreslagna lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner av vissa ord och uttryck som är centrala för lagens tillämpning. De definitioner som används i lagen avseende urvalet av nystartszoner överensstämmer med de definitioner som Statistiska centralbyrån (SCB) använder sig av. Detta eftersom statistik från SCB kommer att utgöra underlag för beslut om vilka områden som ska utgöra nystartszoner.

3 §

I paragrafen anges kriterierna för att ett aggregerat område ska utgöra en nystartszon.

Av *första stycket* framgår att det är de nedersta tre procenten av samtliga aggregerade områden vad avser sysselsättningsgraden samt de översta tre procenten vad avser andelen utan gymnasieexamen och andelen med långvarigt försörjningsstöd som ska utgöra nystartszoner. För att ett aggregerat område ska utgöra en nystartszon måste samtliga tre kriterier vara uppfyllda.

Av *andra stycket* framgår att sysselsättningsgraden, andelen utan gymnasieexamen och andelen med långvarigt försörjningsstöd ska beräknas utifrån statistik för den senaste tidpunkt för vilken statistik finns tillgänglig samtidigt för samtliga tre kriterier.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.3.

4 §

I paragrafen anges att även vissa SAMS-områden som gränsar till en nystartszon ska tillhöra denna. Vilka dessa SAMS-områden är anges i de två punkterna.

I *första punkten* anges att även ett SAMS-område som i sig uppfyller de kriterier som gäller för de aggregerade områdena enligt 3 § och som gränsar till en nystartszon i samma kommun ska höra till den angränsande nystartszonen. Detta innebär att om gränsvärdena för att utgöra en nystartszon är en sysselsättningsgrad understigande 50 procent, en andel utan gymnasieexamen överstigande 30 procent och en andel med långvarigt försörjningsstöd överstigande 10 procent ska ett enskilt SAMS-område i vilket andelarna uppgår till 49 procent, 31 procent respektive 11 procent och som gränsar till en nystartszon i samma kommun också tillhöra denna nystartszon.

Enligt *andra punkten* ska också de SAMS-områden som gränsar till en nystartszon i samma kommun och som saknar befolkning höra till den angränsande nystartszonen. Exempel på SAMS-områden som saknar befolkning är industriområden, centrumbildningar och naturområden.

5 §

Av paragrafen framgår att ett SAMS-område inte ska tillhöra en nystartszon om det inte i sig uppfyller de kriterier som ska gälla för aggregerade områden och inte heller ingår i en geografiskt sammanhängande grupp av SAMS-områden där minst ett SAMS-område är ett kärnområde. Se kommentaren till 8 § avseende kärnområde.

6 §

I paragrafen anges att sammanläggningen av SAMS-områden till aggregerade områden ska ske enligt vad som anges i 7–16 §§.

7 §

Av paragrafen framgår att ett SAMS-område för vilket uppgifter saknas om sysselsättningsgrad, andel utan gymnasieexamen och andel med långvarigt försörjningsstöd ska tilldelas samma uppgifter som det närmaste SAMS-området i samma kommun för vilket sådana uppgifter finns. Med det närmaste SAMS-området avses det numeriskt kortaste

avståndet i SCB:s förteckning över SAMS-områden. Om två sådana områden i nummerordning ligger lika nära det SAMS-område som saknar uppgifter ska uppgifterna från det område som har flest invånare användas. Om dessa två områden dessutom skulle ha samma antal invånare ska uppgifterna från det område som har lägst sysselsättningsgrad användas.

8 §

Av paragrafen framgår att med kärnområde avses ett SAMS-område som har minst 500 invånare.

9–10 §§

I paragraferna redogörs för hur SAMS-områden med färre än 500 invånare ska sammanläggas med kärnområden till vad som benämns steg 1-områden. Med det närmaste området avses det område till vilket det är numeriskt kortast avstånd i SCB:s förteckning över SAMS-områden. Vidare framgår att steg 1-områden tilldelas ett identifikationsnummer som i ordningsföljd motsvarar SCB:s förteckning över SAMS-områden.

11 §

I *första stycket* redogörs för hur steg 1-områden med färre än 1 000 invånare läggs samman till vad som i 12 § benämns steg 2-områden. Med närmaste område avses här det numeriskt kortaste avståndet i den nya förteckning som upprättats enligt 10 § och inte det numeriska avståndet i SCB:s förteckning över SAMS-områden. Med sammanläggning avses ömsesidigt överensstämmande parvisa matchningar. Exempel 1: Om steg 1-område 18 i en kommun har en sysselsättningsgrad som mer motsvarar sysselsättningsgraden i steg 1-område 19 än steg 1-område 17 och steg 1-område 19 har en sysselsättningsgrad som mer motsvarar steg 1-område 18 än steg 1-område 20 sker en parvis sammanläggning av område 18 och 19. Exempel 2: Om i stället steg 1-område 19 har en sysselsättningsgrad som mer motsvarar sysselsättningsgraden i steg 1-område 20 än steg 1-område 18 sker ingen sammanläggning av steg 1-område 18 och steg 1-område 19.

Av *andra stycket* framgår att sammanläggningen ska upprepas till dess att alla steg 1-områden har fler än 1 000 invånare. Utifrån Exempel 2 ovan kommer i en första upprepning steg 1-område 18 att jämföras med steg 1-område 17 eller det nya området som uppkommit för det fall steg 1-område 16 och 17 lagts samman vid första sammanläggningen och steg 1-område 19 eller det nya området som uppkommit för det fall steg 1-område 19 och 20 lagts samman vid första sammanläggningen.

12 §

Av paragrafen framgår att steg 1-områden med fler än 1 000 invånare och områden som lagts samman enligt 11§ benämns steg 2-områden. Vidare framgår att steg 2-områden tilldelas nya identifikationsnummer som i ordningsföljd motsvarar SCB:s förteckning över SAMS-områden.

13–14 §§

I paragraferna redogörs för hur steg 2-områden med färre än 2 000 invånare läggs samman till vad som benämns steg 3-områden. Med närmaste område, sammanläggning och identifikationsnummer avses detsamma som anges i kommentarerna till 11 och 12 §§.

15 §

I paragrafen redogörs för hur steg 3-områden med färre än 4 000 invånare läggs samman till vad som benämns aggregerade områden. Med närmaste område, sammanläggning och identifikationsnummer avses detsamma som anges i kommentarerna till 11 och 12 §§.

16 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att steg 3-områden med fler än 4 000 invånare och områden som lagts samman enligt 15 § benämns aggregerade områden.

Av *andra stycket* framgår att även ett steg 2-område eller steg 3-område som omfattar alla befolkade SAMS-områden i en kommun och som har färre än 4 000 invånare utgör ett aggregerat område.

Det är utifrån dessa aggregerade områden som urvalet av nystartszoner görs enligt de kriterier som anges i 3 §.

17 §

Av lagens avslutande paragraf framgår det att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer vart femte år ska besluta vilka områden som ska utgöra nystartszoner. Vidare anges att beslut om vilka områden som ska vara nystartszoner inte får överklagas.

Ikraftträdande

Den nya lagen träder i kraft den 1 januari 2014.

12.2 Förslaget till lag om avdrag vid verksamhet i nystartszon

1 §

Paragrafen anger lagens innehåll. När det gäller vad som avses med nystartszoner görs en hänvisning till den föreslagna lagen om nystartszoner.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner av vissa ord och uttryck som är centrala för lagens tillämpning.

Av *första stycket första punkten* framgår att med bosatt avses folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481).

I *andra punkten* anges att med företag avses den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter eller egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet enligt socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL. De som kan vara berättigade till avdrag är således alla arbetsgivare samt de enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handels-

bolag som ska betala egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet. De som är skyldiga att själva betala egenavgifter, trots att de inte är näringsidkare, är här uteslutna.

I *tredje punkten* anges att med koncern avses en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL. Det innebär mycket förenklat att en juridisk person ingår i en koncern om den ägs till mer än hälften av en fysisk eller juridisk person som direkt eller indirekt omfattas av en årsredovisning, en koncernredovisning eller en delårsrapport. Det finns även andra i årsredovisningslagen angivna sätt att skapa ett koncernförhållande. Att koncernen ska vara av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär att även utländska koncerner omfattas om företagen upprätthåller förbindelser mellan varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen.

I *fjärde punkten* anges att med verksamhetsöverlåtelse avses en ombildning som innebär att de huvudsakliga reelltillgångarna i en verksamhet eller en verksamhetsgren överlåts till annan.

I *sista stycket* anges att övriga begrepp som används i lagen har samma betydelse som i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

3 §

I paragrafen anges när avdrag enligt lagen ska göras.

För att avdrag ska få göras krävs enligt *första stycket* att det ska vara fråga om avgiftspliktig ersättning för arbete i näringsverksamhet utfört vid ett fast driftställe i en nystartszon (det s.k. verksamhetskravet). Med fast driftställe avses detsamma som i 2 kap. 29 § IL. I 2 kap. 29 § IL anges att med fast driftställe avses en stadigvarande plats för affärsverksamhet varifrån verksamheten helt eller delvis bedrivs. När det gäller verksamhet som bedrivs av en association vars verksamhet inte kan anses omfattas av definitionen i 2 kap. 29 § IL anges i stället att fråga ska vara om verksamhet som bedrivs vid en plats i nystartszonen som motsvarar ett fast driftställe. Detta kan t.ex. vara fallet för en ideell förening som inte bedriver näringsverksamhet.

Vidare framgår att ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 27 § SAL, inte anses utgöra sådan ersättning som medför avdragsrätt enligt bestämmelsen. Bestämmelsen i 2 kap. 27 § SAL gäller ersättning till personer som vid årets ingång fyllt 65 år. På sådan ersättning ska bara ålderspensionsavgiften betalas.

Andra stycket avser beräkningen av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna. Även här utesluts de som endast ska betala ålderspensionsavgift, antingen för att de fyllt 65 år eller för att de, enligt vad som framgår av 3 kap. 16 § SAL, haft pension, sjukersättning eller aktivitetsersättning.

I *tredje stycket* anges att för företag som uppfyller villkoren för avdrag när ett område upphör att utgöra en nystartszon ska även ett sådant område som under de senaste sju åren utgjort en nystartszon anses som en nystartszon. Det innebär att den som inlett en period med avdrag i ett område som då utgjorde en nystartszon, men som senare upphör att vara en nystartszon kan få göra avdrag under hela perioden om sju år (fem år med helt avdrag och två år med halvt avdrag).

Hur avdraget från arbetsgivaravgifterna respektive egenavgifterna ska beräknas framgår av 12 § respektive 13 §.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.6 där det också finns exempel på tillämpningen (exempel 6 och 7).

4 §

I paragrafen anges vilka företag som kan få göra avdrag. Vad som avses med företag framgår av 2 § andra punkten.

Möjlighet till avdrag har företag som uppfyller villkoren i 5 och 9 §§ och som inte utesluts från avdragsrätt enligt 10 eller 11 § (*första stycket*).

I *andra* och *tredje styckena* finns bestämmelser om avdrag för företag som under en period inte uppfyller det s.k. boendekravet i 9 §. Bestämmelserna har utformats så att avdrag utan att uppfylla detta krav som längst kan ges i sex månader. Denna period kan dock begränsas genom att avdrag som längst kan ges under det antal månader som motsvarar den längsta period under vilken villkoren för att få göra avdrag varit uppfyllda och som avslutats högst sex månader tidigare. Se tabell 3 avsnitt 10.7 för exempel.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om villkor för att ett företag ska kunna göra avdrag.

Av paragrafens *första stycke* följer att avdrag får göras av företag där medelantalet anställda, enskilda näringsidkare och delägare som under det senaste räkenskapsåret har arbetat i företaget är lägre än 50 (*första punkten*) och vars nettoomsättning under det senaste räkenskapsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor (*andra punkten*).

Termerna medelantalet anställda och nettoomsättning har samma innebörd som i bl.a. 1 kap. 3 § ÅRL. Av Bokföringsnämndens allmänna råd om gränsvärden (BFNAR 2006:11) följer att med anställd avses arbetstagare i företagets tjänst. I de allmänna råden anges hur medelantalet anställda ska beräknas. Till medelantalet anställda ska därefter antalet enskilda näringsidkare och delägare som har arbetat i det egna företaget läggas till. I de allmänna råden anges även hur medelantalet anställda och nettoomsättningen ska beräknas om räkenskapsåret omfattar annan tid än tolv månader.

I paragrafens *andra stycke* anges att avdrag inte får göras om 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ. Med offentliga organ avses organ som bedriver offentlig verksamhet i statlig eller kommunal regi. Att det offentliga organet direkt eller indirekt ska kontrollera en viss del av kapital- eller röstandelarna i företaget innebär att även ägande via statliga och kommunala bolag omfattas.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.5.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om beräkning av gränsvärdena i 5 § första stycket. Syftet med beräkningen är att avgöra om företaget är ett sådant företag som avses i 5 §. Paragrafen tillämpas av företag som ingår i en koncern. Vad som avses med koncern anges i 2 §.

I *första stycket* anges att ett företag som ingår i en koncern ska beräkna värdena med hänsyn till samtliga företag inom koncernen. Det innebär att till företagets uppgifter om medelantalet anställda, antalet enskilda näringsidkare och delägare som arbetat i företaget, nettoomsättning och balansomslutning ska även läggas 100 procent av motsvarande värden från företag som ingår i koncernen. Exempel på tillämpningen finns i avsnitt 10.5 (exempel 1).

Av *andra stycket* följer att om något av koncernföretagen har en sådan förbindelse som anges i 7 § till något annat företag ska det företagets värden också läggas till enligt vad som anges i den paragrafen. Exempel på tillämpningen finns i avsnitt 10.5 (exempel 2).

Enligt *tredje stycket* ska bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas även av företag som skulle ha ingått i samma koncern som ett annat företag om den fysiska person eller den grupp av fysiska personer i samverkan som äger företagen hade varit ett företag. Värden i flera företag ska således läggas ihop även när det föreligger en s.k. oäkta koncern. Detta gäller dock bara om de berörda företagen bedriver verksamhet på samma marknad eller angränsande marknader. Med angränsande marknad avses marknaden för en produkt eller en tjänst i ett tidigare eller senare marknadsled. Som exempel kan nämnas en fysisk person som äger två företag där det ena företaget tillverkar två komponenter och det andra företaget monterar ihop dessa två komponenter. I ett sådant fall bör företagen anses bedriva verksamhet på angränsande marknader.

7 §

I likhet med den föregående paragrafen innehåller denna paragraf bestämmelser om beräkning av gränsvärdena i 5 § första stycket.

Paragrafens andra och tredje stycke ska enligt *första stycket* tillämpas av företag som, utan att ingå i en koncern, innehar andelar i ett annat företag eller kontrolleras av ett annat företag genom ett innehav av 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna. Det som avses är andra företag i vilka företaget äger andelar respektive företag som äger andelar i företaget.

Av *andra stycket* följer att företaget vid beräkningen av gränsvärdena ska lägga till en så stor del av värdena i det andra företaget som motsvarar ägarandelen mellan företagen. Om förbindelsen mellan företagen utgörs av olika andelar av kapitalet och rösterna ska den högsta andelen användas. Om företaget har sådana förbindelser som anges i första stycket till flera företag ska beräkningen göras för varje företag för sig. Exempel på tillämpningen finns i avsnitt 10.5 (exempel 3).

I *tredje stycket* regleras det förhållande att det kontrollerade eller kontrollerande företaget ingår i en koncern. I dessa fall ska beräkningen enligt första stycket avse värdena för hela koncernen. Det innebär att det första steget i beräkningen blir att lägga ihop 100 procent av värdena i den koncern som det kontrollerade eller kontrollerande företaget ingår i. Därefter görs den kvotering som avses i första stycket av värdena för hela koncernen. Exempel på tillämpningen finns i avsnitt 10.5 (exempel 4).

Värden för sådana företag som avses i denna paragraf ska dock bara beaktas om företagen befinner sig i ett omedelbart tidigare eller senare organisatoriskt led.

8 §

Även denna paragraf innehåller bestämmelser om beräkning av gränsvärdena i 5 § första stycket.

Om två eller flera andra företag innehar andelar i företaget och dessa företag sinsemellan ingår i en koncern, ska beräkningen göras med hänsyn till hur stor total andel av kapital- eller röstandelarna som koncernen innehar i företaget. Det innebär att om företagen som ingår i en koncern tillsammans innehar mer än 50 procent i det aktuella företaget ska beräkningen ske enligt 6 §, dvs. 100 procent av koncernens värden ska användas. Om företagen tillsammans innehar minst 25 procent men högst 50 procent ska beräkningen ske enligt 7 §, vilket innebär att den procentuella ägarandelen av koncernens samlade värden ska läggas till vid beräkningen av det aktuella företaget. Exempel på tillämpningen finns i avsnitt 10.5 (exempel 5).

9 §

I paragrafens *första stycke* finns det s.k. boendekravet. Detta innebär att minst en fjärdedel av den arbetade tiden ska ha utförts av personer som är bosatta i en nystartszon. Som framgår av 2 § första punkten avses med bosatt folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481). Det är endast sådan arbetad tid som utförts i en verksamhet som uppfyller verksamhetskravet i 3 § som ska medräknas vid bedömningen av om kravet på arbetad tid är uppfyllt. Om ett företag har anställda som utför arbete i en verksamhet utanför det fasta driftstället i nystartszonen ska således deras arbetade tid inte beaktas.

Beräkningen ska göras på samma sätt avseende enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som avseende anställda. En arbetsgivare som är enskild näringsidkare får i de fall tidsredovisning inte sker uppskatta sin egen arbetade tid.

Som mest får 200 timmar per kalendermånad räknas som arbetad tid för var och en av personerna. Maxtaget på 200 timmar per månad och person gäller, vid beräkningen av andel arbetad tid, även den totala arbetade tiden i verksamheten.

Av *andra stycket* framgår att uttagen semester med semesterlön enligt semesterlagen (1977:480) ska räknas som arbetstid.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.7 där det också finns exempel på tillämpningen (exempel 8 och 9).

10 §

I paragrafen anges vilka verksamheter som inte omfattas av möjligheten till avdrag. De verksamheter som undantas är kol-, stål-, varvs-, och syntetfiberindustrierna samt verksamheter som avser motorfordons-tillverkning och lastbilstransporter av varor.

På grund av att vissa verksamheter utesluts kan det i vissa speciella fall, när det gäller beräkningen av avdrag från egenavgifter, bli aktuellt att skilja ut viss inkomst från avgiftsunderlaget. Detta bör ske på samma sätt som när det gäller vilka avgifter som är hänförliga till verksamhet i nystartszonen, se kommentaren till 13 § nedan.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.5.

11 §

I paragrafen anges att företag som gjort avdrag under den längsta period som anges i 12 eller 13 § inte får göra ytterligare avdrag. I tiden ska även inräknas sådan tid under vilken ett företag varit utan avdrag till följd av bristande uppfyllelse av kraven.

12 §

I *första stycket* anges hur avdraget för verksamhet i nystartszon ska göras från den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna. Avdraget får inte medföra att arbetsgivaravgifterna understiger ålderspensionsavgiften. Det månadsvisa avdraget för arbetsgivare begränsas till att avse ett belopp som för varje anställd högst motsvarar de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgift som ska betalas på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad. För exempel, se avsnitt 10.2 (tabell 1).

Andra stycket innehåller regler om begränsning av avdraget i tid och om utfasning. Efter fem år med fullt avdrag kan arbetsgivaren göra halvt avdrag under två år. Avdrag ska i första hand göras från den allmänna löneavgiften. Vid beräkningen av tiden ska även den tid under vilken ett företag varit utan avdrag till följd av bristande uppfyllelse av kraven inräknas.

I det *tredje stycket* anges att endast de avgifter som är hänförliga till verksamhet i nystartszon ska utgöra underlag för beräkning av avdraget. En arbetsgivare kan alltså endast göra avdrag för de anställda som är verksamma i en nystartszon. Som verksamma i nystartszon anses de anställda som har sitt tjänsteställe vid det fasta driftstället i nystartszonen eller vid en plats som motsvarar ett sådant fast driftställe, vilket framgår av 3 § första stycket (se kommentaren till 3 § ovan).

13 §

I *första stycket* anges på motsvarande sätt som för arbetsgivaravgifterna hur avdrag ska göras när fråga är om egenavgifter. Avdrag får även enligt denna bestämmelse göras mot den allmänna löneavgiften. Avdraget får inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften. Detta innebär att avdraget inte heller tillsammans med det generella avdraget för egenavgifter om 5 procent enligt 3 kap. 18 § SAL får medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften. Motsvarande beloppsbegränsning som i 12 § föreslås. Eftersom egenavgifterna beräknas på årsbasis har beloppsbegränsningen dock formulerats annorlunda, men samma belopp avses gälla.

För att möjligheten till avdrag för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag som av någon anledning inte har ett beskattningsår som överensstämmer med kalenderåret ska motsvara vad som gäller för den vars beskattningsår utgör ett kalenderår har en regel om detta lagts till. För det fall beskattningsåret omfattar längre eller kortare tid än tolv månader ska beloppet justeras i motsvarande mån. Detta innebär att det maximala beloppet ska svara mot sex inkomstbasbelopp på samma sätt som om det aktuella beskattningsåret svarar mot ett kalenderår.

Andra stycket innehåller regler om begränsning av avdraget i tid och om utfasning. Efter fem år med fullt avdrag kan ett halvt avdrag göras under två år. Avdrag ska i första hand göras från den allmänna

löneavgiften. Vid beräkningen av tiden ska även inräknas den tid under vilken avdrag inte har varit möjligt till följd av bristande uppfyllelse av kraven.

I *tredje stycket* anges att i avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget ska bara ingå inkomst från ett fast driftställe i nystartszon. Bedrivs verksamheten från flera fasta driftställen blir det aktuellt att ange närmare i vilken utsträckning inkomsten kommer från ett driftställe i en nystartszon. Om verksamheten vid driftstället inte särredovisas och det inte heller på annat sätt kan klarläggas hur stor inkomsten är från driftstället i stödområdet får en uppskattning göras om fördelningen av inkomsten.

14 §

I paragrafen regleras möjligheten till avdrag efter verksamhetsöverlåtelse. Vad som avses med verksamhetsöverlåtelse framgår av 2 § fjärde punkten.

Av *första stycket* framgår att vid verksamhetsöverlåtelse inträder förvärvaren i överlåtarens situation vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelsen under förutsättning att förvärvaren uppfyller kraven för att få göra avdrag. Detta innebär att om överlåtaren gjort helt avdrag i två år vid tidpunkten för överlåtelsen får förvärvaren göra helt avdrag i tre år och därefter halvt avdrag i två år.

I *andra stycket* regleras situationen att även förvärvaren före överlåtelsen uppfyllde kraven för att få göra avdrag. I en sådan situation ska möjligheten att göra avdrag för hela verksamheten gälla under den tid som möjlighet till avdrag förelegat avseende den övervägande delen av verksamheten. I avgörandet av vilken verksamhet som är störst ska hänsyn tas till hela den verksamhet för vilken möjlighet till avdrag föreligger enligt förhållandena efter överlåtelsen. Storleken på verksamheten ska i detta sammanhang i första hand avgöras av antalet anställda i verksamheten. Om inte antalet anställda i en viss verksamhet kan fastställas får andra omständigheter vara avgörande, t.ex. omsättning.

Paragrafen behandlas närmare i avsnitt 10.8 och där finns också exempel på tillämpningen (exempel 10).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* följer att lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

Arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift betalas månaden efter den månad då avgiftspliktiga ersättningar har betalats ut. Bestämmelserna om avdrag från arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften ska inte tillämpas på ersättningar som har betalats ut före ikraftträdandet. En övergångsbestämmelse med denna innebörd tas in i *andra punkten*.

Inte heller bestämmelserna om avdrag från egenavgifterna och den allmänna löneavgiften ska tillämpas på inkomster som uppburits före ikraftträdandet. Normalt sammanfaller beskattningsåret för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag med kalenderåret men när så inte är fallet behövs en särskild övergångsregel. I dessa fall bör, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2013 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret

som infaller under denna tid och hela beskattningsåret. Detta regleras i *tredje punkten*.

12.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

6 §

I paragrafens *andra stycke*, som är nytt, anges att bestämmelser om avdrag från den allmänna löneavgiften finns i lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszoner.

12.4 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

1 kap.

1 §

Paragrafens *andra stycke* utökas med en upplysning om att bestämmelser om avdrag från socialavgifterna finns i lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon.

12.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

11 §

Ändringen i *första stycket* anger mot vilka arbetsgivaravgifter avdraget för verksamhet i nystartszon ska räknas av och i vilken ordning.

13 §

Ändringen anger mot vilka egenavgifter avdraget för verksamhet i nystartszon ska räknas av och i vilken ordning.

12.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

2 och 6 §§

Av ändringarna framgår att ersättning eller inkomst på vilken avdrag får beräknas enligt lagen om avdrag vid verksamhet i nystartszon inte ska ingå i avgiftsunderlaget för avdrag enligt förevarande lag.

Utredningen om nystartszoners sammanfattning av betänkandet Nystartszoner (SOU 2012:50)

Utredningens förslag

Ett system med nystartszoner bör enligt utredningens mening införas.

Utredningen gör bedömningen att de syften som angetts i utredningens direktiv bäst kan uppnås genom den huvudsakliga åtgärden att man i nystartszonerna erbjuder företag en lätnad avseende socialavgifter. Lätnaden ska vara fullständig under fem år varefter halv lätnad ges i ytterligare två år.

Områden som kan utgöra nystartszoner

Utredningen föreslår att de områden som kan komma att bli aktuella som nystartszoner ska baseras på den befintliga indelningen i s.k. SAMS-områden. Dessa områden definierades för drygt 20 år sedan för att identifiera homogena områden och lämpar sig därför väl som grund för att identifiera områden med utbrett utanförskap. I många fall är dock SAMS-områden i sig för små för att utgöra lämpliga nystartszoner och de behöver därför läggas ihop till större områden. Utredningen föreslår att områden med få invånare läggs ihop tills områden med minst 4 000 invånare skapats.

När områden av lämplig storlek skapats ska det avgöras vilka av dessa som kan bli aktuella som nystartszoner. Kriterierna för att utse nystartszoner ska vara objektiva och identifiera utanförskap. Utredningen föreslår därför att gränsvärden, beträffande den del av befolkningen som är 20–64 år gamla, sätts för sysselsättningsnivå, andel av befolkningen som erhållit långvarigt försörjningsstöd samt andel av befolkningen som inte har erhållit gymnasieexamen. Dessa gränsvärden sätts så att endast 3 procent av samtliga områden uppvisar värden som är sämre än respektive gränsvärde. För att definieras som nystartszon måste ett område dock uppfylla kriteriet för samtliga tre gränsvärden. Den exakta nivån för varje gränsvärde bör baseras på senast tillgängliga statistik. För att illustrera det föreslagna systemet har utredningen föreslagit nivåer på kriterierna med användning av 2009 års statistik.

Enligt utredningens förslag kommer en nystartszon alltså att utgöras av ett eller flera SAMS-områden som tillsammans har 4 000 invånare eller fler och där följande (vid användning av 2009-års statistik) gäller beträffande den del av befolkningen som är 20–64 år gamla:

- Andelen sysselsatta understiger 44,5 procent.
- Andelen som erhåller långvarigt försörjningsstöd överstiger 6,8 procent.
- Andelen utan gymnasieexamen, eller motsvarande, överstiger 31,3 procent.

Det är viktigt att påpeka att utredningen inte lämnar förslag om vilka områden som ska definieras som nystartszoner utan illustrerar förslagets tillämpning genom att visa på vilka områden som skulle ha varit aktuella som nystartszoner om kriterierna sätts med användning av statistik från

2009. I den exemplifierande illustrationen omfattas områden med totalt knappt 138 000 invånare, vilket motsvarar ungefär 1,5 procent av Sveriges befolkning.

Utredningen föreslår att kriterierna för att utse nystartszoner anges i lag och att beslut om geografisk avgränsning av nystartszonerna, med tillämpning av denna lag, fattas av Tillväxtverket vart femte år.

Företag som omfattas av systemet

Utredningen föreslår att alla arbetsgivare som uppfyller de av utredningen föreslagna kraven omfattas av systemet med nystartszoner, oavsett associationsform. Vidare omfattas enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag och som ska betala egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet. Befintliga företag, företag som flyttar in i nystartszon och nybildade företag ska omfattas på lika villkor.

En viss begränsning förslås, då endast de företag som enligt den EU-rättsliga definitionen utgör mikroföretag eller små företag bör omfattas. Större företag undantas från systemet, liksom verksamhet som avser jordbruk, fiskeri och vattenbruk. Andra verksamheter kan komma att behöva undantas efter samråd med Europeiska kommissionen (kommissionen).

Krav på företag för att erhålla lättnad

För att erhålla lättnad ska ett företag uppfylla två krav.

– Verksamhetskravet: Företaget ska bedriva verksamhet vid ett fast driftsställe i en nystartszon eller vid en plats i en nystartszon som motsvarar ett fast driftsställe.

– Boendekravet: Minst en fjärdedel av den arbetade tiden i företaget ska vara utförd av personal som är folkbokförd på en adress i en nystartszon.

Även den som inte uppfyller boendekravet men som för mindre än sex månader sedan uppfyllt det bör anses avdragsberättigad. En sådan rätt till avdrag, då villkoret inte uppfylls, ska dock som längst gälla under en period som motsvarar den längsta period under vilken kravet var uppfyllt och som avslutats högst sex månader tidigare.

Den närmare utformningen av socialavgiftslättnaden

Eftersom kopplingen mellan ålderspensionsavgiften och förmånerna i ålderspensionssystemet ska bevaras får företag inte undantas från att betala in ålderspensionsavgifter. Stödet som ges i systemet med nystartszoner bör därför bestå av hel lättnad från allmän löneavgift samt hel lättnad från arbetsgivaravgifter respektive egenavgifter utom ålderspensionsavgiften.

Ett stöd som är avsett att minska stödmottagarnas normala löpande kostnader och som utgår utan tidsbegränsning anses av kommissionen utgöra driftsstöd och får endast lämnas inom ramen för stöd av mindre

betydelse. Lättnaden i systemet med nystartszoner kommer att vara för omfattande för att rymmas inom ramen för sådant stöd. Av utredningens direktiv framgår vidare att syftet med nystartszonerna ska vara att ge ett stöd som låter företag etablera sig och växa. I möjligaste mån ska det undvikas att systemet med nystartszoner direkt subventionerar olönsamma företag och därmed motverkar nödvändig strukturomvandling.

Enligt utredningens mening står det mot den bakgrunden klart att det stöd som erbjuds i systemet med nystartszoner måste vara tidsbegränsat. Samtidigt är det angeläget att ett system med nystartszoner blir tillräckligt attraktivt för att företag ska etablera sig och nyanställa i nystartszonerna samt att befintliga företag ska kunna växa. En allt för kort period av lättnad riskerar att avskräcka från detta. Hel lättnad bör enligt utredningens bedömning ges under fem år, varefter lättnaden bör fasas ut på så sätt att halv lättnad ges under två år.

Ett obegränsat undantag från socialavgifter riskerar att uppgå till mycket stora belopp och skapa stora kostnader för staten. Det kan också anses ineffektivt att ge skattelättnader åt företag som betalar ut höga löner. Den månadsvisa lättnaden bör därför begränsas. För arbetsgivare bör begränsningen avse ett belopp som för varje anställd högst motsvarar de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgift som belöper på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad. För enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag bör den begränsas till att avse ett belopp som högst motsvarar de egenavgifter och den allmänna löneavgift som belöper på en bruttolön om sex inkomstbasbelopp per år.

Lättnaden bör ges för arbetsgivare avseende de anställda som är verksamma vid ett fast driftställe i en nystartszon och för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag avseende de inkomster som är hänförliga till ett fast driftställe i en nystartszon. Av de alternativ som utredningen övervägt ger detta enligt utredningens bedömning störst effekter för sysselsättning inom nystartszonerna samtidigt som kostnaderna inte blir orimliga.

Det finns flera sätt att utforma en rätt till lättnad avseende socialavgifter. Utredningen har övervägt tre metoder: kreditering, nedsättning och avdrag. Av dessa bedöms en metod med avdrag från socialavgifterna för verksamhet i nystartszon vara den mest lämpliga.

Förutsättningarna för ett system med nystartszoner

Det föreslagna systemet innebär att företag i nystartszoner medges skattemässiga fördelar i förhållande till företag i andra områden. Ett sådant system kan enligt utredningens bedömning uppfylla det krav som den svenska grundlagen ställer upp avseende generellt tillämpbar lagstiftning. Även om regleringen inte skulle uppfylla detta krav får den anses omfattad av det i konstitutionell praxis etablerade undantaget från generalitetskravet. Eftersom regleringen är baserad på objektiva kriterier och omfattar alla de företag som uppfyller dessa kriterier bedöms den föreslagna lagstiftningen heller inte bryta mot de konstitutionella kraven

på likabehandling och den i skatterätten etablerade principen om likformighet. Bilaga 1

Under förutsättning att rätten till lätnader i ett system med nystartszoner inte görs beroende av att det rör sig om ett inhemskt företag kan det föreslagna systemet med nystartszoner inte anses stå i strid med reglerna om likabehandling och fri rörlighet som ställs upp i FEUF.

Det föreslagna systemet innebär att vissa företag ges särskilt undantag från den allmänna skattebehandlingen. Företag inom nystartszonerna ges därmed ett statligt stöd som omfattas av bestämmelserna om statsstöd. Ett sådant stöd kan enligt dessa bestämmelser i princip inte anses förenligt med den inre marknaden. Det aktuella stödet faller enligt utredningens bedömning inte inom någon av de kategorier av stöd som enligt särskilda regler kan undantas från statsstödsförfarandet. Utredningen bedömer därför att Sverige måste underrätta kommissionen om stödet och inte får genomföra stödåtgärden innan kommissionen yttrat sig i ärendet.

För att kommissionen ska anse att systemet med nystartszoner kan undantas från statsstödsreglerna krävs sannolikt att det utformas med utgångspunkt i de krav som kan utläsas ur kommissionens beslut avseende de tidigare undantagna systemen i Frankrike och Italien.

Administration och samordning av lätnaden

Avdraget för verksamhet i nystartszon bör administreras av Skatteverket. Kontroll av att företagen lever upp till kraven bör ske inom ramen för Skatteverkets ordinarie revisionsverksamhet. Reglerna i skatteförfarandelagen (2011:1244) ska tillämpas på beslut om det föreslagna avdraget.

I kombination med befintliga stöd kan avdraget för verksamhet i nystartszon, i ett fåtal speciella fall, komma att leda till negativa lönekostnader på individnivå. Det gäller kombination med särskilt anställningsstöd och lönebidragsanställningar, dvs. individuellt stöd till personer som bedöms ha extra stort behov av att ges möjlighet till sysselsättning. Det får visserligen anses angeläget att så långt möjligt undvika att negativa lönekostnader kan uppkomma. Utredningen anser det dock än mer angeläget att effekterna av stöd för individer med särskilt svag anknytning till arbetsmarknaden inte begränsas. Det avdrag som utredningen föreslår bör därför inte tillåtas påverka de arbetsmarknadsstöd som baseras på avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Förslaget i övrigt

Enbart skattelättnader för företag är inte tillräckligt för att komma till rätta med problemen i områden med utbrett utanförskap och ytterligare åtgärder bör därför övervägas. I första hand bör sådana åtgärder som kan förbättra matchningen på arbetsmarknaden komma i fråga. Om utvärderingar visar att systemen med nystarts-kontor och s.k.

jobbcoacher är effektiva bör man enligt utredningen överväga att förstärka dessa insatser i nystartszonerna.

Som en kompletterande åtgärd föreslår utredningen att det, för den som bor i en nystartszon, inte ska krävas arbetslöshet eller risk för arbetslöshet för att han eller hon ska kunna ges stöd till start av näringsverksamhet. Detta undantag, som redan i dag gäller för boende i vissa stödområden, bedöms kunna bidra till att öka företagandet bland de boende i nystartszonerna. Stöd som kan komma att ges enligt detta förslag måste övervakas enligt bestämmelserna om statsstöd.

Utredningen bedömer det som angeläget att systemet med nystartszoner utvärderas och föreslår att denna utvärdering görs av Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, som också bör ansvara för den årliga rapporteringen av utvecklingen i nystartszonerna. En sådan rapportering kommer troligen att utgöra ett krav från kommissionen.

Konsekvenser

Det föreslagna avdraget för verksamhet i nystartszon ger de företag som uppfyller samtliga föreslagna kriterier och är belägna i en nystartszon sänkta arbetskraftskostnader. Företagen bedöms få en viss kostnadsökning som en följd av den ökade administrationen i samband med avdraget. Denna kostnadsökning bedöms dock vara störst i inledningsskedet för att sedan avta.

Utredningen bedömer att de sänkta arbetskraftskostnaderna kommer att leda till en ökad efterfrågan på arbetskraft, vilket bedöms kunna öka sysselsättningen i nystartszonerna. Hur stor denna ökning blir beror till viss del på hur stor del av kostnadssänkningen som går till löneökningar. Om en stor del av kostnadssänkningen omvandlas till löneökningar kommer efterfrågan på arbetskraft att öka i mindre omfattning, eftersom den faktiska kostnadssänkningen då blir mindre. Utredningen bedömer dock att effekten på löne-nivåerna kommer att vara mycket begränsad.

Förslaget kan enligt utredningens bedömning också öka sannolikheten för att nya företag startas inom nystartszonerna samt för att företag flyttar in i nystartszonerna från kringliggande områden. Dessa konsekvenser bedöms också kunna bidra till en ökad syssel-sättning i nystartszonerna, men med negativa effekter i kring-liggande områden i de fall företag väljer att flytta sin befintliga verksamhet till en nystartszon.

Utredningen bedömer att det föreslagna systemet med nystartszoner leder till en viss snedvridning av konkurrensen. Detta då företagen som erhåller avdraget får kostnadsfördelar gentemot de konkurrenter som inte erhåller avdraget. Dessa effekter bedöms vara störst på lokal nivå, inom nystartszonerna eller i närliggande områden.

Utredningen bedömer att den statistiskt beräknade offentligfinansiella konsekvensen av att införa förslaget är ett skattebortfall på 112 miljoner kronor netto år 2014. Utredningen föreslår att detta finansieras genom en höjning av den allmänna löneavgiften med 0,01 procentenhet. Denna finansiering bedöms även täcka ökade kostnader till följd av förslaget om stöd till start av näringsverksamhet.

Det huvudsakliga syftet med förslaget om nystartszoner är som ovan framgått att öka sysselsättningen och nyföretagandet i de aktuella områdena. Minskat bidragsberoende och ökade skatte-intäkter från de nystartade eller utökade verksamheterna samt från de anställda personerna förväntas på lite längre sikt ha positiva effekter på de offentliga finanserna. Bilaga 1

Utredningens lagförslag

Förslag till lag om nystartszoner

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om hur nystartszoner utses.

Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgifterna enligt socialavgiftslagen (2000:980) vid verksamhet i nystartszon finns i lagen (2013:00) om särskilda avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Definitioner

2 § I denna lag har nedan angivna termer och begrepp följande betydelse.

1. Gymnasieexamen: examen från svensk gymnasieskola eller motsvarande.

2. Långvarigt försörjningsstöd: försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen (2001:453) erhållet under minst tio månader.

3. SAMS-områden (Small Area Market Statistics): områden bestämda genom den indelning av Sverige i homogena bostadsområden som gjorts av Statistiska centralbyrån i samarbete med respektive kommun.

4. Sysselsatta: förvärvsarbetande enligt den definition som används av Statistiska centralbyrån.

5. Sysselsättningsgrad: andelen sysselsatta av befolkningen i det aktuella området som är 20–64 år gamla.

Nystartszoner

3 § Med nystartszon avses ett sådant område som i 4 § benämns aggregerat område och där följande gäller befolkningen som är 20–64 år gamla enligt statistik avseende den senaste tidpunkt för vilken statistik finns tillgänglig avseende samtliga tre nedanstående kriterier.

– andelen sysselsatta understiger 44,5 procent,

– andelen som erhåller långvarigt försörjningsstöd överstiger 6,8 procent och

– andelen som saknar gymnasieexamen överstiger 31,3 procent.

Till en nystartszon hör även de SAMS-områden som uppfyller de kriterier som anges i första stycket och som gränsar till ett område enligt första stycket.

Ett SAMS-område ska inte tillhöra en nystartszon enligt första stycket om det

1. inte uppfyller kriterierna i första stycket och

2. inte ingår i en geografiskt sammanhängande grupp av SAMS-områden där minst ett SAMS-område är ett kärnområde enligt 5 §.

4 § Sammanläggning av SAMS-områden till aggregerade områden ska ske enligt vad som anges i 5–11 §§.

5 § Varje SAMS-område som har 500 invånare eller fler tilldelas ett identifikationsnummer som motsvarar SAMS-områdets nummer i Statistiska centralbyråns förteckning över SAMS-områden. Dessa områden benämns kärnområden.

6 § SAMS-områden som inte tilldelats identifikationsnummer enligt 5 § läggs till det kärnområde som de ligger närmast före eller efter i Statistiska centralbyråns (SCB) förteckning över SAMS-områden, om de är belägna i samma kommun som kärnområdet.

Ett SAMS-område som i SCB:s förteckning över SAMS-områden ligger mellan två kärnområden i samma kommun läggs till det kärnområde vars sysselsättningsgrad närmast motsvarar SAMS-områdets. I de fall sysselsättningsgraden i kärnområdena före och efter det aktuella SAMS-området är lika läggs SAMS-området till kärnområdet med flest invånare. SAMS-områden för vilka uppgift om sysselsättningsgrad saknas läggs till det SAMS-område med flest invånare som ligger direkt före eller efter i SCB:s förteckning över SAMS-områden.

SAMS-områden får inte läggas till kärnområden med 16 000 invånare eller fler. SAMS-områden som i SCB:s förteckning har första respektive sista nummer inom kommunen får dock läggas till sådana områden.

7 § Sammanläggningen i 6 § upprepas till dess att alla SAMS-områden lagts till ett kärnområde.

8 § Områden som definierats enligt 5–7 §§ benämns steg 1-områden och tilldelas samma identifikationsnummer som kärnområdet.

9 § Steg 1-områden med färre än 1 000 invånare läggs samman med det steg 1-område i samma kommun som har identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. I de fall sysselsättningsgraden är lika i steg 1-områdena närmast före och efter läggs steg 1-området till området med flest invånare.

Steg 1-områden med fler än 1 000 invånare och områden som definierats enligt första stycket benämns steg 2-områden.

10 § Steg 2-områden med färre än 2 000 invånare läggs samman med det steg 2-område i samma kommun som har identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. I de fall sysselsättningsgraden är lika i steg 2-områdena närmast före och efter läggs steg 2-området till området med flest invånare.

Steg 2-områden med fler än 2 000 invånare och områden som definierats enligt första stycket benämns steg 3-områden.

11 § Steg 3-områden med färre än 4 000 invånare läggs samman med det steg 3-område i samma kommun som har identifikationsnummer närmast före eller efter och som har närmast motsvarande sysselsättningsgrad. I de fall sysselsättningsgraden är lika i steg 3-områdena närmast före och efter läggs steg 3-området till området med flest invånare.

Steg 3-områden med fler än 4 000 invånare och områden som definierats enligt första stycket benämns aggregerade områden.

Bemyndigande

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska vart femte år besluta vilka områden som enligt denna lag utgör nystartszoner. Sådana beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgifterna enligt socialavgiftslagen (2000:980) vid verksamhet i nystartszon. Lagen innehåller också bestämmelser om villkor för att sådant avdrag ska göras och hur avdraget ska beräknas.

Vad som avses med nystartszoner framgår av lagen (2013:00) om nystartszoner.

Definitioner

2 § I denna lag har nedan angivna termer och begrepp följande betydelse.

1. Arbetsgivaravgifter: arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980).

2. Bosatt: folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481).

3. Egenavgifter: egenavgifter enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen.

4. Gymnasieexamen: examen från svensk gymnasieskola eller motsvarande.

5. Verksamhetsöverlåtelse: en ombildning som innebär att de huvudsakliga reelltillgångarna i en verksamhet eller i en verksamhetsgren överläts till annan.

I övrigt har begrepp som används i denna lag samma betydelse som i inkomstskattelagen (1999:1229).

Avdrag för verksamhet i nystartszon

3 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna ska avdrag göras enligt 10 § om en arbetsgivare, som enligt 4 § har rätt till avdrag, har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört vid ett fast driftställe i en nystartszon eller för arbete i annan verksamhet vid en sådan plats i en nystartszon som motsvarar ett fast driftställe. Med avgiftspliktig ersättning ska vid tillämpning av denna lag inte avses sådan ersättning på vilken endast ålderspensionsavgift ska betalas enligt 2 kap. 27 § socialavgiftslagen (2000:980).

För den som enligt 4 § har rätt till avdrag ska, vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna, avdrag göras enligt 11 §, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i en nystartszon ingår i avgiftsunderlaget. Detta gäller dock inte den som enligt 3 kap. 15 eller 16 § socialavgiftslagen endast ska betala ålderspensionsavgift.

Vid tillämpning av denna bestämmelse avseende den som för en tidigare period gjort avdrag enligt första eller andra stycket anses som

nystartszon även ett område som för mindre än sju år sedan utgjort nystartszon.

Vem som har rätt till avdrag

4 § Rätt till avdrag enligt denna lag har den som ska betala arbetsgivaravgifter eller egenavgifter på avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet enligt socialavgiftslagen (2000:980) och som uppfyller villkoren i 5 och 6 §§ denna lag och inte utesluts från avdragsrätt enligt 7 eller 8 §.

Även den som inte uppfyller villkoret i 6 § men som för mindre än sex månader sedan uppfyllt detta villkor och inte utesluts från avdragsrätt enligt 7 eller 8 § är avdragsberättigad. Rätt till avdrag enligt detta stycke gäller dock längst under en period som motsvarar den längsta period under vilken rätt till avdrag enligt första stycket förelegat och som avslutats högst sex månader tidigare.

5 § Rätt till avdrag enligt denna lag har endast den som omfattas av definitionen av små företag som den anges i bilaga 1 till kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget.

6 § För rätt till avdrag enligt denna lag krävs att minst en fjärdedel av arbetad tid ska ha utförts av personal som är bosatt på en adress i en nystartszon. Som arbetad tid får räknas högst 200 timmar per månad för var och en av personalen. Vid tillämpning av denna bestämmelse ska eventuell uttagen semester med semesterlön anses utgöra arbetad tid.

7 § Rätt till avdrag gäller inte avseende avgifter hänförliga till fiskeri-verksamhet, vattenbruksverksamhet eller sådan jordbruksverksamhet som avser produkter som anges i bilaga 1 till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

8 § Den som gjort avdrag under den längsta period som anges i 10 § andra stycket respektive 11 § andra stycket har inte rätt till avdrag.

9 § Vid verksamhetsöverlåtelse inträder förvärvaren, i fråga om rätten till avdrag enligt denna lag, i den överlåtandes situation vid tidpunkten för verksamhetsöverlåtelsen, förutsatt att förvärvaren efter överlåtelsen har rätt till avdrag enligt 4 §.

Om förvärvaren sedan tidigare har rätt till avdrag enligt denna lag ska rätten till avdrag för hela den avdragsberättigade verksamheten gälla under den tid som rätt till avdrag föreligger avseende den övervägande delen av denna verksamhet.

Hur avdraget beräknas

10 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och arbetsgivaravgifterna enligt 3 § första stycket ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med ett belopp som för varje anställd högst motsvarar

avgifterna, exklusive ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen (2000:980), som belöper på en bruttolön om ett halvt inkomstbasbelopp per månad. Avdraget får inte, ensamt eller i kombination med andra stöd, medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 2 kap. 26 § socialavgiftslagen.

Avdrag enligt första stycket får som längst göras under fem år. Därefter får avdrag under två år göras med ett belopp som motsvarar hälften av avdraget beräknat enligt första stycket. Avdraget ska då i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första och andra stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig ersättning som avses i 3 § första stycket.

11 § Vid beräkning av den allmänna löneavgiften och egenavgifterna enligt 3 § andra stycket ska från summan av dessa avgifter avdrag göras med ett belopp som högst motsvarar avgifterna, exklusive ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen (2000:980), som belöper på en avgiftspliktig inkomst om sex inkomstbasbelopp per år. Om beskattningsåret omfattar längre eller kortare tid än tolv månader ska avdraget justeras i motsvarande mån. Avdraget får inte, ensamt eller i kombination med andra stöd, medföra att dessa avgifter understiger ålderspensionsavgiften enligt 3 kap. 13 § socialavgiftslagen.

Avdrag enligt första stycket får som längst göras under fem år. Därefter får avdrag under två år göras med ett belopp som motsvarar hälften av avdraget beräknat enligt första stycket. Avdraget ska då i första hand göras från den allmänna löneavgiften.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första och andra stycket ska endast ingå sådan avgiftspliktig inkomst som avses i 3 § andra stycket.

Kombination av avdrag

12 § I de fall avdrag ska göras både enligt lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) och enligt denna lag ska avdrag i första hand göras enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

2. Bestämmelserna tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter på lön eller annan ersättning som betalas ut efter den 31 december 2013.

3. Bestämmelserna tillämpas också i fråga om egenavgifter på inkomst som uppstår efter den 31 december 2013. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2013 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1920) om allmän löneavgift att 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Bestämmelser om särskilda avdrag från den allmänna löneavgiften finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Bestämmelser om avdrag från den allmänna löneavgiften vid verksamhet i nystartszon finns i lagen (2013:00) om särskilda avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

¹ Senaste lydelse 2007:285.

Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980) att 1 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. Bestämmelser om särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).
Bestämmelser om avdrag från socialavgifterna vid verksamhet i nystartszon finns i lagen (2013:00) om särskilda avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

¹ Senaste lydelse 2007:284.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska införas en ny paragraf, 7 §, samt närmast före 7 § en ny rubrik av följande lydelse.

Kombination av avdrag

7 §

I de fall rätt till avdrag föreligger både enligt denna lag och enligt lagen (2013:00) om särskilda avdrag vid verksamhet i nystartszon ska avdrag i första hand göras enligt lagen om särskilda avdrag vid verksamhet i nystartszon.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

Efter remiss har yttranden kommit in från Riksrevisionen, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Umeå, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Bokföringsnämnden, Brottsförebyggande rådet, Statskontoret, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Konkurrensverket, Bolagsverket, Boverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Socialstyrelsen, Statistiska Centralbyrån, Tillväxtverket, Tillväxtanalys, Regelrådet, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Sveriges Kommuner och Landsting, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), FAR, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Landsorganisationen (LO), Sveriges advokatsamfund, Stockholms Handelskammare, Almi Företagspartner AB, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Stockholms läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands landsting, Regionförbundet Södra Småland, Borås kommun, Borlänge kommun, Eskilstuna kommun, Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Landskrona kommun, Laxå kommun, Linköpings kommun, Malmö kommun, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Trollhättans kommun, Växjö kommun och Örebro kommun.

Yttrande har även inkommit från Stiftelsen Den Nya Välfärden,

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter, Finanspolitiska rådet, Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS), NyföretagarCentrum, Gotlands kommun, Halmstads kommun, Kiruna kommun, Partille kommun och Vingåkers kommun.